

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА

ИЗВЕШТАЈ

**о ревизији Јавног дуга Републике Србије за 2012. годину у оквиру Министарства
финансија и привреде, Управе за јавни дуг**

Број: 400-266/2013-01

Београд, 16. децембар 2013. године

Садржај		Страна
1.	Извештај државног ревизора	4
2.	Делови финансијских извештаја Нацрта завршног рачуна буџета Републике Србије за 2012. годину у вези са Јавним дугом Републике Србије за 2012. годину	9
3.	Напомене уз ревизорски извештај	14
3.1.	Законски оквир јавног дуга	14
3.1.1.	Закон о јавном дугу	14
3.1.2.	Закон о буџетском систему	15
3.2.	Међународна регулатива	16
3.2.1.	Дефиниција јавног дуга	17
3.2.2.	Институционалне јединице и сектори	17
	а) Сектор опште државе	
	б) Сектор јавних предузећа	
3.3.	Планирање јавног дуга	18
3.3.1.	Стратешко планирање	18
3.3.2.	Јавни дуг по Закону о изменама и допунама Закона о буџету за 2012. годину - ребаланс	18
3.4.	Рачуноводствени систем у области јавног дуга Републике Србије	21
3.4.1.	Стање јавног дуга – према подацима из финансијских извештаја, који су саставни део Нацрта завршног рачуна буџета Републике Србије за 2012. годину	26
3.4.1.1.	Ограничење за задуживање Републике Србије	30
3.4.1.2.	Обавезе по основу емитованих хартија од вредности, изузев акција	32
3.4.1.3.	Обавезе по основу дугорочних кредита од домаћих јавних финансијских институција	42
3.4.1.4.	Обавезе по основу дугорочних кредита од домаћих пословних банака	43
3.4.1.5.	Обавезе по основу дугорочних кредита од домаћинстава у земљи	46
3.4.1.6.	Дугорочне стране обавезе по основу емитованих хартија од вредности, изузев акција	47
3.4.1.7.	Обавезе по основу дугорочних кредита од страних влада	49
3.4.1.8.	Обавезе по основу дугорочних кредита од мултилатералних институција	52
3.4.1.9.	Обавезе по основу дугорочних кредита од страних пословних банака	55
3.4.1.10.	Обавезе по основу дугорочних кредита од осталих страних кредитора	56
3.4.1.11.	Краткорочне домаће обавезе по основу емитованих хартија од вредности, изузев акција	56
3.4.2.	Упоредни преглед стања јавног дуга	58
3.4.2.1.	Стање јавног дуга у Извештају о примљеним кредитима, домаћим и иностраним, и извршеним отплатама дугова у току 2012. године (Део Образложења уз финансијске извештаје завршног рачуна буџета Републике Србије)	58
3.4.2.2.	Стање Јавног дуга Републике Србије на дан 31. децембар 2012. године према подацима из Билтена јавних финансија Министарства финансија и привреде	59
3.4.2.3.	Стање Јавног дуга Републике Србије на дан 31. децембар 2012. године према подацима Народне банке Србије	59
3.5.	Интерна ревизија	65

3.6.	Стање Јавног дуга Републике Србије на дан 31. децембар 2012. године – по налазу ревизије	66
3.6.1.	Утврђене разлике између стања Јавног дуга Републике Србије на дан 31. децембар 2012. године – по налазу ревизије и објављених података Управе за јавни дуг	70
3.6.2.	Однос јавног дуга Републике Србије и бруто домаћег производа	73
3.6.3.	Динамика јавног дуга Републике Србије у периоду од 2008. до 2012. године	74
3.7.	Нова задуживања у 2012. години	78
3.7.1.	Нове директне обавезе	78
3.7.2.	Нове индиректне обавезе	78
3.8.	Извршене отплате јавног дуга у 2012. години	81
3.8.1.	Плаћене провизије на неповучена средства у 2012. години	82
3.9.	Јавне набавке - еврообвезнице (eurobond) Републике Србије	83
3.9.1.	Правне услуге - избор саветника у вези са издавањем обвезница Републике Србије у 2012. години	83
3.9.2.	Услуге менаџментског консалтинга - избор саветника у вези са повећањем обима емисије дугорочних државних хартија од вредности које је Републике Србије емитовала 2011. године на међународном тржишту	85
3.9.3.	Финансијске услуге - Избор банака које врше услуге продаје, као и све друге финансијске услуге у вези са хартијама од вредности на иностраном финансијском тржишту	86
	Препоруке	88

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА И ПРИВРЕДЕ – Управа за јавни дуг

1. ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНОГ РЕВИЗОРА

ИЗВЕШТАЈ

о ревизији Јавног дуга Републике Србије за 2012. годину у оквиру Министарства финансија и привреде, Управе за јавни дуг

Извршили смо ревизију Јавног дуга Републике Србије за 2012. годину, у оквиру Министарства финансија и привреде, Управе за јавни дуг - делова финансијских извештаја Нацрта завршног рачуна буџета Републике Србије за 2012. годину у вези јавног дуга и то делова: Биланса стања на дан 31. децембар 2012. године, Биланса прихода и расхода у периоду од 1. јануара 2012. до 31. децембра 2012. године, Извештаја о капиталним издацима и примањима у периоду од 1. јануара 2012. до 31. децембра 2012. године, Извештаја о новчаним токовима у периоду од 1. јануара 2012. до 31. децембра 2012. године и Образложења делова наведених извештаја - Извештај о примљеним донацијама и кредитима, домаћим и иностраним и извршеним отплатама дугова у току 2012. године и евиденција и извештаја о јавном дугу Управе за јавни дуг, као и ревизију правилности пословања у вези са јавним дугом у 2012. години.

Правни основ

Правни основ за вршење ревизије је дат у Уставу Републике Србије¹, Закону о Државној ревизорској институцији², Програму ревизије Државне ревизорске институције за 2013. годину, Међународним стандардима ревизије (ISA) и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI).

Предмет ревизије

Сагласно Закључку о спровођењу ревизије број 400-266/2013-01 од 11. фебруара 2013. године, Државне ревизорске институције, предмет ревизије је Јавни дуг Републике Србије за 2012. годину у оквиру Министарства финансија и привреде, Управе за јавни дуг - делови финансијских извештаја Нацрта завршног рачуна буџета Републике Србије за 2012. годину на којима се евидентирају стање и промене јавног дуга, и то: Биланс стања на дан 31. децембар 2012. године, Биланс прихода и расхода у периоду од 1. јануара 2012. до 31. децембра 2012. године, Извештај о капиталним издацима и примањима у периоду од 1. јануара 2012. до 31. децембра 2012. године, Извештај о новчаним токовима у периоду од 1. јануара 2012. до 31. децембра 2012. године и Образложење делова наведених извештаја – Извештај о примљеним донацијама и кредитима, домаћим и иностраним и извршеним отплатама дугова у току 2012. године, евиденције и извештаји о јавном дугу Управе за јавни дуг, као и правилност пословања у вези са јавним дугом у 2012. години.

Циљ ревизије

Циљ ревизије је да се, на основу прикупљених адекватних и довољних доказа, изрази мишљење о истинитости и објективности извештаја о Јавном дугу Републике Србије за 2012. годину и правилности пословања у вези са јавним дугом у 2012. години.

¹ „Службени гласник РС“, бр. 98/2006

² „Службени гласник РС“, бр.101/2005, 54/2007 и 36/2010

Поступак ревизије

Државна ревизорска институција је члан Међународне организације врховних ревизијских институција (International Organization of Supreme Audit Institution, у даљем тексту – **INTOSAI**) и у свом раду користи Међународне стандарде врховних ревизијских институција (International Standards of Supreme Audit Institutions, у даљем тексту – **ISSAI**).

Такође за потребе обављања ревизије, коришћени су: **ISA 800 Извештај ревизора о ревизијским ангажманима за специјалне сврхе** (ISA 800 Special Considerations – Audits of Financial Statements Prepared in Accordance with Special Purpose Frameworks) и **ISSAI 1800 Међународни стандард вршења ревизије за посебне намене** (ISSAI 1800: Special Considerations – Audits of Financial Statements Prepared in Accordance with Special Purpose Frameworks) који се примењују приликом обављања ревизије за посебне намене, као и **ISSAI 5440 Упутство за вршење ревизије јавног дуга – употреба суштинских тестова у финансијској ревизији** (ISSAI 5440: Guidance for Conducting a Public Debt Audit – The Use of Substantive Tests in Financial Audits).

Ти стандарди захтевају да поступамо у складу са етичким захтевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мери, уверимо да делови финансијских извештаја и евиденције и извештаји о јавном дугу Управе за јавни дуг не садрже материјално значајне погрешне исказе.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа којима се потврђују исказани подаци, као и обелодањивање података у деловима финансијских извештаја који су били предмет ревизије и евиденцијама Управе за јавни дуг. Избор поступака је заснован на ревизоровом просуђивању, укључујући и процену ризика од материјално значајних погрешних исказа у деловима финансијских извештаја и ревидираним евиденцијама Управе за јавни дуг, било услед криминалне радње или грешке. Приликом процене ризика, ревизор разматра и интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију извештаја о јавном дугу, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима. Ревизија такође укључује оцену целокупне презентације извештаја о јавном дугу Републике Србије.

Ревизија укључује и спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о томе да ли су приказани примљени кредити, домаћи и инострани, емитоване хартије од вредности и извршене отплате дугова у току 2012. године извршени у складу са прописима у Републици Србији и са намером законодавца. Ти поступци укључују процену ризика постојања материјално значајне неусклађености.

Одговорност руководства за састављање финансијских извештаја и правилност пословања

За састављање и објективну презентацију ревидираних делова финансијских извештаја, Образложења делова наведених извештаја – Извештај о примљеним донацијама и кредитима, домаћим и иностраним и извршеним отплатама дугова у 2012. години и евиденција и извештаја о јавном дугу одговорно је руководство Министарства финансија и привреде.

Ова одговорност обухвата функционисање интерних контрола, које су релевантне за састављање и објективну презентацију извештаја и евиденција који не садрже погрешне информације од материјалног значаја услед криминалне радње или грешке.

Поред одговорности за припремање и презентацију извештаја и вођење евиденција о јавном дугу, руководство је, такође, одговорно да обезбеди да су активности, трансакције и информације, које су приказане у извештајима и евиденцијама о јавном дугу у складу са прописима у Републици Србији.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да, на основу извршене ревизије, изразимо мишљење о истинитости и објективности извештаја о Јавном дугу Републике Србије за 2012. годину и правилности пословања у вези са јавним дугом у 2012. години.

Поред одговорности да изразимо мишљење о истинитости и објективности извештаја о Јавном дугу Републике Србије за 2012. годину, наша одговорност укључује и изражавање мишљења да ли су активности, трансакције и информације које су обелодањене у вези са Јавним дугом Републике Србије по свим материјално значајним аспектима у складу са прописима у Републици Србији.

Сматрамо да ревизија Јавног дуга Републике Србије за 2012. годину коју смо извршили и докази које смо прикупили обезбеђују разумну основу за наше ревизијско мишљење.

Основа за изражавање мишљења

- 1) Као што је објашњено у тачки 3.4. Напомена:
 - а) Форма и садржај извештаја о стању Јавног дуга Републике Србије у оквиру завршног рачуна буџета Републике који се подноси Народној скупштини, нису прописани ниједним законом нити подзаконским актом Републике Србије.
 - б) Управа за јавни дуг није у току 2012. године интерним актом уредила организацију рачуноводственог система, интерне рачуноводствене контролне поступке, лица која су одговорна за законитост, исправност и састављање исправа о пословној промени и другом догађају и кретање рачуноводствених исправа, као и рокове за њихово достављање у области јавног дуга, супротно одредбама члана 44. Закона о јавном дугу и члана 16. став 9. Уредбе о буџетском рачуноводству.
- 2) Као што је објашњено у тачки 3.4.1.2. Напомена, на званичној интернет страници Министарства финансија и привреде – Управе за јавни дуг, нису објављени износи анuitета који су исплаћени у складу са следећим одлукама Владе:
 - дана 11.12.2012. године, у износу од 324.570 хиљада динара, супротно одредбама Одлуке о емисији дугорочних државних хартија од вредности 05 Број: 424-4001/2012 од 7. јуна 2012. године;
 - дана 05.09.2012. године, у износу од 370.646 хиљада динара, супротно одредбама Одлуке о емисији дугорочних државних хартија од вредности 05 Број: 424-1528/2012-1 од 1. марта 2012. године и
 - дана 26.11.2012. године, у износу од 1.864.950 хиљада динара, супротно одредбама Одлуке о емисији дугорочних државних хартија од вредности 05 Број: 424-3736/2012 од 24. маја 2012. године.
- 3) Као што је објашњено у тачкама 3.4.1.2. и 3.6.1. Напомена:
 - а) Управа за јавни дуг у својим званичним извештајима не објављује укупно стање јавног дуга општег нивоа државе у складу са Законом о буџетском систему, већ само одвојене податке о дугу централног нивоа државе и податке о дугу локалне власти.
 - б) Исказано стање Јавног дуга Републике Србије у званичним извештајима Управе за јавни дуг на дан 31. децембар 2012. године у износу од 17.673,87 милиона EUR је мање за 588,59 милиона EUR од утврђеног стања Јавног дуга Републике Србије – по налазу ревизије у износу од 18.262,46 милиона EUR, и то по следећим основама:
 - директан дуг локалне власти у износу од 476,87 милиона EUR, према евиденцијама Управе за јавни дуг;

- директан дуг локалне власти у износу од 3,56 милиона EUR, по основу мање исказаних обавеза буџета Аутономне покрајине Војводине, због неизвршеног индексирања главнице дуга у складу са Одлуком о емисији дугорочних хартија од вредности број 422-12/2012 од 4. јуна 2012. године;
 - износ од 65 милиона EUR, на име обавезе Фонда за развој Републике Србије, по закључцима Владе, који је исказан у извештају Народне банке Србије;
 - износ од 43,16 милиона EUR, по основу дуга здравствених установа према веледрогеријама закључно са 30. септембром 2012. године, а који је Република Србија преузела као јавни дуг Републике Србије.
- 4) Као што је објашњено у тачкама 3.4.1.3. и 3.7.2. Напомена, у Извештају о примљеним кредитима, домаћим и иностраним и извршеним отплатама дугова у току 2012. године, као саставном делу Образложења уз финансијске извештаје Нацрта завршног рачуна буџета за 2012. годину, нису обухваћени:
- дуг по основу преноса Републици Србији обавеза Војвођанске банке а.д. Нови Сад према Народној банци Србије по основу одобреног кредита за ликвидност из примарне емисије у износу од 296.736 хиљада динара;
 - нова задуживања у укупно уговореном износу од EUR 71.000.000 по основу Уговора закључених у току 2012. године за које су Закони о потврђивању уговора/давања гаранције објављени у Службеном гласнику Републике Србије.
- 5) Као што је објашњено у тачки 3.5. Напомена, у Управи за јавни дуг није успостављена интерна ревизија, у смислу Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору
- 6) Као што је објашњено у тачки 3.6.2. Напомена, утврђено је да учешће дуга општег нивоа државе (не укључујући обавезе по основу реституције) у односу на бруто домаћи производ, на дан 31. децембар 2012. године износи 61,33% - што је изнад нивоа од 45% БДП-а, одређеног чланом 27е Закона о буџетском систему, у оквиру општих фискалних правила.
- 7) Као што је објашњено у тачки 3.8.1. Напомена, због неповлачења кредитних средстава у складу са динамиком која је одређена уговорима о задуживању, плаћено је у 2012. години на име провизија на неповучена средства укупно 584.102 хиљада динара.
- 8) Као што је објашњено у тачки 3.9. Напомена, у поступку јавне набавке правних услуга и поступку јавне набавке услуга менаџментског консалтинга:
- а) у Одлукама о покретању поступка јавне набавке нису наведени битни елементи – укупан износ, односно обим емисије хартија од вредности и подаци о апропријацији у буџету, супротно одредбама члана 28. став 1. Закона о јавним набавкама;
 - б) у Записницима о отварању понуда није наведен број под којим су заведене приспеле понуде, супротно одредбама члана 76. Закона о јавним набавкама;
 - с) Писмо о ангажовању правног саветника и Уговор о ангажовању саветника за услуге менаџментског консалтинга, закључени су са понуђачима само на енглеском језику, али не и на српском језику, супротно одредбама чл. 1. и 2. Закона о службеној употреби језика и писма.

Мишљење

По нашем мишљењу, осим за ефекте које на делове финансијских извештаја Нацрта завршног рачуна буџета Републике Србије за 2012. годину у вези јавног дуга и Образложење делова финансијских извештаја који се односе на Јавни дуг Републике Србије имају питања изнета у тачкама 1. до 8. Основа за изражавање мишљења, дају истинит и фер приказ Јавног дуга Републике Србије за 2012. годину.

По нашем мишљењу, осим за ефекте које на делове финансијских извештаја Нацрта завршног рачуна буџета Републике Србије за 2012. годину у вези јавног дуга и Образложење делова финансијских извештаја који се односе на Јавни дуг Републике Србије имају питања изнета у тачкама 1. до 8. Основа за изражавање мишљења, активности, трансакције и информације које су приказане у вези са Јавним дугом Републике Србије су у складу са прописима Републике Србије.

Београд, 16. децембар 2013. године

ГЕНЕРАЛНИ ДРЖАВНИ РЕВИЗОР

Радослав Сретеновић

2. ДЕЛОВИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА НАЦРТА ЗАВРШНОГ РАЧУНА БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЗА 2012. ГОДИНУ У ВЕЗИ СА ЈАВНИМ ДУГОМ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЗА 2012. ГОДИНУ

Приликом ревизије Јавног дуга Републике Србије за 2012. годину обухваћене су позиције делова финансијских извештаја Нацрта завршног рачуна буџета Републике Србије за 2012. годину у вези Јавног дуга Републике Србије за 2012. годину.

Сагласно наведеном, у наставку се даје преглед делова финансијских извештаја **Нацрта завршног рачуна буџета Републике Србије за 2012. годину** на којима је евидентиран јавни дуг: делови Биланса стања на дан 31. децембар 2012. године, Биланса прихода и расхода у периоду од 1. јануара 2012. до 31. децембра 2012. године, Извештаја о капиталним издацима и примањима у периоду од 1. јануара 2012. до 31. децембра 2012. године, Извештаја о новчаним токовима у периоду од 1. јануара 2012. до 31. децембра 2012. године и Образложење делова наведених извештаја – Извештај о примљеним донацијама и кредитима, домаћим и иностраним и извршеним отплатама дугова у току 2012. године.

Део БИЛАНСА СТАЊА на дан 31. децембар 2012. године – позиције које се односе на јавни дуг

ОП	Број конта	Опис	Износ		у 000 динара Напомена уз ревизорски извештај (број напомене)
			Претходна година	Текућа година	
1	2	3	4	5	
1074	200000	ОБАВЕЗЕ	1.322.698.997	1.681.621.074	
1075	210000	ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	1.256.190.673	1.643.243.230	
1076	211000	ДОМАЋЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	498.593.513	662.875.773	
1077	211100	Обавезе по основу емитованих хартија од вредности, изузев акција	230.477.299	407.181.134	3.4.1.2.
1079	211300	Обавезе по основу дугорочних кредита од домаћих јавних финансијских институција		296.736	3.4.1.3.
1080	211400	Обавезе по основу дугорочних кредита од домаћих пословних банака	39.331.806	38.733.243	3.4.1.4.
1082	211600	Обавезе по основу дугорочних кредита од домаћинстава у земљи	228.784.408	216.664.660	3.4.1.5.
1086	212000	СТРАНЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	757.597.160	980.367.457	
1087	212100	Дугорочне стране обавезе по основу емитованих хартија од вредности, изузев акција	80.866.200	236.984.825	3.4.1.6.
1088	212200	Обавезе по основу дугорочних кредита од страних влада	236.170.568	259.130.358	3.4.1.7.
1089	212300	Обавезе по основу дугорочних кредита од мултилатералних институција	302.303.257	346.887.731	3.4.1.8.
1090	212400	Обавезе по основу дугорочних кредита од страних пословних банака	122.613.320	120.363.657	3.4.1.9.
1091	212500	Обавезе по основу дугорочних кредита од осталих страних кредитора	15.643.815	17.000.886	3.4.1.10.
1095	220000	КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	38.297.555	27.069.532	
1096	221000	КРАТКОРОЧНЕ ДОМАЋЕ ОБАВЕЗЕ	38.297.555	27.069.532	
1097	221100	Краткорочне домаће обавезе по основу емитованих хартија од вредности, изузев акција	38.297.555	27.069.532	3.4.1.11.

Део БИЛАНСА ПРИХОДА И РАСХОДА

у периоду од 1. јануара 2012. године до 31. децембра 2012. године – позиције које се односе
на јавни дуг

ОП	Број конта	Опис	Износ		у 000 динара Напомена уз ревизорски извештај (број напомене)
			Претходна година	Текућа година	
1	2	3	4	5	
2213	440000	ОТПЛАТА КАМАТА И ПРАТЕЋИ ТРОШКОВИ ЗАДУЖИВАЊА	40.335.623	63.177.673	
2214	441000	ОТПЛАТА ДОМАЋИХ КАМАТА	18.723.497	32.006.765	
2215	441100	Отплата камата на домаће хартије од вредности	16.369.106	29.622.780	3.4.1.2, 3.4.1.11. и 3.8.
2218	441400	Отплата камата домаћим пословним банкама	2.354.376	2.383.985	3.4.1.4. и 3.8.
2223	441900	Финансијске промене на финансијским лизинзима	15		
2224	442000	ОТПЛАТА СТРАНИХ КАМАТА	18.739.607	26.666.456	
2225	442100	Отплата камата на стране хартије од вредности		6.247.477	3.4.1.6. и 3.8.
2226	442200	Отплата камата страним владама	6.884.060	7.248.273	3.4.1.7. и 3.8.
2227	442300	Отплата камата мултилатералним институцијама	5.563.669	5.519.433	3.4.1.8. и 3.8.
2228	442400	Отплата камата страним пословним банкама	5.729.354	6.978.871	3.4.1.9. и 3.8.
2229	442500	Отплата камата осталим страним кредиторима	562.524	672.402	3.4.1.10. и 3.8.
2231	443000	ОТПЛАТА КАМАТА ПО ГАРАНЦИЈАМА	2.582.648	3.829.534	
2232	443100	Отплата камата по гаранцијама	2.582.648	3.829.534	3.8.
2233	444000	ПРАТЕЋИ ТРОШКОВИ ЗАДУЖИВАЊА	289.871	674.918	
2234	444100	Негативне курсне разлике	233	20	3.8.
2235	444200	Казне за кашњење	30.920	1	3.8.
2236	444300	Таксе које проистичу из задужевања	258.718	674.897	3.8.

Део ИЗВЕШТАЈА О КАПИТАЛНИМ ИЗДАЦИМА И ПРИМАЊИМА
у периоду од **1. јануара 2012. године до 31. децембра 2012. године** – позиције које се односе
на јавни дуг

у 000 динара				
ОП	Број конта	Опис	Износ	
			Претходна година	Текућа година
1	2	3	4	5
3028	910000	ПРИМАЊА ОД ЗАДУЖИВАЊА	466.158.509	533.780.963
3029	911000	ПРИМАЊА ОД ДОМАЋИХ ЗАДУЖИВАЊА	331.512.386	368.234.211
3030	911100	Примања од емитовања домаћих хартија од вредности, изузев акција	331.512.386	367.495.972
3033	911400	Примања од задуживања од пословних банака у земљи		738.239
3039	912000	ПРИМАЊА ОД ИНОСТРАНОГ ЗАДУЖИВАЊА	134.646.123	165.546.752
3040	912100	Примања од емитовања иностраних хартија од вредности, изузев акција	77.855.225	155.135.217
3041	912200	Примања од задуживања од иностраних држава	345.300	287.328
3042	912300	Примања од задуживања од мултилатерални институција	26.762.206	10.124.207
3043	912400	Примања од задуживања од иностраних пословних банака	29.683.392	
3115	610000	ОТПЛАТА ГЛАВНИЦЕ	290.540.333	308.541.023
3116	611000	ОТПЛАТА ГЛАВНИЦЕ ДОМАЋИМ КРЕДИТОРИМА	264.552.350	260.837.974
3117	611100	Отплата главнице на домаће хартије од вредности, изузев акција	254.788.723	245.013.302
3118	611200	Отплата главнице осталим нивоима власти	6.137.757	287.397
3120	611400	Отплата главнице домаћим пословним банкама	3.625.870	15.517.965
3121	611500	Отплата главнице осталим домаћим кредиторима		19.310
3126	612000	ОТПЛАТА ГЛАВНИЦЕ СТРАНИМ КРЕДИТОРИМА	20.042.688	29.729.707
3128	612200	Отплата главнице страним владама	9.010.605	13.929.480
3129	612300	Отплата главнице мултилатерални институцијама	5.959.231	8.490.599
3130	612400	Отплата главнице страним пословним банкама	5.035.066	7.309.628
3131	612500	Отплата главнице осталим страним кредиторима	37.786	
3134	613000	ОТПЛАТА ГЛАВНИЦЕ ПО ГАРАНЦИЈАМА	5.945.295	17.973.342
3135	613100	Отплата главнице по гаранцијама	5.945.295	17.973.342

Део ИЗВЕШТАЈА О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА

у периоду од 1. јануара 2012. године до 31. децембра 2012. године – позиције које се односе
на јавни дуг

у 000 динара

ОП	Број конта	Опис	Износ	
			Претходна година	Текућа година
1	2	3	4	5
4130	910000	ПРИМАЊА ОД ЗАДУЖИВАЊА	466.158.509	533.780.963
4131	911000	ПРИМАЊА ОД ДОМАЊИХ ЗАДУЖИВАЊА	331.512.386	368.234.211
4132	911100	Примања од емитовања домаћих хартија од вредности, изузев акција	331.512.386	367.495.972
4135	911400	Примања од задуживања од пословних банака у земљи		738.239
4141	912000	ПРИМАЊА ОД ИНОСТРАНОГ ЗАДУЖИВАЊА	134.646.123	165.546.752
4142	912100	Примања од емитовања иностраних хартија од вредности, изузев акција	77.855.225	155.135.217
4143	912200	Примања од задуживања од иностраних држава	345.300	287.328
4144	912300	Примања од задуживања од мултилатералних институција	26.762.206	10.124.207
4145	912400	Примања од задуживања од иностраних пословних банака	29.683.392	
4253	440000	ОТПЛАТА КАМАТА И ПРАТЕЋИ ТРОШКОВИ ЗАДУЖИВАЊА	40.335.623	63.177.673
4254	441000	ОТПЛАТА ДОМАЊИХ КАМАТА	18.723.497	32.006.765
4255	441100	Отплата камата на домаће хартије од вредности	16.369.106	29.622.780
4258	441400	Отплата камата домаћим пословним банкама	2.354.376	2.383.985
4263	441900	Финансијске промене на финансијским лизинзима	15	
4264	442000	ОТПЛАТА СТРАНИХ КАМАТА	18.739.607	26.666.456
4265	442100	Отплата камата на стране хартије од вредности		6.247.477
4266	442200	Отплата камата страним владама	6.884.060	7.248.273
4267	442300	Отплата камата мултилатералним институцијама	5.563.669	5.519.433
4268	442400	Отплата камата страним пословним банкама	5.729.354	6.978.871
4269	442500	Отплата камата осталим страним кредиторима	562.524	672.402
4271	443000	ОТПЛАТА КАМАТА ПО ГАРАНЦИЈАМА	2.582.648	3.829.534
4272	443100	Отплата камата по гаранцијама	2.582.648	3.829.534
4273	444000	ПРАТЕЋИ ТРОШКОВИ ЗАДУЖИВАЊА	289.871	674.918
4274	444100	Негативне курсне разлике	233	20
4275	444200	Казне за кашњење	30.920	1
4276	444300	Таксе које проистичу из задуживања	258.718	674.897
4385	610000	ОТПЛАТА ГЛАВНИЦЕ	290.540.333	308.541.023
4386	611000	ОТПЛАТА ГЛАВНИЦЕ ДОМАЊИМ КРЕДИТОРИМА	264.552.350	260.837.974
4387	611100	Отплата главнице на домаће хартије од вредности, изузев акција	254.788.723	245.013.302
4388	611200	Отплата главнице осталим нивоима власти	6.137.757	287.397
4390	611400	Отплата главнице домаћим пословним банкама	3.625.870	15.517.965
4391	611500	Отплата главнице осталим домаћим кредиторима		19.310
4396	612000	ОТПЛАТА ГЛАВНИЦЕ СТРАНИМ КРЕДИТОРИМА	20.042.688	29.729.707
4398	612200	Отплата главнице страним владама	9.010.605	13.929.480
4399	612300	Отплата главнице мултилатералним институцијама	5.959.231	8.490.599
4400	612400	Отплата главнице страним пословним банкама	5.035.066	7.309.628
4401	612500	Отплата главнице осталим страним кредиторима	37.786	
4404	613000	ОТПЛАТА ГЛАВНИЦЕ ПО ГАРАНЦИЈАМА	5.945.295	17.973.342
4405	613100	Отплата главнице по гаранцијама	5.945.295	17.973.342

**Део ОБРАЗЛОЖЕЊА ДЕЛОВА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА - ИЗВЕШТАЈ О
ПРИМЉЕНИМ ДОНАЦИЈАМА И КРЕДИТИМА, ДОМАЋИМ И ИНОСТРАНИМ И
ИЗВРШЕНИМ ОТПЛАТАМА ДУГОВА У ТОКУ 2012. ГОДИНЕ
у периоду од 1. јануара 2012. године до 31. децембра 2012. године**

Извештај о примљеним донацијама и кредитима, домаћим и иностраним и извршеним отплатама дугова у току 2012. године је дат наративно, а односи се на примљене донације и кредите. У делу извештаја који се односи на кредите дат је правни основ задуживања у ранијим годинама, отплате дугова у току 2012. године и нова задуживања у тој години.

Део извештаја који се односи на кредите структуриран је на следећи начин:

**I ДИРЕКТНЕ ОБАВЕЗЕ - УНУТРАШЊИ ДУГ
Стање дуга и отплате током 2012. године**

Наведено поглавље се односи на државне хартије од вредности, преузете обавезе по основу неисплаћених пензија, стару девизну штедњу, зајам за привредни развој, дугорочне кредите домаћих банака и кредите пословних банака одобрене Фонду за развој Републике Србије за финансирање пројеката за подстицање грађевинске индустрије Републике Србије.

**I ДИРЕКТНЕ ОБАВЕЗЕ - СПОЉНИ ДУГ
Стање дуга и отплате током 2012. године**

Наведено поглавље се односи на инокредиторе: Међународну банку за обнову и развој (IBRD), Међународно удружење за развој (IDA), Европску инвестициону банку (EIB), Развојну банку Савета Европе (СЕВ), Немачку банку за развој (KfW), Кинеска Export-Import банка (EXIM Bank of China) и остале кредите.

**II ИНДИРЕКТНЕ ОБАВЕЗЕ - УНУТРАШЊИ ДУГ
Стање дуга и отплате током 2012. године**

Наведено поглавље се односи на гаранције – унутрашњи дуг.

**II ИНДИРЕКТНЕ ОБАВЕЗЕ - СПОЉНИ ДУГ
Стање дуга и отплате током 2012. године**

Наведено поглавље се односи на гаранције – спољни дуг.

III НОВА ЗАДУЖИВАЊА

Нова задуживања презентована су на следећи начин:

1. Нове директне обавезе у 2012. години и
2. Нове индиректне обавезе у 2012. години – издате гаранције.

3. НАПОМЕНЕ УЗ РЕВИЗОРСКИ ИЗВЕШТАЈ

3.1. Законски оквир јавног дуга

Законски оквир за јавни дуг у Републици Србији чине: Закон о јавном дугу³, Закон о буџетском систему⁴ и Закон о буџету Републике, који се доноси за сваку буџетску годину.

3.1.1. Закон о јавном дугу

Одредбама Закона о јавном дугу дефинисани су начин и поступак задуживања Републике Србије, јединица територијалне аутономије и локалне самоуправе, организација обавезног социјалног осигурања, као и правних лица, чији је оснивач Република, давање гаранција Републике, начин и поступак управљања јавним дугом и вођење евиденције о јавном дугу.

Јавни дуг је дефинисан одредбама члана 2. истог закона као:

1. дуг Републике који настаје по основу уговора који закључи Република,
2. дуг Републике по основу хартија од вредности – државне ХоВ,
3. дуг Републике по основу уговора, односно споразума којим су репрограмиране обавезе које је Република преузела по раније закљученим уговорима, као и емитованим хартијама од вредности по посебним законима,
4. дуг Републике који настаје по основу дате гаранције Републике или по основу непосредног преузимања обавезе у својству дужника за исплату дуга по основу дате гаранције, односно по основу контрагаранције коју даје Република,
5. дуг локалне власти, као и правних лица за које је Република дала гаранцију.

Задуживање по одредбама истог закона јесте узимање кредита, односно зајмова и емитовање државних хартија од вредности за финансирање буџетског дефицита и дефицита текуће ликвидности, за рефинансирање јавног дуга и за финансирање инвестиционих пројеката, као и давање гаранција и контрагаранција.

Република се може задужити ради финансирања буџетског дефицита, дефицита текуће ликвидности, рефинансирања неизмиреног дуга, за финансирање инвестиционих пројеката, као и за извршавање обавеза по датим гаранцијама.

По одредбама наведеног закона Република се може задуживати на домаћем и иностраном тржишту, у домаћој и иностраној валути, при чему се емисија краткорочних државних хартија од вредности у земљи може вршити искључиво у домаћој валути.

У вези са јавним дугом, законом су прописане надлежности Управе за јавни дуг, као органа управе у саставу министарства надлежног за послове финансија.

Овлашћења за задуживање

Овлашћења за задуживање прописана су одредбама члана 5. Закона о јавном дугу, којима је регулисано да Народна скупштина Републике Србије доноси одлуку о задуживању Републике путем узимања дугорочних кредита, о задуживању за финансирање инвестиционих пројеката, о давању гаранција и контрагаранција, као и о непосредном преузимању обавезе у својству дужника по основу дате гаранције.

Влада Републике Србије је овлашћена да одлучује о емитовању дугорочних државних хартија од вредности, а министар финансија одлучује о узимању краткорочних кредита за финансирање буџетског дефицита, дефицита текуће ликвидности и за рефинансирање јавног дуга, као и о емитовању краткорочних државних хартија од вредности.

³ „Службени гласник РС“, бр. 61/05, 107/2009 и 78/2011

⁴ „Службени гласник РС“, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012 и 63/2013

Одлуке о задуживању које доноси Влада и министар финансија морају бити у оквиру лимита утврђеног законом којим се уређује буџет Републике.

За управљање јавним дугом и припрему стратегије за управљање јавним дугом надлежан је министар финансија.

За потребе управљања приливима по основу јавног дуга и отплате јавног дуга, консолидовани рачун трезора Републике има подрачуне у домаћој и иностраној валути, који се воде код Народне банке Србије.

Отплата јавног дуга има сталну апропријацију у буџету Републике и приоритет у исплати у односу на остале јавне расходе утврђене законом којим се уређује буџет Републике.

Јавни дуг по одредбама члана 13. наведеног закона представља безусловну и неопозиву обавезу Републике у односу на отплату главнице, камате и осталих припадајућих трошкова.

3.1.2. Закон о буџетском систему

Законом о буџетском систему дефинисано је следеће:

Централни ниво државе обухвата све субјекте који су одговорни за пружање, претежно, нетржишних услуга и прерасподелу дохотка и богатства на нивоу земље као целине; обухвата буџет Републике и ванбуџетске фондове, укључујући и фондове социјалног осигурања.

Општи ниво државе обухвата све субјекте који су одговорни за пружање, претежно, нетржишних услуга и прерасподелу дохотка и богатства на свим нивоима државе; обухвата буџет Републике Србије, буџете локалних власти, ванбуџетске фондове, укључујући и фондове социјалног осигурања на свим нивоима власти, као и нетржишне и непрофитне институције које су контролисане и финансиране од стране државе на свим нивоима власти.

Јавни сектор је део националне економије који обухвата општи ниво државе, као и нефинансијска предузећа под контролом државе (јавна предузећа) која се примарно баве комерцијалним активностима.

Одредбама члана 105. Закона о буџетском систему прописано је да уколико су одредбе других закона, односно прописа, у супротности са овим законом, онда се примењују одредбе овог закона.

Општи фискални оквир

Одговорност за спровођење фискалне политике и управљање јавним финансијама и средствима Републике Србије у складу са принципима, правилима и процедурама утврђеним Законом о буџетском систему имају Влада и извршни орган локалне власти.

Фискална стратегија

Влада сваке фискалне године подноси Народној скупштини Фискалну стратегију, која између осталог садржи стратегију за управљање дугом државе у периоду за који се доноси.

Фискална стратегија садржи три обавезна податка и то: мишљење Фискалног савета о нацрту Фискалне стратегије, мишљење Народне банке Србије о нацрту Фискалне стратегије и Извештај о напретку оствареном у спровођењу фискалне политике дефинисане у Фискалној стратегији, која је усвојена у претходној фискалној години.

Министар надлежан за послове финансија сачињава предлог Фискалне стратегије, коју након усвајања Влада подноси Народној скупштини Републике Србије на разматрање како би оценила да ли је израђена у складу са утврђеним фискалним принципима и правилима.

Фискална правила

Општим фискалним правилима одређује се циљни средњорочни фискални дефицит, као и максимални однос дуга према БДП са циљем да се обезбеди дугорочна одрживост фискалне политике у Републици Србији.

Општа фискална правила дефинисана су следећа:

- 1) циљни годишњи фискални дефицит износиће у средњем року 1% БДП;
- 2) дуг општег нивоа државе, не укључујући обавезе по основу реституције, неће бити већи од 45% БДП.

Посебна фискална правила одређују кретање плата и пензија, као и начин обухвата јавних инвестиција при рачунању фискалног дефицита и јавних расхода и издатака у периоду од 2011. до 2015. године.

Дуг општег нивоа државе

Дуг општег нивоа државе, према Закону о буџетском систему, обухвата директни дуг општег нивоа државе и издате гаранције општег нивоа државе (индиректни дуг), према домаћим и страним повериоцима.

Према овом закону, дуг општег нивоа државе укључује:

1. Директни дуг општег нивоа државе, који чине:

- 1.1. директни дуг централног нивоа државе, који обухвата:
 - директни дуг буџета Републике,
 - директни дуг ванбуџетских фондова и фондова социјалног осигурања;
- 1.2. директни дуг локалне власти.

2. Индиректни дуг општег нивоа државе, који чине издате гаранције општег нивоа државе према домаћим и страним повериоцима.

Одредбама овог закона је предвиђено да уколико дуг општег нивоа државе, без дуга по основу реституције, пређе 45% БДП, Влада је дужна да Народној скупштини, заједно са буџетом за наредну годину, поднесе и програм за смањење дуга у односу на БДП.

Ограничење дуга и гаранције

Ограничење укупног износа дуга у току буџетске године, као и ограничење укупног износа гаранција утврђује се у буџету Републике Србије (за сваку буџетску годину).

Наиме, у поступку утврђивања ограничења дуга, Министарство разматра све чињенице које се односе на дуг, и то захтеве за рефинансирање унутрашњег дуга, захтеве за финансирање укупног дефицита и процене макроекономских индикатора. Процене макроекономских индикатора се односе на учешће укупног државног дуга у бруто домаћем производу, учешће годишње отплате камата на име дуговања у бруто домаћем производу, износ задуживања код банака, укључујући и Народну банку Србије – по основу гаранција за хартије од вредности, учешће краткорочног унутрашњег дуга у укупном државном дугу, учешће спољног дуга у укупном државном дугу, однос дуга и гаранција према приходима и однос расхода на име сервисирања укупног дуга према извозу.

У буџету Републике Србије, односно буџету локалне власти, обезбеђују се средства за финансирање привремене текуће неликвидности у складу са одредбама закона којим се уређује јавни дуг.

Према Закону о буџетском систему, за обрачун општег фискалног правила којим је дефинисано да дуг општег нивоа државе не може бити већи од 45% бруто домаћег производа (БДП), користи се процењена вредност БДП за текућу годину. При томе, за процењену вредност БДП за текућу годину примењује се потенцијална стопа раста БДП, која представља највећу стопу раста која може бити достигнута у одређеном периоду, без повећања стопе инфлације.

3.2. Међународна регулатива

Међународни монетарни фонд је 2011. године објавио публикацију: *"Public Sector Debt Statistics: Guide for Compilers and Users"*, коју су подржале међународне финансијске институције: IMF, The World Bank Group, ECB (European Central Bank), Eurostat (The Statistical

Office of the European Commission), BIS (Bank for International Settlements), OECD, UNCTAD (United Nations Conference on Trade and Development).

Овај приручник представља међународни стандард за релевантне аспекте статистике јавног дуга државе.

3.2.1. Дефиниција јавног дуга

Јавни дуг, у оквиру смерница ММФ-а, се дефинише са аспекта институционалних јединица које улазе у његов обухват и инструмената дуга које га чине. У складу са тим, међународна регулатива јавни дуг посматра као дуг јавног сектора (*public sector debt*).

У оквиру смерница ММФ-а, укупан јавни дуг обухвата све обавезе које се састоје од инструмената дуга. Инструмент дуга се дефинише као финансијска обавеза која захтева плаћање главнице и/или камате од стране дужника повериоцу, на дан(е) у будућности.

Финансијски инструменти који чине инструменте јавног дуга према наведеној методологији су:

1. Специјална права вучења – Special drawing rights (SDRs),
2. Готов новац и депозити,
3. Дужничке хартије од вредности,
4. Кредити,
5. Обавезе по основу система обавезног социјалног осигурања,
6. Остале обавезе.

3.2.2. Институционалне јединице и сектори

Према међународној методологији, јавни сектор се састоји од следећих институционалних сектора:

а) Сектор опште државе, који обухвата:

1. Сектор централне власти
2. Сектор регионалне или покрајинске власти
3. Сектор локалне власти
4. Фондове обавезног социјалног осигурања

б) Сектор јавних предузећа, који обухвата:

1. Јавна нефинансијска предузећа
2. Јавна финансијска предузећа, у оквиру којих се налазе:
 - Централна банка
 - Јавна финансијска предузећа које се баве примањем депозита, осим Централне банке
 - Остала јавна финансијска предузећа.

Смернице ММФ-а у јавни дуг укључују само стварне обавезе, док не укључују потенцијалне обавезе. На овај начин, у јавни дуг се не укључују издате гаранције институционалних сектора већ оне улазе у јавни дуг у тренутку активирања – када постају стварна обавеза институционалне јединице која је дату гаранцију издала. Међутим, зато што гаранције представљају потенцијални ризик за даваоца гаранције, ММФ препоручује посебно извештавање о издатим гаранцијама институционалних сектора, као додаток уз извештај о јавном дугу.

Такође, у смерницама ММФ-а је дефинисано да се у јавни дуг укључују и све доцње по инструментима дуга, односно свака обавеза по инструменту дуга која није измирена у тренутку њеног доспећа, укључује се у јавни дуг.

Осим наведеног, методологија ММФ-а поред главнице дуга у укупан јавни дуг укључује и акумулирану (обрачунату) камату до тренутка извештавања о стању јавног дуга, по свим инструментима дуга. Укупно стање неизмиреног дуга обухвата иницијални износ економских

ресурса стављених на располагање дужнику (главница) увећан за акумулирану (обрачунату) камату до тренутка извештавања о стању дуга и умањен за све извршене отплате.

На основу наведеног у Напоменама 3.1. и 3.2., призилази да се **методологија обухвата и извештавања о јавном дугу разликује према Закону о буџетском систему, Закону о јавном дугу и међународној регулативи.**

Стога је неопходно извршити усклађивање одредаба Закона о јавном дугу са Законом о буџетском систему, у погледу обухвата, евидентирања и извештавања о стању јавног дуга свих нивоа власти (локална власт, централни и општи ниво државе).

У вези са наведеним, неопходно је да извештаји о јавном дугу садрже збирне податке који се односе на све нивое власти.

Препорука 1:

Препоручује се Министарству финансија да покрене иницијативу за усаглашавање одредаба Закона о јавном дугу са Законом о буџетском систему, у погледу обухвата, евидентирања и извештавања о стању јавног дуга Републике Србије, по свим нивоима власти.

3.3. Планирање јавног дуга

Планирање јавног дуга се спроводи стратешким планирањем које обухвата трогодишњи буџетски период унапред и краткорочним планирањем, које обухвата планирање јавног дуга за текућу фискалну годину и врши се у оквиру Закона о буџету, односно одговарајућим изменама и допунама тог закона (ребаланс).

3.3.1. Стратешко планирање

Влада Републике Србије је на основу Закона о буџетском систему, усвојила Ревидирани меморандум о буџету и економској и фискалној политици за 2011. годину, са пројекцијама за 2012. и 2013. годину. Поглављем III ревидираног меморандума под називом: Стратегија управљања јавним дугом Републике Србије у периоду од 2011. до 2013. године, дефинисани су циљеви задуживања и управљања јавним дугом и основне смернице.

3.3.2. Јавни дуг по Закону о изменама и допунама Закона о буџету за 2012. годину – ребаланс

Према Закону о буџету Републике Србије за 2012. годину⁵, стање јавног дуга Републике Србије, на дан 31. јул 2012. године, је износило 1.822.489.149.515 динара (15.480.165.305 EUR) и веће је од стања јавног дуга претходне године, када је према Закону о буџету Републике Србије за 2011. годину⁶, износило 1.401.637.730.087 динара (13.797.874.166 EUR), односно веће је за 30,03%.

Структура јавног дуга на дан 31. јул 2012. године је била следећа:

Назив дуга	Стање дуга у EUR	Стање дуга у RSD
Укупно директне обавезе – унутрашњи дуг:	5.592.313.334	658.386.404.143
Укупно директне обавезе – спољни дуг:	7.477.686.559	880.352.525.174
УКУПНО ДИРЕКТНЕ ОБАВЕЗЕ (унутрашњи + спољни дуг):	13.069.999.892	1.538.738.929.317
Укупно индиректне обавезе – унутрашњи дуг:	599.542.984	70.584.555.263
Укупно индиректне обавезе – спољни дуг:	1.810.622.429	213.165.664.935
УКУПНО ИНДИРЕКТНЕ ОБАВЕЗЕ (унутрашњи + спољни дуг):	2.410.165.413	283.750.220.198
УКУПНО УНУТРАШЊИ ДУГ (директне + индиректне обавезе):	6.191.856.318	728.970.959.406
УКУПНО СПОЉНИ ДУГ (директне + индиректне обавезе):	9.288.308.988	1.093.518.190.109
УКУПНО СТАЊЕ ДУГА :	15.480.165.305	1.822.489.149.515

⁵ „Службени гласник РС“, бр. 101/2011 и 93/2012

⁶ „Службени гласник РС“, бр. 101/2010 и 78/2011

Планиране и извршене отплате јавног дуга

Отплате директних доспелих обавеза по основу јавног дуга планиране Законом о буџету Републике Србије за 2012. годину, извршене су у следећим износима:

Ред. број	Назив дуга	Планирана рата главнице за 2012.	Извршена отплата главнице у 2012.	Разлика
	1	2	3	4 = 2 - 3
1.	Директне обавезе – унутрашњи дуг			
1.1.	Преузета обавеза Републичког фонда за ПИО пољопривредника Комерцијална банка а.д. Београд –	-	287.397.000 RSD	-287.397.000 RSD
1.2.	куповина зграде за Амбасаду Републике Србије у Бриселу	1.785.714 EUR	1.785.714 EUR	0
1.3.	Стара девизна штедња – НБС	47.919.341 RSD	47.919.341 RSD	0
1.4.	Стара девизна штедња – грађани	320.100.000 EUR	267.613.393 EUR	52.486.607 EUR
1.5.	Стара девизна штедња – банке	7.430.361 EUR	7.430.361 EUR	0
1.6.	Обвезнице зајма за привредни развој	-	170.000 EUR	-170.000 EUR
1.7.	Нуро Алпе – Adria bank а.д. Београд – Универзијада 2009	500.000.000 RSD	500.000.000 RSD	0
1.8.	Краткорочне хартије од вредности (државни записи)	-	67.899.551.443 RSD	-67.899.551.443 RSD
1.9.	Дугорочне хартије од вредности емитоване на домаћем финансијском тржишту у динарима	-	124.247.304.642 RSD	-124.247.304.642 RSD
1.10.	Дугорочне хартије од вредности емитоване на домаћем финансијском тржишту у еврима	-	191.174.000 EUR	-191.174.000 EUR
1.11.	Војвођанска банка а.д. Нови Сад/1	5.000.000 EUR	5.000.000 EUR	0
1.12.	Alpha bank Србија а.д. Београд	7.500.000 EUR	7.500.000 EUR	0
1.13.	Pireus bank а.д. Београд	10.000.000 EUR	10.000.000 EUR	0
1.14.	Eurobank EFG а.д. Београд - Управљање нуклеарним објектима у Србији	5.882.353 USD	5.882.353 USD	0
1.15.	Војвођанска банка а.д. Нови Сад/2	5.000.000 EUR	5.000.000 EUR	0
1.16.	Banca Intesa а.д. Београд	9.723.000 EUR	9.723.000 EUR	0
1.17.	Raiffeisen Banka а.д. Београд	9.723.000 EUR	9.723.000 EUR	0
1.18.	Unicredit Bank Србија а.д. Београд	11.665.500 EUR	11.665.500 EUR	0
1.19.	Societe Generale Banka Србија а.д. Београд	3.888.500 EUR	3.888.500 EUR	0
1.20.	Нуро Алпе Adria Bank а.д. Београд	2.500.000 EUR	2.500.000 EUR	0
1.21.	Eurobank EFG а.д. Београд	5.000.000 EUR	5.000.000 EUR	0
1.22.	Војвођанска банка а.д. Нови Сад/3	5.000.000 EUR	5.000.000 EUR	0
1.23.	KBC BANKA а.д. Београд	2.527.641 EUR	2.308.502 EUR	219.139 EUR
1.24.	Обавезе према Фонду за развој Републике Србије	743.605.423 RSD	745.210.687 RSD	-1.605.264 RSD
2.	Директне обавезе – спољни дуг			
2.1.	IBRD (укупно 15)	57.696.478 EUR	57.409.200 EUR	287.278 EUR
2.1.1.	6.1.IBRD - Додатно финансирање пројекта Енергетске ефикасности за Србију	554.610 EUR	431.384 EUR	123.226 EUR

*Напомене уз Извештај о ревизији Јавног дуга Републике Србије за 2012. годину
у оквиру Министарства финансија и привреде, Управе за јавни дуг*

2.1.2.	6.2.IBRD - Регионални развој Бора	272.041 EUR	267.974 EUR	4.067 EUR
2.1.3.	6.3.IBRD - Пројекат рехабилитације система за наводњавање и одводњавање	862.785 EUR	823.028 EUR	39.757 EUR
2.1.4.	6.4.IBRD - Пројекат реформе пољопривреде у транзицији	317.510 EUR	302.627 EUR	14.883 EUR
2.1.5.	6.5.IBRD - Додатно финансирање пројекта реконструкције саобраћаја	1.132.587 EUR	1.027.242 EUR	105.345 EUR
2.2.	IDA (укупно 19)	9.954.818 SDR	9.954.818 SDR	0
2.3.	EIB (укупно 10)	31.426.624 EUR	31.065.430 EUR и 2.411.257 CHF	361.194 EUR и -2.411.257 CHF
2.3.1.	EIB - Арех Global 2	4.618.797 EUR	4.725.640 EUR	-106.843 EUR
2.3.2.	EIB - Арех зајам за МСП 3	22.600.823 EUR	22.132.784 EUR и 2.411.257 CHF	468.037 EUR и -2.411.257 CHF
2.4.	СЕВ (укупно 5)	960.000 EUR	960.000 EUR	0
2.5.	Кредити страних влада (укупно 11)	2.770.833 EUR 29.201.080 USD	2.770.833 EUR 29.201.080 USD	0
2.6.	<u>Остали страни кредитори:</u>			
		USD 25.807.977 EUR 34.337.681 CHF 4.732.832		
2.6.1.	Париски клуб	DKK 3.062.937 GBP 328.202 JPY 360.481.625 NOK 3.495.855 SEK 2.026.646	81.883.573 USD	0
2.6.2.	Лондонски клуб	71.707.779 USD	71.707.779 USD	0
2.6.3.	KfW - Рехабилитација локалног система грејања у Србији - фаза III	1.331.653 EUR	1.331.653 EUR	0
2.6.4.	Erste GCIB I B.V. Amsterdam - 29815	10.000.000 EUR	10.000.000 EUR	0
2.6.5.	Cyprus Popular Bank Public Co Ltd (раније позната као Marfin Popular Bank Public Co Ltd)	25.000.000 EUR	25.000.000 EUR	0
2.6.6.	Erste GCIB I B.V. Amsterdam - 29820	7.500.000 EUR	7.500.000 EUR	0
2.6.7.	Nova kreditna banka Maribor d.d.	2.500.000 EUR	2.500.000 EUR	0

На основу података датих у претходном прегледу, утврђене су разлике између планираних и извршених отплата главнице јавног дуга.

Према образложењу одговорног лица Управе за јавни дуг, узроци неусклађености наведених извршених отплата главнице директних доспелих обавеза по основу јавног дуга у 2012. години са планираним износима у Закону о буџету Републике Србије за 2012. годину, су следећи:

1. *Стара девизна штедња – грађани:* Укупан годишњи износ отплата по овом основу није могуће прецизно планирати, јер се поред плаћања о року доспећа одговарајуће серије обвезница, плаћања ради измирења обавеза по основу „старе“ девизне штедње врше по потреби. Планирана рата главнице је дата на основу пројекције фискалног агента Народне банке Србије, а та пројекција се услед природе сервисирања ових обавеза, неминовно разликује у односу на укупан износ стварно извршених отплата у току 2012. године.

2. *Обвезнице зајма за привредни развој*: По овом основу последње доспеће обавеза је требало да буде 2007. године, међутим правни разлози су довели до тога да се овај дуг и даље сервисира у скромним износима који не могу да буду прецизно планирани.
3. *КВС Банка а.д. Београд*: Приликом израде ребаланса буџета, није се могао предвидети тачан износ главнице за отплату јер се ради о кредиту који се отплаћује по методу једнаких ануитета са тромесечним обрачуном референтне каматне стопе.
4. *Обавезе према Фонду за развој Републике Србије*: Планирана рата главнице је дата на основу плана извршења који је добијен од Фонда за развој Републике Србије.
5. *IBRD (укупно 15 кредита)*: Разлика између планираних рата главнице и извршених отплата главнице у 2012. години по основу појединих зајмова Међународне банке за обнову и развој (код 5 од укупно 15 кредита) је настала јер зајмови нису повучени у потпуности, а почела је отплата главнице те се рата главнице није могла предвидети у тачном износу.
6. *EIB (укупно 10 кредита)*: Код два кредита EIB настале су разлике између планираних и стварно плаћених износа главнице јер су током 2012. године корисници кредита извршили превремену отплату главнице која се није могла предвидети приликом израде ребаланса.

Према Закону о буџету Републике Србије за 2012. годину, II Посебан део, члан 7, глава 16.9, функција 170, економска класификација 611, планирани су издаци за отплату главнице дуга домаћим кредиторима у износу од 273.797.372 хиљаде динара.

Међутим, истим законом, I Општи део, члан 3В, нису исказане планиране отплате главнице дуга домаћим кредиторима, појединачно по следећим директним обавезама унутрашњег дуга и то за извршене отплате главнице дуга у 2012. години: по основу преузетих обавеза Републичког фонда за ПИО пољопривредника у износу од 287.397 хиљада динара; по основу краткорочних државних хартија од вредности у износу од 67.899.551 хиљаде динара; по основу дугорочних државних хартија од вредности деноминираних у динарима у износу од 124.247.305 хиљада динара; по основу дугорочних државних хартија од вредности деноминираних у еврима у износу од EUR 191.174.000.

На основу наведеног, нису усклађени Општи део и Посебан део Закона о буџету Републике Србије за 2012. годину, јер у Општем делу овог закона нису исказани планирани издаци за отплату главнице дуга домаћим кредиторима по свакој обавези, који су збирно исказани у Посебном делу истог закона.

Међутим, како према Закону о буџету Републике Србије за 2013. годину⁷, наведена неусклађеност два дела закона не постоји, овим ревизионим налазом се неће давати препорука у циљу отклањања ове неправилности.

3.4. Рачуноводствени систем у области јавног дуга Републике Србије

1. Организација рачуноводства у области јавног дуга Републике Србије

Основа за вођење буџетског рачуноводства јесте готовинска основа, а трансакције и остали догађаји се евидентирају у тренутку када се готовинска средства приме, односно исплате, што је прописано одредбама члана 5. ст 1. и 2. Уредбе о буџетском рачуноводству.⁸

Сходно наведеном, рачуноводствени систем у области јавног дуга Републике Србије се води на готовинској основи.

Корисници буџетских средстава, како је прописано одредбама члана 16. став 9. наведене уредбе, интерним општим актом дефинишу организацију рачуноводственог система, интерне рачуноводствене контролне поступке, лица која су одговорна за законитост, исправност и

⁷ „Службени гласник РС“, бр. 114/2012 и 59/2013

⁸ „Службени гласник РС“, бр.125/2003 и 12/2006

состављање исправа о пословној промени и другом догађају и кретање рачуноводствених исправа, као и рокове за њихово достављање.

Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места Управе за јавни дуг у току 2012. године прописана је само организација рада Управе за јавни дуг у погледу вођења буџетског рачуноводства којим је обухваћена и област јавног дуга. Међутим, Управа за јавни дуг у току 2012. године није донела интерни општи акт којим уређује организацију рачуноводственог система, интерне рачуноводствене контролне поступке, лица која су одговорна за законитост, исправност и састављање исправа о пословној промени и другом догађају и кретање рачуноводствених исправа, као и рокове за њихово достављање у области јавног дуга, супротно одредбама члана 44. тачка 9) Закона о јавном дугу и члана 16. став 9. Уредбе о буџетском рачуноводству.

У поступку ревизије, Управа за јавни дуг је донела Правилник о организацији рачуноводственог система и финансијског извештавања у Министарству финансија и привреде - Управи за јавни дуг број: 401-1318/2013-001 од 26. јула 2013. године којим је уредила рачуноводствени систем, финансијско извештавање у области јавног дуга и надлежности својих организационих делова за обављање послова из области јавног дуга.

У поступку ревизије је утврђено:

Управа за јавни дуг у току 2012. године није интерним актом уредила организацију рачуноводственог система, интерне рачуноводствене контролне поступке, лица која су одговорна за законитост, исправност и састављање исправа о пословној промени и другом догађају и кретање рачуноводствених исправа, као и рокове за њихово достављање у области јавног дуга, супротно одредбама члана 44. тачка 9) Закона о јавном дугу и члана 16. став 9. Уредбе о буџетском рачуноводству.

2. Начин измиривања обавеза по основу јавног дуга

Управа за јавни дуг као директни корисник буџетских средстава Републике Србије који обавља функцију управљања јавним дугом, измиривала је у току 2012. године новчане обавезе у вези са јавним дугом путем динарских и девизних плаћања, у складу са одредбама члана 9. ст. 10. Закона о буџетском систему, којима је прописано да се новчана средства буџета Републике Србије и директних и индиректних корисника средстава тог буџета, воде и депонују на консолидованом рачуну трезора Републике Србије.

а) Измиривање обавеза по основу јавног дуга путем динарских плаћања

Управа за јавни дуг динарска плаћања врши преко Управе за трезор. Наиме, Управа за јавни дуг је повезана на Интегрисани систем платног промета - ИСПП плус којим управља Управа за трезор, а наведени систем има различите функције финансијског управљања. Као електронски сервис, ИСПП плус омогућава да Управа за јавни дуг, припрема и шаље електронске налоге на извршење -плаћање, да врши увид у стање на рачунима јавног дуга који се воде у Управи за трезор, као и да врши упите у шифарнике платног промета и преузима изводе за све рачуне Републике (у форми за књижење и у форми за штампу).

Измиривање обавеза по основу јавног дуга врши се коришћењем апликације за извршење буџета - ФМИС. У оквиру наведене апликације извршавају се апропријације и квоте, преузимају обавезе, извршавају захтеви за плаћање, формирају се збирни налози, врши прекњижавање, евидентирају се и решавају препознате ставке, врши плаћање ПДВ-а и корекција прихода и евидентирају расходи и потраживања преко евиденционих рачуна.

Динарска плаћања у области јавног дуга која се извршавају електронски, преко рачуна извршења буџета који се води у Управи за трезор, евидентирају се на начин прописан Правилником о Систему извршења буџета⁹.

⁹ „Службени гласник РС“, бр.83/2010 и 53/2012

Чланом 12. наведеног правилника је детаљно прописана процедура за плаћање, према којој се спровођење сваке трансакције плаћања, па и у области јавног дуга, обавља у две фазе, и то припремом трансакције и одобравањем те трансакције.

На наведени начин обезбеђује се подела одговорности између наредбодавца и рачунопологача прописана одредбама члана 72. Закона о буџетском систему.

б) Измиривање обавеза по основу јавног дуга путем девизних плаћања

Измиривање обавеза из области јавног дуга путем девизних плаћања врши се на основу одредаба члана 36. Закона о девизном пословању¹⁰ којима је, између осталог, утврђен круг корисника који могу имати девизне рачуне само код Народне банке Србије, при чему министар надлежан за послове финансија може изузетно одобрити кориснику отварање девизног рачуна код овлашћене банке за плаћања која не могу да се изврше преко Народне банке Србије.

Република Србија има осам девизних рачуна отворених код Народне банке Србије, којима управља Управа за јавни дуг. Од осам девизних рачуна, три се односе на редовно пословање Управе за јавни дуг, а пет су наменски девизни депозитни рачуни за отплату јавног дуга Републике за обавезе Дафимент банке и Југоскандика, коришћење средстава алокације Специјалних права вучења – СПВ и депоновање повучених средства по зајмовима повученим од Европске банке за обнову и развој - EBRD.

Управа за јавни дуг нема отворене девизне рачуне у пословним банкама за потребе администрирања по пословима јавног дуга Републике, већ девизна плаћања по наведеном основу обављају пословне банке.

Половином 2013. године, створени су услови да Управа за јавну дуг врши девизна плаћања у вези са отплатама јавног дуга преко Управе за трезор. Такође, и пословне банке врше плаћања у области јавног дуга Републике Србије на основу ратификованих уговора закључених са иностраним и домаћим кредиторима.

У наставку се даје преглед пословних банака преко којих су у 2012. години сервисирале отплате по основу јавног дуга Републике према различитим кредиторима:

Преглед банака које су сервисирале отплате по основу јавног дуга Републике Србије у 2012. год.

ДИРЕКТНА ЗАДУЖЕЊА	ИНДИРЕКТНА ЗАДУЖЕЊА
Народна банка Србије	Народна банка Србије
Raiffeisen банка а.д. Београд	Unicredit bank Srbija а.д. Београд
Комерцијална банка а.д. Београд	Banca intesa а.д. Београд
Marfin bank а.д. Београд	Комерцијална банка а.д. Београд
Војвођанска банка а.д. Нови Сад	Societe generale banka Srbija а.д. Београд
Piraeus bank а.д. Београд	Нуро Alpe-adria-bank а.д. Београд
Erste bank а.д. Нови Сад	Marfin bank а.д. Београд
/	Војвођанска банка а.д. Нови Сад
/	Piraeus bank а.д. Београд
/	Erste bank а.д. Нови Сад
/	Московска банка а.д. Београд

3. Пословне књиге и рачуноводствене исправе у области јавног дуга Републике Србије

а) Вођење пословних књига у области јавног дуга

Управа за јавни дуг као директни корисник буџетских средстава који своје финансијско пословање не обавља преко сопственог рачуна, већ преко рачуна извршења буџета, води само помоћне књиге и евиденције у складу са одредбама члана 12. став 3. Уредбе о буџетском рачуноводству.

¹⁰ „Службени гласник РС“, бр. 62/2006 и 31/2011

У складу са одредбама члана 16. Уредбе о буџетском рачуноводству, Управа за јавни дуг је одговорна да подаци који се односе на сервисирање јавног дуга буду засновани на рачуноводственим исправама, као и за чување оригиналних исправа.

Главну књигу у којој се евидентирају промене у вези са измиривањем обавеза по основу јавног дуга Републике води Управа за трезор.

У току 2012. године, Управа за јавни дуг је водила помоћне књиге у облику приручне евиденције - табеларних прегледа израђених у „Microsoft office Excell”-у и делимично у програму TRASSAT.

б) Вођење евиденција у области јавног дуга

Управа за јавни дуг је током 2012. године водила више евиденција од којих су најзначајније евиденције: о основима за задуживање Републике (закључци Владе, уговори, решења, и др.); о стању обавеза на дан 31.12. и плану отплате обавеза по основу емитованих хартија од вредности на домаћем и иностраном тржишту; о хартијама од вредности емитованим на домаћем тржишту; о задужењу јединица локалне самоуправе у току године; о извршеним отплатама у години; о стању јавног дуга у динарима, оригиналној валути и ЕУР на дан 31.12., усаглашено са Управом за трезор; о стању јавног дуга по врстама на дан 31.12.; о новим задуживањима у години; о пратећим трошковима задуживања; и друге евиденције.

Управа за јавни дуг је у 2012. години вршила усаглашавања **за извршена плаћања** са Управом за трезор и пословним банкама као и усаглашавања **књиговодственог стања** главне књиге трезора са помоћним књигама и евиденцијама које се воде у Управи за јавни дуг на недељном, месечном и тромесечном нивоу.

Правилником о организацији рачуноводног система и финансијског извештавања, од 26. јула 2013. године, прописане су три врсте помоћних књига и евиденција за област јавног дуга које води Управа за јавни дуг, и то:

- 1) помоћна евиденција **о сервисирању јавног дуга** која садржи нарочито податке о износу и отплати јавног дуга, датој гаранцији, односно контрагаранцији, вредности, нивоу каматних стопа и провизији;
- 2) евиденција **о емисијама краткорочних и дугорочних хартија од вредности** на домаћем и међународном тржишту;
- 3) евиденција **о праћењу нивоа задужености локалне власти**.

Наведеним правилником је такође прописано да руководицац групе у чијој је надлежности одређена евиденција, утврђује облик помоћних књига и евиденција. Прописано је и да се пословне књиге воде у електронском облику - софтвер који обезбеђује чување података о свим прокњиженим трансакцијама, омогућава функционисање интерних рачуноводствених контрола и онемогућава брисање прокњижених пословних промена.

Међутим, наведеним правилником није детаљно уређена област евидентирања података у области јавног дуга (форма, садржај и др.) и није одређена појединачна одговорност службеника у Управи за јавни дуг за вођење наведених књига и евиденција, већ само за припрему, исправност и законитост исправа о пословној промени.

У циљу отклањања наведене неправилности, Управа за јавни дуг је донела Измене Правилника о организацији рачуноводног система и финансијског извештавања у Министарству финансија – Управи за јавни дуг, број 401-1928/2013-001 од 14. новембра 2013. године.

в) Евиденција о новим задуживањима

Државна ревизорска институција се обратила Министарству финансија и привреде дописом од 10. јула 2013. године са захтевом за достављање податка о томе да ли је Министарство доставило Народној банци Србије писмено обавештење о планираним новим задужењима и о

очекиваним коришћењима иностраних кредита и отплатама по тим кредитима у 2012. години, у складу са одредбама члана 72. став 4. Закона о Народној банци Србије. У вези са овим захтевом, Министарство финансија и привреде је дописом од 2. августа 2013. године обавестило Државну ревизорску институцију да се између Управе за јавни дуг и Народне банке Србије обавља редовна размена података; да се подаци који се достављају Народној банци Србије од стране Управе за јавни дуг односе на операције на екстерном тржишту по основу јавног дуга и вези са отплатом спољног јавног дуга; да се, имајући у виду поверљивост ових информација, исте достављају искључиво, заменику директора у Директорату за економска истраживања и статистику у Народној банци Србије; да је обезбеђено редовно присуство директора Управе за јавни дуг састанцима Извршног одбора Народне банке Србије.

4. Форма и садржај извештавања о јавном дугу

Званична форма извештавања о јавном дугу Републике Србије није прописана ни Законом о јавном дугу, ни Законом о буџетском систему нити било којим подзаконским актом.

Подаци о стању јавног дуга Републике Србије и други парцијални подаци у вези јавног дуга се објављују на следећи начин:

- a) Извештаји на званичној интернет страници Министарства финансија у оквиру Билтена јавних финансија на месечном нивоу;
- b) Извештаји на званичној интернет страници Министарства финансија - Управа за јавни дуг – месечни извештаји по разним парцијалним темама у форми која није прописана;
- c) Извештаји Народне банке Србије – на званичној интернет страници у оквиру месечних статистичких извештаја;
- d) У оквиру Завршног рачуна буџета Републике:
 - у оквиру Образложења уз финансијске извештаје и то: Извештај о примљеним кредитима, домаћим и иностраним и извршеним отплатама дугова у току године;
 - Делови позиција Биланса стања;
 - Делови позиција Биланса прихода и расхода;
 - Делови извештаја о капиталним издацима и примањима;
 - Делови извештаја о новчаним токовима.

Законом о буџетском систему, одредбама члана 74. став 4, прописана је одговорност министра надлежног за послове финансија, у име Владе, за рачуноводство примљених зајмова и дугова Републике.

Према одредбама члана 11. Закона о јавном дугу, министар финансија управља јавним дугом.

У складу са одредбама члана 41. Закона о јавном дугу, Министарство финансија је надлежно за вођење евиденције о јавном дугу Републике Србије.

Овом законском одредбом је даље прописано да евиденција о јавном дугу Републике садржи нарочито податке о износу и отплати јавног дуга, датој гаранцији, односно контрагаранцији, вредности, нивоу каматних стопа и провизији за дату гаранцију, и да наведено министарство једном годишње подноси извештај Влади о подацима из наведене евиденције.

Одредбама члана 79. Закона о буџетском систему, прописано је да завршни рачун буџета Републике, између осталог, садржи годишњи финансијски извештај о извршењу буџета, са додатним напоменама, објашњењима и образложењима. Облик и садржај додатних напомена, објашњења и образложења, која се достављају уз годишње финансијске, уређују се актом министра.

Уредбом о буџетском рачуноводству прописан је садржај финансијских извештаја, при чему је у одредбама члана 7. наведено да се у оквиру Образложења уз финансијске извештаје даје

Преглед примљених донација и кредита, домаћих и страних, као и извршених отплата кредита, усаглашених са информацијама садржаним у извештајима о новчаним токовима.

Државна ревизорска институција је у Извештају о ревизији Јавног дуга Републике Србије за 2011. годину у оквиру Министарства финансија, Управе за јавни дуг, бр. 400-244/2012-01/1 од 21 децембра 2012. године (*Напомена 3.7.*), утврдила да форма и садржај извештаја о стању јавног дуга Републике Србије на дан завршетка буџетске године (31.12.) за коју се доноси буџет и за коју се саставља завршни рачун буџета Републике и подноси Народној скупштини, није прописан као обавезан извештај ниједним законом нити подзаконским актом Републике Србије. Стога је Државна ревизорска институција у наведеном извештају дала препоруку Управи за јавни дуг да покрене иницијативу код Министарства финансија за прописивање форме и садржине годишњих и периодичних извештаја о стању јавног дуга Републике Србије и именовање субјекта одговорног за састављање истих.

Приликом оцене веродостојности одазивног извештаја Управе за јавни дуг поводом обављене ревизије јавног дуга за 2011. годину, Државна ревизорска институција је констатовала да је Управа за јавни дуг покренула иницијативу код Министарства финансија и привреде за прописивање форме и садржине годишњих и периодичних извештаја о стању јавног дуга Републике Србије и именовање субјекта одговорног за састављање истих.

Међутим, одговарајући законски прописи у том смислу нису донети, тако да форма и садржај извештаја о стању јавног дуга Републике Србије на дан завршетка буџетске године (31.12.), за коју се доноси буџет и за коју се саставља завршни рачун буџета Републике и подноси Народној скупштини, није прописан као обавезан извештај ниједним законом нити подзаконским актом Републике Србије.

На основу наведеног, утврђено је:

Форма и садржај извештаја о стању јавног дуга Републике Србије на дан завршетка буџетске године (31.12.) за коју се доноси буџет и за коју се саставља завршни рачун буџета Републике и подноси Народној скупштини, није прописан као обавезан извештај ниједним законом и подзаконским актима Републике Србије.

Препорука 2:

Препоручује се Министарству финансија да пропише форму и садржину годишњих и периодичних извештаја о стању јавног дуга Републике Србије по свим нивоима власти и именује субјекта који је одговоран за састављање истих.

3.4.1. Стање јавног дуга – према подацима из финансијских извештаја, који су саставни део Нацрта завршног рачуна буџета Републике Србије за 2012. годину

Према подацима из финансијских извештаја, који су саставни део Нацрта завршног рачуна буџета Републике Србије за 2012. годину, стање јавног дуга Републике Србије, на дан 31. децембар 2012. године је износило 1.966.021.791 хиљада динара (17.288.526.043 EUR), од чега се на директне обавезе односи 1.670.312.762 хиљаде динара (14.688.161.549 EUR) а на индиректне обавезе 295.709.029 хиљада динара (2.600.364.494 EUR).

Обавезе по основу јавног дуга Републике Србије у Билансу стања исказане су у оквиру прописаних рачуна за евидентирање домаћих и страних дугорочних обавеза, као и на рачуну краткорочних домаћих обавеза по основу емитованих краткорочних хартија од вредности.

1. ДИРЕКТНЕ ОБАВЕЗЕ

Према подацима исказаним у Билансу стања на дан 31. децембар 2012. године и Извештају о примљеним кредитима кредитима, домаћим и иностраним и извршеним отплатама дугова у току 2012. године, директне обавезе Републике Србије износе 1.670.312.762 хиљаде динара (14.688.161.549 EUR) од чега се на дугорочне обавезе односи 1.643.243.230 хиљада динара

(14.450.121.301 EUR) а на краткорочне обавезе односи 27.069.532 хиљаде динара (238.040.248 EUR).

Структура дугорочних обавеза је следећа:

Назив	EUR	у 000 динара	
	2012.	2012.	2011.
1. Дугорочне обавезе			
Домаће дугорочне обавезе	5.829.103.787	662.875.773	498.593.513
Стране дугорочне обавезе	8.621.017.514	980.367.457	757.597.160
Укупно:	14.450.121.301	1.643.243.230	1.256.190.673

ДОМАЋЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	EUR	у 000 динара	
	2012.	2012.	2011.
Обавезе по основу емитованих хартија од вредности, изузев акција	3.580.612.218	407.181.134	230.477.299
Обавезе по основу дугорочних кредита од домаћих јавних финансијских институција	2.609.396	296.736	/
Обавезе по основу дугорочних кредита од домаћих пословних банака	340.606.944	38.733.243	39.331.806
Обавезе по основу дугорочних кредита од домаћинстава у земљи	1.905.275.229	216.664.660	228.784.408
Укупно:	5.829.103.787	662.875.773	498.593.513

СТРАНЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	EUR	у 000 динара	
	2012.	2012.	2011.
Дугорочне стране обавезе по основу емитованих хартија од вредности, изузев акција	2.083.963.839	236.984.825	80.866.200
Обавезе по основу дугорочних кредита од страних влада	2.278.704.114	259.130.358	236.170.568
Обавезе по основу дугорочних кредита од мултилатералних институција	3.050.412.560	346.887.731	302.303.257
Обавезе по основу дугорочних кредита од страних пословних банака	1.058.437.001	120.363.657	122.613.320
Обавезе по основу дугорочних кредита од осталих страних кредитора	149.500.000	17.000.886	15.643.815
Укупно:	8.621.017.514	980.367.457	757.597.160

Јавни дуг по основу **краткорочних обавеза**, исказан у Билансу стања у износу од 27.069.532 хиљада динара, у потпуности се односи на краткорочне домаће обавезе по основу емитованих хартија од вредности изузев акција.

РЕКАПИТУЛАЦИЈА - ДИРЕКТНЕ ОБАВЕЗЕ	2012.	
	EUR	у 000 динара
ДИРЕКТНЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ:	14.450.121.301	1.643.243.230
Домаће дугорочне обавезе:	5.829.103.787	662.875.773
Стране дугорочне обавезе:	8.621.017.514	980.367.457
ДИРЕКТНЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ:	238.040.248	27.069.532
УКУПНО – ДИРЕКТНЕ ОБАВЕЗЕ:	14.688.161.549	1.670.312.762

2. ИНДИРЕКТНЕ ОБАВЕЗЕ

Према подацима исказаним у Билансу стања на дан 31. децембар 2012. године и Извештају о примљеним кредитима кредитима, домаћим и иностраним и извршеним отплатама дугова у току 2012. године, индиректне обавезе Републике Србије – обавезе за које је Република Србија

гарант на дан 31. децембар 2012. године износе 295.709.029 хиљада динара (2.600.364.494 EUR) и то:

ИНДИРЕКТНЕ ОБАВЕЗЕ	2012.	
	EUR	у 000 динара
ИНДИРЕКТНЕ ОБАВЕЗЕ - УНУТРАШЊИ ДУГ		
UniCredit Bank - ЈП „Путеви Србије“	29.100.000	3.309.203
Marfin bank - ЈП „Путеви Србије“	23.265.306	2.645.691
Banka Intesa - ЈП „Србијагас“	50.000.000	5.685.915
Banka Intesa - ЈП „Србијагас“	120.000.000	13.646.196
Banka Intesa - ЈП „Србијагас“	45.000.000	5.117.323
Societe Generale bank - ЈП „Србијагас“	40.000.000	4.548.732
Erste bank Beograd - ЈП „Србијагас“	40.000.000	4.548.732
Комерцијална банка - ЈП „Србијагас“	20.000.000	2.274.366
Нуро Алпе Адриа Банк - ЈП „Србијагас“	35.000.000	3.980.140
UniCredit Bank - ЈП „Србијагас“	30.000.000	3.411.549
Societe Generale bank - ЈП „Србијагас“	10.000.000	1.137.183
Војвођанска банка а.д. Нови Сад - ЈП „Србијагас“	20.000.000	2.274.366
UniCredit Bank - ЈП „Путеви Србије“	10.000.000	1.137.183
Sberbank Srbija а.д. Београд (бивша Volksbank) - ЈП „Србијагас“	70.000.000	7.960.281
ОТР Банка - ЈП „Србијагас“	10.000.000	1.137.183
UniCredit Bank - „ЈАТ Airways“	18.461.538	2.099.415
Societe Generale bank - „ЈАТ Airways“	18.461.538	2.099.415
UniCredit Bank - „ЈАТ Airways“	4.384.615	498.611
Societe Generale bank - „ЈАТ Airways“	4.384.615	498.611
UniCredit Bank - „ЈАТ Airways“	923.077	104.971
Societe Generale bank - „ЈАТ Airways“	923.077	104.971
Нуро Алпе Адриа Банк - Општина Косовска Митровица	260.000	29.567
Нуро Алпе Адриа Банк - Општина Звечан	130.000	14.783
Нуро Алпе Адриа Банк - Општина Зубин Поток	130.000	14.783
Комерцијална банка - „Грађевинска Дирекција Србије“	11.822.761	1.344.464
Societe Generale bank - „Галеника“ а.д. Београд	10.000.000	1.137.183
UniCredit Bank - „Галеника“ а.д. Београд	30.000.000	3.411.549
АИК Банка а.д. Ниш - „Галеника“ а.д. Београд	20.000.000	2.274.366
Комерцијална банка - „Галеника“ а.д. Београд	10.000.000	1.137.183
Комерцијална банка - „Галеника“ а.д. Београд	2.500.000	284.296
АИК Банка а.д. Ниш - „Галеника“ а.д. Београд	2.500.000	284.296
Societe Generale bank - „Грађевинска Дирекција Србије“	2.082.735	236.845
Societe Generale bank - „Грађевинска Дирекција Србије“	2.111.931	240.165
Нуро Алпе Адриа Банк - „Грађевинска Дирекција Србије“	3.238.272	368.251
Нуро Алпе Адриа Банк - „Грађевинска Дирекција Србије“	3.691.494	419.790
Нуро Алпе Адриа Банк - „Грађевинска Дирекција Србије“	9.660.184	1.098.540
Комерцијална банка - „ЈАТ Airways“	10.000.000	1.137.183
UniCredit Bank - „ЈАТ Tehnika“	4.530.459	515.196
УКУПНО:	722.561.602	82.168.477
ИНДИРЕКТНЕ ОБАВЕЗЕ - СПОЉНИ ДУГ		
EBRD-17829 - ЈП „Електропривреда Србије“	17.536.888	1.994.265
EBRD-39051 - ЈП „Електро mreжа Србије“	13.290.919	1.511.421
EBRD-18659 - „Железнице Србије“ а.д.	20.722.398	2.356.516
EBRD-22705 - ЈП „Путеви Србије“	31.090.915	3.535.606
EBRD-27005 - ЈП „Електропривреда Србије“	36.371.399	4.136.094
EBRD-19296 - Град Ниш	1.525.654	173.495
EBRD-26806 - Град Крагујевац	1.088.361	123.767
EBRD-29147 - Контрола летења Србије и Црне Горе д.о.о.	20.771.981	2.362.154
EBRD-26807 - Град Суботица-отпадне воде	5.699.573	648.146
EBRD-32190 - ЈП „Путеви Србије“-аутопут БГ-НС и мост Бешка	54.391.574	6.185.317
EBRD-36651 - ЈП „Путеви Србије“-обилазница око Београда	58.824.069	6.689.373
EBRD-35414 - „Железнице Србије“ а.д.-возна средства	47.099.815	5.356.111
EBRD-38711 - „Железнице Србије“ а.д.-возна средства	1.000.000	113.718
EBRD-40379 - ЈП „Електропривреда Србије“	1.034.536	117.646

*Напомене уз Извештај о ревизији Јавног дуга Републике Србије за 2012. годину
у оквиру Министарства финансија и привреде, Управе за јавни дуг*

EBRD-40760 - ЈП „Србијагас“	50.000.000	5.685.915
EBRD-42421 - ЈП „Електропривреда Србије“	450.000	51.173
EBRD-41125 - „Железнице Србије“ а.д. – коридор 10	1.000.000	113.718
УКУПНО EBRD:	361.898.082	41.154.435
EIB-21499 - „Железнице Србије“ а.д.	48.746.236	5.543.339
EIB-21631 - ЈП „Путеви Србије“	80.580.000	9.163.421
EIB-21756 - ЈП „Електромрежа Србије“	24.405.435	2.775.345
EIB-22096 - Град Београд-обнова београдског језгра	86.391.214	9.824.262
EIB-21386 - ЈП „Путеви Србије“	24.251.613	2.757.852
EIB-21386 - „Аеродром Никола Тесла“ а.д.	9.822.984	1.117.053
EIB-22264 - ЈП „Електропривреда Србије“	19.826.667	2.254.655
EIB-22550 - ЈП „Путеви Србије“	112.160.000	12.754.645
EIB-22593 - Град Нови Сад	0	0
EIB-23040 - Контрола летења Србије и Црне Горе д.о.о.	28.093.792	3.194.778
EIB-23760 - „Железнице Србије“ а.д.	43.200.000	4.912.631
EIB-24036 - ЈП „Путеви Србије“	33.000.000	3.752.704
EIB-24037 - ЈП „Путеви Србије“	30.000.000	3.411.549
EIB-24134 - ЈП „Путеви Србије“	14.000.000	1.592.056
EIB-26107 - „Фиат аутомобили Србија“	150.000.000	17.057.745
EIB-26108 - „Фиат аутомобили Србија“	50.000.000	5.685.915
EIB-24996 - ЈП „Електромрежа Србије“	8.850.400	1.006.452
EIB-25748 - ЈП „Путеви Србије“	16.000.000	1.819.493
EIB-25348 - Град Београд-Мост на Сави А	70.000.000	7.960.281
EIB-25871 - Град Београд-Мост на Сави Б	25.820.823	2.936.300
УКУПНО EIB:	875.149.164	99.520.475
KFW 1 - РБ Колубара и ТЕ Никола Тесла	2.840.510	323.018
KFW 2 - Тамнава-ЈП „Електропривреда Србије“	6.153.846	699.805
KFW 3 - ХЕ Бајина Башта-ЈП „Електропривреда Србије“	18.625.974	2.118.114
KFW 4 - 23123 - ЈП „Електропривреда Србије“	29.462.678	3.350.446
KFW 5 - 24801 - ХЕ Зворник-ЈП „Електропривреда Србије“	199.972	22.740
УКУПНО KFW:	57.282.980	6.514.123
EUROFIMA-2671 - „Железнице Србије“ а.д.	18.636.618	2.119.325
EUROFIMA-2534 - „Железнице Србије“ а.д.	0	0
EUROFIMA-2771 - „Железнице Србије“ а.д.	35.616.647	4.050.265
EUROFIMA-2636 - „Железнице Србије“ а.д.	16.565.883	1.883.844
EUROFIMA-2599 - „Железнице Србије“ а.д.	6.212.206	706.442
EUROFIMA-2632 - „Железнице Србије“ а.д.	16.565.883	1.883.844
EUROFIMA-2653 - „Железнице Србије“ а.д.	9.111.235	1.036.114
EUROFIMA-2602 - „Железнице Србије“ а.д.	2.070.735	235.481
EUROFIMA-2666 - „Железнице Србије“ а.д.	7.454.647	847.730
УКУПНО EUROFIMA:	112.233.854	12.763.043
ЕУ - Репрограм ЕИБ - ЈП „Електропривреда Србије“, „Железнице Србије“ а.д., „Дирекција за путеве“	179.037.289	20.359.816
УКУПНО ЕУ:	179.037.289	20.359.816
Societe Generale Paris-ЈП „Путеви Србије“	36.734.704	4.177.408
Кредит Владе Републике Пољске	21.202.132	2.411.070
IDA-4090-YF-ESCEE	15.461.572	1.758.264
Export Development Canada – РТБ Бор	57.956.767	6.590.745
Export Development Canada – РТБ Бор	47.065.853	5.352.249
Министарство одбране Алжира - ЈП „Југоимпорт-СДПР“	33.158.860	3.770.769
Erste GСIB Finance IBV Amsterdam - „Галеника“ а.д.	10.000.000	1.137.183
Japan International Cooperation Agency - ЈП „Електропривреда Србије“	621.634	70.691
Deutsche Bank AG London Branch - ЈП „Србијагас“	50.000.000	5.685.915
Amsterdam Trade Bank N.V. - ЈП „Србијагас“	20.000.000	2.274.366
УКУПНО ОСТАЛИ КРЕДИТИ:	292.201.522	33.228.660

РЕКАПИТУЛАЦИЈА - ИНДИРЕКТНЕ ОБАВЕЗЕ	2012.	
	EUR	у 000 динара
ИНДИРЕКТНЕ ОБАВЕЗЕ - УНУТРАШЊИ ДУГ	722.561.602	82.168.477
EBRD	361.898.082	41.154.435
EIB	875.149.164	99.520.475
KFW	57.282.980	6.514.123
EUROFIMA	112.233.854	12.763.043
ЕУ	179.037.289	20.359.816
ОСТАЛИ КРЕДИТИ	292.201.522	33.228.660
УКУПНО - ИНДИРЕКТНЕ ОБАВЕЗЕ:	2.600.364.494	295.709.029

РЕКАПИТУЛАЦИЈА - СТАЊЕ ЈАВНОГ ДУГА	2012.	
	EUR	у 000 динара
1. УКУПНО – ДИРЕКТНЕ ОБАВЕЗЕ:	14.688.161.549	1.670.312.762
2. УКУПНО - ИНДИРЕКТНЕ ОБАВЕЗЕ:	2.600.364.494	295.709.029
3. СТАЊЕ ЈАВНОГ ДУГА по финансијским извештајима (1+2):	17.288.526.043	1.966.021.791

3.4.1.1. Ограничење за задуживање Републике Србије

Законом о јавном дугу, прописано је да се Република Србија може задуживати ради финансирања буџетског дефицита, дефицита текуће ликвидности, рефинансирања неизмиреног дуга, за инвестиције у капитална улагања и набавку финансијске имовине, као и за извршавање обавеза по датим гаранцијама.

Износ задужења за финансирање буџетског дефицита не сме бити већи од ограничења утврђеног у закону којим се уређује буџет Републике за ту годину.

У случају да су државне хартије од вредности емитоване уз дисконт, ограничење се обрачунава на основу номиналне вредности која је важила у време емитовања тих хартија.

Ограничење за задуживање Републике Србије у 2012. години

Чланом 2. Закона о буџету за 2012. годину, планирано је да се потребна средства за финансирање буџетског дефицита, набавку финансијске имовине и отплату главнице по основу дугова домаћим и страним кредиторима за директне и индиректне обавезе Републике Србије у укупном износу од 562.631.945.036 динара, обезбеде из кредита домаћих и страних финансијских комерцијалних и мултилатералних институција и иностраних влада у износу од највише 109.475.860.000 динара, кроз емитовање државних хартија од вредности (записи и обвезнице емитоване на домаћем тржишту у домаћој и страниј валути) у износу од највише 360.900.052.000 динара и из примања остварених од емисије еврообвезница (државних хартија од вредности емитованих на иностраном тржишту у домаћој и страниј валути) у износу од највише 92.300.000.000 динара.

У случају да није могуће остварити примања по основу задуживања у планираној пропорцији између кредита и емитованих државних хартија од вредности на домаћем и иностраном финансијском тржишту, могућа је промена структуре у оквиру датих извора финансирања, уз услов да се не пређе укупан износ планираних средстава за дату намену у висини од 562.675.912.000 динара, у складу са одредбама члана 2. став 3. истог закона.

У поступку ревизије Јавног дуга Републике Србије у оквиру Министарства финансија и привреде – Управе за јавни дуг, утврђено је да су остварена задуживања Републике Србије у 2012. години за финансирање буџетског дефицита извршена у оквиру ограничења за задуживање дефинисана одредбама члана 2. Закона о буџету Републике Србије за 2012. годину.

У наставку је приказан преглед ограничења за задуживање Републике Србије у 2012. години и оствареног задуживања у току 2012. године за финансирање буџетског дефицита и то:

Извор средстава	у динарима	
	2012.	Остварено
	Ограничење за задуживање	задуживање
Кредити – домаћих и страних финансијских комерцијалних и мултилатералних институција и иностраних влада	109.475.860.000	0
Државне хартије од вредности – записи и обвезнице емитоване на домаћем тржишту у домаћој и страниој валути	360.900.052.000	381.777.359.197
Еврообвезнице – државне хартије од вредности емитоване на иностраном тржишту у домаћој и страниој валути	92.300.000.000	155.135.216.821
УКУПНО:	562.675.912.000	536.912.576.018

Одредбама члана 35. Закона о буџету Републике Србије за 2012. годину, прописано је да Влада може да одлучи о покретању поступка за задуживање и давање гаранција Републике Србије ради обезбеђивања финансијске стабилности, одрживости дуга, финансирања или рефинансирања ликвидности правних лица, односно ради спречавања наступања или отклањања последица ванредних околности које могу да угрозе живот и здравље људи или да проузрокују штету већих размера, у износу до 300.000.000 евра, а на предлог министарства надлежног за послове финансија.

У наставку је приказан преглед извршеног задуживања Републике Србије у 2012. години, по овом основу:

Врста задуживања	Датум емисије у 2012.	Основ задуживања	Намена – коришћено за:	Износ задуживања		
				EUR	у 000 динара	
Трогодишња амортизациона инфлаторно индексирана обвезница	05.03.	Одлука о емисији дугорочних државних хартија од вредности 05 Број: 424-1528/2012-1	Покриће потенцијалних губитака – докапитализација Привредне банке Београд	Привредна банка Београд	18.000.000	1.992.580
Трогодишња амортизациона инфлаторно индексирана обвезница	26.05.	Одлука о емисији дугорочних државних хартија од вредности 05 Број: 424-3736/2012	Очување стабилности финансијског система	Нова Агробанка	85.000.000	9.839.220
Десетогодишња амортизациона инфлаторно индексирана обвезница	11.06.	Одлука о емисији дугорочних државних хартија од вредности 05 Број: 424-4001/2012	Покриће потенцијалних губитака Развојне банке Војводине	Развојна банка Војводине	43.614.680	5.000.000
24-месечни државни запис	22.02. 17.04. 07.05.	Одлука о емисији државних записа РС 05 Број: 424-1059/2012	Реализација инфраструктурних пројеката на територији АП Војводине	Фонд за капитална улагања АПВ	42.628.481	4.709.890
6-месечни државни запис	05.10.	Одлука о емисији државних записа РС 05 Број: 424-6410/2012	Спречавање наступања последица ванредних околности које могу да угрозе живот и здравље људи или проузрокују штету већих размера	Републичка дирекција за робне резерве	41.926.695	4.822.790
УКУПНО:					231.169.856	26.364.480

На основу наведеног, остварена задуживања Републике Србије у 2012. години у износу од EUR 231.169.856, су у оквиру ограничења за задуживање дефинисаног одредебама члана 35. Закона о буџету Републике Србије за 2012. годину.

А. ДОМАЋЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

3.4.1.2. Обавезе по основу емитованих хартија од вредности, изузев акција

1. Регулаторни оквир

Поступак и процедуре везане за емитовање и продају државних хартија од вредности у Републици Србији и начин евидентирања обавеза по основу емитованих државних хартија од вредности, регулисани су: одредбама члана 26. Закона о јавном дугу, Уредбом о општим условима за емисију и продају државних хартија од вредности на примарном тржишту¹¹, Уредбом о општим условима за емисију и продају краткорочних државних хартија од вредности на примарном тржишту¹² и Уредбом о буџетском рачуноводству.

Регулаторни оквир који обухвата поступак и процедуре везане за емитовање и примарну продају државних хартија од вредности у Републици Србији, врсте државних хартија од вредности, начин евидентирања и др., детаљно су објашњени у Извештају Државне ревизорске институције о ревизији Јавног дуга Републике Србије за 2011. годину у оквиру Министарства финансија, Управе за јавни дуг, Број: 400-244/2012-01/1 од 21. децембра 2012. године.

2. Стање обавеза на дан 31. децембар 2012. године

а) Обавезе по основу емитованих хартија од вредности, изузев акција обухватају обавезе по основу дугорочних државних хартија од вредности емитованих у Републици Србији, исказане у финансијским извештајима на дан 31. децембра 2012. године у износу од 407.181.134 хиљада динара, имају следећу структуру:

1. Тржишну вредност у тренутку емисије у износу од 396.789.019 хиљада динара;
2. Износ усклађене тржишне вредности у тренутку емисије са номиналном вредношћу емитованих дугорочних обвезница у 2012. години од 8.362.960 хиљада динара;
3. Укалкулисане курсне разлике за 2012. годину у износу од 2.697.336 хиљада динара;
4. Укупан износ индексирања амортизационих обвезница емитованих у 2012. години од 1.710.695 хиљада динара и
5. Умањење за исплаћени део номиналне вредности амортизационих обвезница емитованих у 2012. години у износу од 2.378.876 хиљада динара.

Напред наведена структура обавеза се даје у следећем прегледу:

Назив	у 000 динара					
	Салдо у финансијским извештајима 31.12.2012.	Тржишна вредност у тренутку емисије	Усклађивање тржишне и номиналне вредности	Курсне разлике	Укупан износ индексирања за 2012.	Укупан исплаћени део номиналне вредности
	1+2+3+4-5	1	2	3	4	5
Обавезе по основу емитованих дугорочних државних ХоВ	407.181.134	396.789.019	8.362.960	2.697.336	1.710.695	-2.378.876
од чега:						
Дугорочни записи	263.776.444	262.914.773	/	861.671	/	/
Дугорочне обвезнице – фиксне ХоВ	120.559.071	110.360.446	8.362.960	1.835.665	/	/
Амортизационе обвезнице	22.845.619	23.513.800	/	/	1.710.695	-2.378.876

б) Стање јавног дуга по основу дугорочних државних хартија од вредности емитованих у Републици Србији на дан 31. децембар 2012. године, **по номиналној вредности**, износи 449.433.358 хиљада динара, од чега се 306.028.668 хиљада динара односи на обавезе по основу

¹¹ „Службени гласник РС“, бр. 71/2005 и 6/2009

¹² „Службени гласник РС“, бр. 6/2009, 8/2009, 32/2010 и 78/2011

емитованих дугорочних државних записа а 143.404.690 хиљада динара чине обавезе по основу емитованих дугорочних државних обвезница.

Јавни дуг Републике Србије обухвата обавезе по основу емитованих *дугорочних државних записа* (дисконтне хартије од вредности, рочности 53 недеље, 18 месеци и 24 месеца) и *дугорочних државних обвезница* (купонске хартије од вредности, рочности 2 године и дуже), које су дате у следећем прегледу:

ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ЕМИТОВАНИХ ДУГОРОЧНИХ ДРЖАВНИХ ХОВ

Врста дугорочне ХоВ	Стање на дан 31. децембар 2012. године (номинална вредност)		Тржишна вредност у тренутку емисије ¹³
	EUR	у 000 динара	у 000 динара
	А) Дугорочни записи:	2.691.111.881	306.028.668
1) 53н записи:	1.050.145.320	119.420.740	106.799.475
2) 18м записи:	1.069.863.405	121.663.048	104.600.807
3) 24м записи:	571.103.156	64.944.880	51.514.491
Б) Дугорочне обвезнице:	1.261.051.999	143.404.690	133.874.246
Д) Дугорочне обвезнице-фиксне ХоВ	1.060.155.409	120.559.071	110.360.446
1) 2г обвезнице:	111.984.000	12.734.630	12.641.820
2) 3г обвезнице:	731.574.344	83.193.391	75.744.029
3) 5г обвезнице:	72.316.065	8.223.660	6.876.903
4) 15г обвезнице:	144.281.000	16.407.390	15.097.694
И) Амортизационе обвезнице:	200.896.590	22.845.619	23.513.800
1) 2г – RSD	58.759.232	6.682.000	6.682.000
2) 3г – RSD	16.431.321	1.868.542	1.992.580
3) 3г – RSD	79.711.967	9.064.709	9.839.220
4) 10г – RSD	45.994.070	5.230.368	5.000.000
УКУПНО:	3.952.163.880	449.433.358	396.789.019

У 2012. години, као посебна врста дугорочних државних обвезница, први пут су емитоване *амортизационе обвезнице*, у укупном износу од 23.513.800 хиљада динара, и то амортизационе обвезнице са варијабилним купоном (једна емисија) у износу од 6.682.000 хиљаде динара и амортизационе индексирани обвезнице (три емисије) у укупном износу од 16.831.800 хиљада динара. У наставку је дат преглед емитованих амортизационих обвезница у току 2012. године:

Врста амортизационих обвезница	Одлука о емисији	Датум емисије	Датум доспећа	ISIN	у 000 динара
					Реализација емисије
2г - RSD Амортизационе обвезнице са варијабилним купоном	424- 4636/2012	01.08.2012.	03.08.2014.	RSMFRSD29044	6.682.000
3г - RSD Амортизационе индексирани обвезнице	424- 1528/2012-1	05.03.2012.	05.03.2015.	RSMFRSD72564	1.992.580
3г - RSD Амортизационе индексирани обвезнице	424- 3736/2012	26.05.2012.	26.05.2015.	RSMFRSD90129	9.839.220
10г - RSD Амортизационе индексирани обвезнице	424- 4001/2012	11.06.2012.	11.06.2022.	RSMFRSD87232	5.000.000
<i>Укупно амортизационе индексирани обвезнице</i>					16.831.800
УКУПНО:					23.513.800

Амортизационе индексирани обвезнице емитоване су као обвезнице за специјалну намену, без објављеног јавног позива, у оквиру реализације Програма мера за очување финансијске стабилности банака и задуживања Републике Србије на основу одредаба члана 35. Закона о буџету Републике Србије за 2012. годину, ради обезбеђивања финансијске стабилности.

¹³ Тржишна вредност у тренутку емисије за дугорочне државне ХоВ емитоване у 2011. години, а које доспевају после 31. децембра 2012. године, приказана је са укалкулисаним курсним разликама и усклађивањем са номиналном вредношћу за 2011. годину (за дугорочне обвезнице емитоване у 2011. години), што је и исказано у салду рачуна на дан 31. децембар 2011. године и чини почетно стање за 2012. годину. Тржишна вредност у тренутку емисије за дугорочне државне ХоВ емитоване у 2012. години је приказана као тржишна вредност на дан емисије обвезница (односно на дан салдирања трансакција), без укалкулисаних курсних разлика, без усклађивања са номиналном вредношћу и без осталих корекција у 2012. години.

3. Програм мера за очување финансијске стабилности банака и задуживања Републике Србије на основу одредаба члана 35. Закона о буџету Републике Србије за 2012. годину

Програм мера за очување финансијске стабилности банака (у даљем тексту: Програм), усвојен је Закључком Владе 05 Број: 422-10022/2011 од 29. децембра 2011. године.

Мере које су дефинисане овим Програмом првенствено су усмерене на очување стабилности банкарског сектора, ради обезбеђивања сигурности депонената, солвентности и ликвидности банака у условима када се идентификују озбиљни проблеми у пословању једне или више банака, а који могу угрозити финансијску стабилности у Републици Србији.

Програмом је предвиђено да Република Србија емитује обвезнице за специјалну намену, као нови инструмент за очување стабилности банкарског сектора. Наведене обвезнице представљају дугорочне дужничке хартије од вредности чији се конкретни елементи утврђују одлуком о појединачној емисији у зависности од конкретних тржишних услова у моменту издавања, а коју доноси Влада на предлог Министарства финансија, уз сагласност Народне банке Србије.

Влада доноси одлуке о појединачној емисији обвезница за покриће потенцијалних губитака уз истовремено преузимање лоше активе и/или за докапитализацију конкретне банке.

Агенција за осигурање депозита обавља оперативне послове у складу са законом и актом Владе о издавању обвезница ради покрића потенцијалних губитака једне или више банака. Агенција за осигурање депозита у име и за рачун Републике Србије преузима лошу активу банака и управља лошом активом банака у складу са стратегијом за управљање лошом активом коју доноси Влада.

Трајање Програма је две године, са могућношћу продужетка у зависности од потреба и макроекономских прилика у земљи. **Максимално предвиђен обим емисије обвезница који може бити емитован у сврхе Програма износи 40 милијарди динара.**

У складу са Програмом и одредбама члана 35. Закона о буџету Републике Србије за 2012. годину, извршена су задуживања за следеће намене:

А. Покриће потенцијалних губитака банке – за Развојну банку Војводине

а) Задуживање Републике Србије

Закључком Владе 05 Број: 422-1322/2012 од 27. фебруара 2012. године, прихваћен је захтев Развојне банке Војводине а.д. Нови Сад за учешће у Програму.

Дана 01.03.2012. године закључен је Споразум о утврђивању међусобних права и обавеза између Републике Србије и Агенције, са једне стране и Развојне банке Војводине, са друге стране. Предмет овог споразума је утврђивање права и обавеза Републике Србије, Агенције и Развојне банке Војводине, у вези са емитовањем обвезница Републике Србије и њиховим преносом на Развојну банку Војводине ради покрића потенцијалних губитака на дан 31. децембар 2011. године, уз истовремено преузимање потраживања која чине лошу активу Развојне банке Војводине, која су наведена у Листи дужника за пренос на Агенцију, у име и за рачун Републике Србије, која је саставни део овог споразума.

На основу члана 35. Закона о буџету Републике Србије за 2012. годину, Влада је донела Одлуку о емисији дугорочних државних хартија од вредности у номиналном износу од пет милијарди динара 05 Број: 424-4001/2012¹⁴ од 7. јуна 2012. године (у даљем тексту: Одлука о емисији), ради покрића потенцијалних губитака Развојне банке Војводине, уз истовремено преузимање потраживања која чине лошу активу Развојне банке Војводине.

На основу Закључка Владе 05 Број: 422-3312/2012 од 11. маја 2012. године, за износ разлике између износа емитованих обвезница од стране Републике Србије од пет милијарди динара и

¹⁴ Одлука је објављена у „Службеном гласнику РС“ бр. 57/2012 и ступила је на снагу 9. јуна 2012. године.

процењене нето вредности активе Развојне банке Војводине на дан 31. децембар 2011. године, која према Извештају независног ревизора, о налазима чињеничног стања процене лоше активе, од 4. априла 2012. године, износи 1.320.646.000 динара у делу који се односи на Републику Србију, Развојна банка Војводине је емитовала на име Републике Србије обичне акције укупне номиналне вредности од 3.679.352.690 динара.

Основни елементи дугорочних државних хартија од вредности из Одлуке о емисији су: *износ емисије*: 5.000.000.000 динара; *датум емитовања*: 11. јун 2012. године; *датум доспећа*: 11. јун 2022. године; *купон*: 2,00% на годишњем нивоу; *врста обвезнице*: амортизациона обвезница индексирана на референтни индекс потрошачких цена.

У 2012. години је доспео један полугодишњи ануитет који је исплаћен дана 11.12.2012. године у износу од 324.570 хиљада динара, од чега се 250.000 хиљада динара односи на део номиналне вредности главнице а остатак на камату и индексације главнице и камате.

Одредбама тачке 6. Одлуке о емисији је прописано између осталог да ће износ ануитета који се исплаћује бити објављен пет радних дана пре дана исплате ануитета.

Међутим, на основу увида у званичну интернет страницу Министарства финансија и привреде – Управе за јавни дуг, у поступку ревизије утврђено је да није објављен износ ануитета који је исплаћен дана 11.12.2012. године, у износу од 324.570 хиљада динара, супротно одредбама тачке 6. Одлуке о емисији дугорочних државних хартија од вредности 05 Број: 424-4001/2012 од 7. јуна 2012. године.

У циљу отклањања наведене неправилности утврђене ревизионим налазом, Управа за јавни дуг је у новембру 2013. године објавила на својој интернет страници податке о исплаћеном ануитету.

Стање јавног дуга Републике Србије по основу амортизационих индексаних обвезница, емитованих у складу са Одлуком о емисији државних хартија од вредности 05 Број: 424-4001/2012 од 7. јуна 2012. године – за *Развојну банку Војводине*, на дан 31. децембар 2012. године износи 5.230.368 хиљада динара, од чега се 4.750.000 хиљада динара односи на неотплаћени део номиналне вредности главнице а преостали износ од 480.368 хиљада динара на вредност индексирања на дан 31. децембар 2012. године.

б) Задуживање локалне власти

Поред извршеног задуживања Републике Србије емитованим дугорочним обвезницама за покриће потенцијалних губитака Развојне банке Војводине, Аутономна покрајина Војводине је на основу Одлуке о емисији дугорочних хартија од вредности Број 422-12/2012 од 4. јуна 2012. године¹⁵, емитовала дугорочне хартије од вредности – дугорочне обвезнице ради јачања финансијског потенцијала Развојне банке Војводине, номиналне вредности од 4.003.540.000 динара.

Основни елементи дугорочних обвезница из ове одлуке о емисији су: *износ емисије*: 4.003.540.000 динара; *датум емитовања*: 11. јун 2012. године; *датум доспећа*: 11. јун 2022. године; *купон*: 2,00% на годишњем нивоу; *врста обвезнице*: амортизациона обвезница индексирана на референтни индекс потрошачких цена уз грејс период од две године.

За износ разлике између износа емитованих обвезница од стране Аутономне покрајине Војводине од 4.003.540.000 динара (пренетих на Развојну банку Војводине) и процењене нето вредности активе Развојне банке Војводине на дан 31. децембар 2011. године, која према Извештају независног ревизора, о налазима чињеничног стања процене лоше активе, од 4. априла 2012. године, износи 1.166.752.000 динара у делу који се односи на Аутономну покрајину Војводину, Развојна банка Војводине је емитовала на име Аутономне покрајине Војводине обичне акције укупне номиналне вредности од 2.836.786.870 динара.

Закључком Владе 05 Број: 424-8994/2012 од 13. децембра 2012. године, Влада је дала сагласност да се за емитоване обвезнице АП Војводине, у номиналном износу од 4.003.540.000

¹⁵ Одлука је објављена у „Службеном листу АП Војводине“, бр. 17/2012 и 20/2012–испр. и ступила је на снагу 5. јуна 2012. године.

динара, може спровести обрачунски налог ради реализације Закључка Владе Аутономне покрајине Војводине Број: 422-7/2012 од 19. марта 2012. године, којим је прихваћен захтев Развојне банке Војводине а.д. Нови Сад за учешће у Програму мера ради очувања финансијске стабилности банака и усвојен Споразум о утврђивању међусобних права и обавеза између Аутономне покрајине Војводине и Агенције за осигурање депозита, са једне стране и Развојне банке Војводине а.д. Нови Сад, са друге стране, Број: 210/2012 од 25. априла 2012. године, а у вези са Одлуком Владе АП Војводине о емисији дугорочних хартија од вредности Број: 422-12/2012.

У наставку се даје збирни преглед извршеног задуживања Републике Србије и АП Војводине за покриће потенцијалних губитака и јачање финансијског потенцијала Развојне банке Војводине:

**ПРЕГЛЕД ИЗВРШЕНОГ ЗАДУЖИВАЊА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И АП ВОЈВОДИНЕ
за покриће потенцијалних губитака и јачање финансијског потенцијала Развојне банке Војводине**

Ниво државе	Број Одлуке о емисији	Намена	Датум емитовања	Номинална вредност емитованих обвезница		Исказано стање дуга на дан 31.12.2012.	
				у 000 динара	EUR ¹⁶	у 000 динара	EUR
Централни ниво							
Република Србија	424-4001/2012 од 7. јуна 2012.	Покриће потенцијалних губитака	11.06.2012.	5.000.000	43.614.680	5.230.368	45.994.070
Локални ниво							
Аутономна покрајина Војводине	422-12/2012 од 4. јуна 2012.	Јачање финансијског потенцијала	11.06.2012.	4.003.540	34.922.623	4.003.540	35.205.767
УКУПНО – општи ниво државе:				9.003.540	78.537.303	9.223.908	81.199.837

Обавезе буџета АП Војводине по основу емитованих дугорочних обвезница од стране АП Војводине, ради јачања финансијског потенцијала Развојне банке Војводине, исказане су у оквиру званичних евиденција Управе за јавни дуг о задуживању локалне власти, у износу номиналне вредности емитованих обвезница од 4.003.540 хиљада динара, **без извршеног индексирања** главнице дуга на дан 31.12.2012. године, док су обавезе буџета Републике Србије по основу емитованих дугорочних обвезница од стране Републике Србије, за покриће потенцијалних губитака Развојне банке Војводине, исказане у главној књизи трезора и евиденцијама Управе за јавни дуг, **са извршеним индексирањем** главнице дуга на дан 31. децембар 2012. године, у износу од 5.230.368 хиљада динара. Веза, *Напомена 3.6.1.*

У поступку ревизије је утврђено да су обавезе Аутономне покрајине Војводине по основу наведених дугорочних обвезница, исказане у оквиру званичних евиденција Управе за јавни дуг о задуживању локалне власти, **без извршеног индексирања** главнице дуга на дан 31. децембар 2012. године, у износу од 4.003.540 хиљада динара, уместо да су применом исте методологије обрачуна као код обвезница Републике, исказане са извршеним индексирањем, у износу од 4.408.418 хиљада динара, чиме је јавни дуг локалне власти мање исказан у износу од 404.878 хиљада динара (EUR 3.560.359).

Врста дугорочне ХоВ	ISIN	Број Одлуке о емисији	Стање обавеза на дан 31. децембар 2012. године		
			Номинална вредност емитованих обвезница	Вредност индексирања	Стање дуга
			1	2	1+2
Обвезнице АП Војводине	RSAPVJD31607	422-12/2012 од 4. јуна 2012.	4.003.540	404.878	4.408.418

У циљу отклањања наведене неправилности утврђене ревизионим налазом, Управа за јавни дуг је упутила Обавештење Влади Аутономне Покрајине Војводине, Покрајинском секретаријату за финансије, број 401-1870/2013-001 од 1. новембра 2013. године, у вези обавезе индексирања

¹⁶ Износ у еврима исказан је применом званичног средњег курса Народне банке Србије на дан емитовања обвезница, који је 11.06.2012. године износио: 114,6403 динара.

главнице дуга у складу са Одлуком о емисији дугорочних хартија од вредности ради јачања финансијског потенцијала Развојне банке Војводине а.д. Нови Сад, број 422-12/2012 од 4. јуна 2012. године.

В. Докапитализација банке – за Привредну банку Београд

Закључком Владе 05 Број: 422-1139/2012-1 од 23. фебруара 2012. године, прихваћен је захтев Привредне банке а.д. Београд за учешће у Програму, ради докапитализације банке у износу од 18 милиона евра у динарској противвредности, обвезницама Републике Србије.

У складу са наведеним закључком, закључен је Споразум о утврђивању међусобних права и обавеза у вези са докапитализацијом Привредне банке Београд, између Републике Србије и акционара Привредне банке Београд дана 29. фебруара 2012. године, којим је утврђена обавеза Банке да, на основу докапитализације коју изврши Република Србија, спроведе упис промене повећања основног капитала код Агенције за привредне регистре.

На основу Одлуке о емисији дугорочних државних хартија од вредности 05 Број: 424-1528/2012-1¹⁷ (у даљем тексту: Одлука о емисији) од 1. марта 2012. године, коју је донела Влада на основу члана 35. Закона о буџету Републике Србије за 2012. годину, ради покрића потенцијалних губитака – докапитализације Привредне банке Београд, Република Србија је емитовала дугорочне државне хартије од вредности - амортизационе индексирани обвезнице на референтни индекс потрошачких цена, у динарској противвредности 18.000.000 евра, са доспећем 5. марта 2015. године и купоном од 2,00% на годишњем ниову.

На дан емитовања ових хартија од вредности 5. марта 2012. године, вредност емисије је износила 1.992.580 хиљада динара.

У 2012. години је доспео један полугодишњи ануитет који је исплаћен дана 05.09.2012. године у износу од 370.646 хиљада динара, од чега се 332.097 хиљада динара односи на део номиналне вредности главнице а остатак на камату и индексације главнице и камате.

Одредбама тачке 6. Одлуке о емисији је прописано између осталог да ће износ ануитета који се исплаћује бити објављен пет радних дана пре дана исплате ануитета.

Међутим, на основу увида у званичну интернет страницу Министарства финансија и привреде – Управе за јавни дуг, у поступку ревизије утврђено је да није објављен износ ануитета који је исплаћен дана 05.09.2012. године, у износу од 370.646 хиљада динара, супротно одредбама тачке 6. Одлуке о емисији дугорочних државних хартија од вредности 05 Број: 424-1528/2012-1 од 1. марта 2012. године.

У циљу отклањања наведене неправилности утврђене ревизионим налазом, Управа за јавни дуг је у новембру 2013. године објавила на својој интернет страници податке о исплаћеном ануитету.

Стање јавног дуга Републике Србије по основу амортизационих индексираних обвезница, емитованих у складу са Одлуком о емисији дугорочних државних хартија од вредности 05 Број: 424-1528/2012-1 од 1. марта 2012. године – за *Привредну банку Београд*, на дан 31. децембар 2012. године износи 1.868.542 хиљада динара, од чега се 1.660.483 хиљада динара односи на неотплаћени део номиналне вредности главнице а преостали износ од 208.059 хиљада динара на вредност индексирања на дан 31. децембар 2012. године.

С. Очување стабилности финансијског система – оснивање Нове Агробанке а.д. Београд

На основу Одлуке о емисији дугорочних државних хартија од вредности 05 Број: 424-3736/2012¹⁸ (у даљем тексту: Одлука о емисији) од 24. маја 2012. године, коју је донела Влада на основу члана 35. Закона о буџету Републике Србије за 2012. годину, ради очувања стабилности финансијског система, Република Србија је емитовала дугорочне државне хартије

¹⁷ „Службени гласник РС“, бр. 15/2012

¹⁸ „Службени гласник РС“, бр. 53/2012

од вредности - амортизационе индексираних обвезница на референтни индекс потрошачких цена, у динарској противвредности 85.000.000 евра, са доспећем 26. маја 2015. године и купоном од 2,00% на годишњем нивоу.

Укупна номинална вредност емитованих обвезница износи 9.839.220 хиљада динара.

У складу са Закључком Владе 05 Број: 420-3765/2012 од 25. маја 2012. године, којим је између осталог, наложено Агенцији за осигурање депозита, да дугорочним државним хартијама од вредности емитованим на основу Одлуке о емисији, купи оснивачке акције банке за посебне намене на коју ће се пренети целокупна или део имовине и обавеза Пољопривредне банке Агробанке а.д. Београд, под административним управљањем, Агенција за осигурање депозита је донела одлуку О.бр.БПН-168/12 од 25.05.2012. године, којом оснива банку за посебне намене: Нова Агробанка а.д. Београд.

Агенција за осигурање депозита је наведеним обвезницама у износу од 85 милиона евра у динарској противвредности, извршила уплату у своје име дела оснивачког капитала Нове Агробанке а.д. Београд. Према напред наведеном закључку Владе и према Уговору закљученом између Републике Србије и Агенције за осигурање депозита 05 Број: 420-3765/2012 од 25. маја 2012. године, Агенција се обавезује да одмах по издавању акција Нове Агробанке а.д. Београд, успостави залог у корист Републике Србије на акцијама које су плаћене овим обвезницама.

У складу са Законом о преузимању имовине и обавеза одређених банака ради очувања стабилности финансијског система Републике Србије¹⁹, а на основу Закључка Владе 05 Број: 422-7418/2012 од 27. октобра 2012. године, Агенције за осигурање депозита као преносилац и Банка Поштанска штедионица а.д. Београд као пружилац, закључиле су 27. октобра 2012. године уговор о пружању дела имовине и дела обавеза Нове Агробанке а.д. Београд. Решењем од 27. октобра 2012. године, Народна банка Србије је одузела дозволу за рад банци за посебне намене Новој Агробанци а.д. Београд и именовала Агенцију за осигурање депозита као администратора.

По основу обвезница емитованих ради очувања стабилности финансијског система, у укупној номиналној вредности од 9.839.220 хиљада динара, у 2012. години је доспео један полугодишњи ануитет који је исплаћен дана 26.11.2012. године у износу од 1.864.950 хиљада динара, од чега се 1.639.870 хиљада динара односи на део номиналне вредности главнице а остатак на камату и индексације главнице и камате.

Одредбама тачке 6. Одлуке о емисији је прописано између осталог да ће износ ануитета који се исплаћује бити објављен пет радних дана пре дана исплате ануитета.

Међутим, на основу увида у званичну интернет страницу Министарства финансија и привреде – Управе за јавни дуг, у поступку ревизије утврђено је да није објављен износ ануитета који је исплаћен дана 26.11.2012. године, у износу од 1.864.950 хиљада динара, супротно одредбама тачке 6. Одлуке о емисији дугорочних државних хартија од вредности 05 Број: 424-3736/2012 од 24. маја 2012. године.

У циљу отклањања наведене неправилности утврђене ревизионим налазом, Управа за јавни дуг је у новембру 2013. године објавила на својој интернет страници податке о исплаћеном ануитету, као и податке о износу ануитета који су исплаћени у току 2013. године а за које постоји обавеза објављивања у складу са одлуком Владе о емисији државних хартија од вредности.

Стање јавног дуга Републике Србије по основу амортизационих индексираних обвезница, емитованих у складу са Одлуком о емисији државних хартија од вредности 05 Број: 424-3736/2012 од 24. маја 2012. године – за оснивање Нове Агробанке а.д. Београд, на дан 31. децембар 2012. године износи 9.064.709 хиљада динара, од чега се 8.199.350 хиљада динара односи на неотплаћени део номиналне вредности главнице а преостали износ од 865.359 хиљада динара на вредност индексирања на дан 31. децембар 2012. године.

¹⁹ „Службени гласник РС“, бр. 102/2012

Д. Реализација инфраструктурних пројеката на територији АП Војводине

На основу Одлуке о емисији дугорочних државних записа Републике Србије 05 Број: 424-1059/2012²⁰ (у даљем тексту: Одлука о емисији) од 14. фебруара 2012. године, коју је донела Влада у складу са одредбама члана 35. Закона о буџету Републике Србије за 2012. годину, за реализацију инфраструктурних пројеката на територији АП Војводине, Република Србија је емитовала државне записе, са износом емисије од 5.000.000.000 динара и доспећем 21. фебруара 2014. године.

У 2012. години, укупна реализација емисије по номиналној вредности је износила 4.709.890 хиљада динара.

Према образложењу Одлуке о емисији, разлог за доношење ове посебне одлуке о емисији је неопходност хитног реализовања започетих пројеката од инфраструктурног значаја.

Стање јавног дуга Републике Србије по основу дугорочних државних записа, емитованих у складу са Одлуком о емисији, на дан 31. децембар 2012. године износи 4.709.890 хиљада динара по номиналној вредности.

Нове емисије дугорочних државних хартија од вредности у 2012. години

У 2012. години Управа за јавни дуг је спровела 60 аукција дугорочних државних хартија од вредности, од којих се 47 аукција односе на нове емисије дугорочних државних хартија од вредности док се 13 аукција односе на реотварања нерелизованих емисија ове врсте државних хартија од вредности из 2012. године и претходног периода.

Укупна номинална вредност емисија дугорочних државних хартија од вредности на аукцијама у 2012. години износила је EUR 845.000.000 и 478.252.470 хиљада динара, од чега је у току 2012. године реализовано (продато) дугорочних државних хартија од вредности у номиналном износу од 348.554.019 хиљада динара од чега се на динарску противвредност реализованих хартија од вредности у инострану валути од EUR 590.808.000 односи 67.623.879 хиљада динара а на вредност реализованих хартија од вредности у домаћој валути односи 280.930.140 хиљада динара. Тржишна вредност (у тренутку емисије) ових хартија од вредности је износила 308.341.677 хиљада динара.

РЕАЛИЗОВАНЕ ЕМИСИЈЕ ДУГОРОЧНИХ ДРЖАВНИХ ХоВ У 2012. ГОДИНИ

Врста дугорочне ХоВ	Број аукција	Номинална вредност емисије ХоВ		Реализација ²¹	Номинална вредност реализованих ХоВ ²²		Тржишна вредност (у тренутку емисије)	
		EUR	у 000 динара		EUR	у 000 динара	EUR	у 000 динара
Дугорочни записи								
53н - EUR	5	305.000.000	/	67,25%	205.110.000	23.430.711	193.160.349	22.065.080
53н - RSD	13	/	146.000.000	65,82%	/	96.095.980	/	84.734.395
18м - EUR	4	280.000.000	/	97,76%	273.714.000	31.449.938	250.781.981	28.814.013
18м - RSD	11	/	115.000.000	52,85%	/	60.775.830	/	50.594.133
24м - RSD	9	/	70.000.000	42,95%	/	30.061.930	/	23.757.387
Дугорочне обвезнице-фиксне ХоВ								
2г - EUR	4	260.000.000 ²³	/	43,07%	111.984.000	12.743.230	111.095.553	12.641.820
3г - RSD	10	/	126.252.470	49,31%	/	62.258.940	/	55.344.146
5г - RSD	3	/	11.000.000	74,76%	/	8.223.660	/	6.876.903
Амортизационе обвезнице								
2г - RSD	1	/	10.000.000	66,82%	/	6.682.000	/	6.682.000

²⁰ „Службени гласник РС“, бр. 53/2012

²¹ Реализација представља однос номиналних вредности реализованих (продатих) и емитованих хартија од вредности у 2012. години.

²² Вредност у динарима исказана је применом званичног средњег курса Народне банке Србије на дан емисије, односно на дан салдирања трансакције.

²³ Од овог износа, део од EUR 100.000.000 се односи на извршену емисију на основу Одлуке о емисији дугорочних државних хартија од вредности РС 05 Број: 424-9291/2012, дана 31. децембра 2012. године, у складу са којом је пренос власништва на хартијама од вредности извршен у 2013. години. Укупна реализација емисије је износила EUR 70.927.000. Салдирање трансакције је извршено дана 4. јануара 2013. године.

Напомене уз Извештај о ревизији Јавног дуга Републике Србије за 2012. годину
у оквиру Министарства финансија и привреде, Управе за јавни дуг

3г - RSD	0 ²⁴	/	1.992.580	100,00%	/	1.992.580	/	1.992.580
3г - RSD	0	/	9.839.220	100,00%	/	9.839.220	/	9.839.220
10г - RSD	0	/	5.000.000	100,00%	/	5.000.000	/	5.000.000
УКУПНО:	60	845.000.000	478.252.470		590.808.000	348.554.019		308.341.677

Према намени емитовања наведених дугорочних државних хартија од вредности, реализованих у 2012. години по номиналној вредности од 348.554.019 хиљада динара, за потребе финансирања буџетског дефицита и рефинансирања неизмиреног дуга се односи 327.012.329 хиљада динара а за реализацију инфраструктурних пројеката и намене одређене чланом 35. Закона о буџету за 2012. годину, се односи 21.541.690 хиљада динара.

Поред три емисије амортизационих индексираних обвезница емитованих за специјалне намене без објављеног јавног позива, у 2012. години су такође први пут емитоване и амортизационе обвезнице са варијабилним купоном уз објављени јавни позив, на основу Одлуке о емисији дугорочних државних хартија од вредности 05 Број: 424-4636/2012²⁵ од 26. јула 2012. године, коју је донела Влада ради финансирања буџетског дефицита и рефинансирања неизмиреног дуга.

Основни елементи дугорочних државних хартија од вредности из наведене одлуке су: *износ емисије*: 10.000.000.000 динара; *датум доспећа*: 3. августа 2014. године; *купон*: варијабилан и једнак је референтној каматној стопи Народне банке Србије увећаној за фиксну маргину; *врста обвезнице*: амортизациона обвезница са варијабилним купоном.

Номинална вредност продатих државних хартија од вредности је износила 6.682.000.000 динара (реализација емисије је 66,82%), уз прихваћену фиксну маргину од 4,00% и остварену извршну цену од 10.000 динара по комаду. На дан емитовања, 1. августа 2012. године, референтна каматна стопа Народне банке Србије је износила 10,25%, тако да је купонска стопа ових обвезница, на дан емитовања, износила: 14,25% (10,25% + 4,00%).

Цена ових дугорочних државних хартија од вредности се утврђује у форми купонских обвезница са полугодишњом исплатом купона и једнаком полугодишњом амортизацијом главнице. Датуми доспећа ануитета су 3. фебруар и 3. август. У 2012. години није било исплата по основу ових хартија од вредности.

Остварене извршне стопе на аукцијама у 2012. години

Преглед остварених извршних стопа на аукцијама дугорочних државних хартија од вредности у 2012. години, по врстама хартија од вредности, дат је у наставку:

Врста дугорочне ХоВ	Број аукција	Распон кретања остварених извршних стопа	Просечна извршна стопа у 2012. години ²⁶
Дугорочни записи			
53н – EUR	5	5,75% - 6,15%	6,03%
53н – RSD	13	11,87% - 14,59%	13,16%
18м – EUR	4	5,05% - 6,30%	5,85%
18м – RSD	11	12,79% - 14,97%	13,71%
24м – RSD	9	12,99% - 14,45%	13,48%
Дугорочне обвезнице – фиксне ХоВ			
2г – EUR	4	4,87% - 6,25%	5,86%
3г – RSD	10	13,95% - 15,99%	15,19%
5г – RSD	3	14,70% - 15,01%	14,82%
Амортизационе обвезнице			
2г – RSD	1	14,25%	14,25%

²⁴ Амортизационе индексирани обвезнице емитоване су као обвезнице за специјалну намену, без објављеног јавног позива, у укупном номиналаном износу за три емисије од 16.831.800 хиљада динара.

²⁵ „Службени гласник РС“, бр. 72/2012

²⁶ Просечна извршна стопа на аукцијама у 2012. години добијена је као аритметичка средина (просек) извршних стопа остварених на реализованим аукцијама дугорочних државних хартија од вредности у 2012. години, по врстама хартија од вредности.

За дугорочне записе приказана је остварена просечна дисконтна стопа на аукцијама, док је за дугорочне обвезнице приказана остварена просечна стопа приноса до доспећа.

Уредбом о општим условима за емисију и продају државних хартија од вредности на примарном тржишту је регулисано да министар финансија или лице које он овласти, одлучује о највишој дисконтној стопи коју понуда мора да садржи да би била прихваћена.

Решењима министра финансија од 31. јануара 2012. године и министра финансија и привреде од 3. августа 2012. године, донетим на основу наведене уредбе, овлашћен је директор Управе за јавни дуг да одлучује о извршним дисконтним стопама на аукцијама државних хартија од вредности.

Исплате по основу доспећа дугорочних државних хартија од вредности у 2012. години

Укупне исплате по основу доспелих дугорочних државних хартија од вредности у 2012. години износиле су 197.199.765 хиљада динара, од чега се на исплаћену номиналну вредност доспелих дугорочних државних записа односи 162.830.350 хиљада динара, на исплате по основу доспелих дугорочних државних обвезница по основу старе девизне штедње грађана 31.990.538 хиљада динара а преостали износ од 2.378.877 хиљада динара на исплате по основу доспеле номиналне вредности емитованих амортизационих индексираних обвезница.

Од укупно исплаћене номиналне вредности доспелих дугорочних државних записа од 162.830.350 хиљада динара, део од 142.744.336 хиљада динара се односи на тржишну вредност у тренутку емисије ових хартија од вредности (дисконтована вредност) а остатак од 20.086.014 хиљада динара на исплаћену камату, као што је дато у следећем прегледу:

Врста дугорочне ХоВ	Укупне исплате на доспећу (номинална вредност)		Тржишна вредност у тренутку емисије (дисконтована вредност)		Разлика (КАМАТА)	
	EUR	у 000 динара	EUR	у 000 динара	EUR	у 000 динара
53н записи		106.464.440		95.780.623		10.683.817
53н – EUR	200.000.000	21.675.540	191.174.000	20.718.998	8.826.000	956.542
53н – RSD		84.788.900		75.061.625		9.727.275
18м записи		51.334.000		43.000.552		8.333.448
18м – EUR	/	/	/	/		/
18м – RSD		51.334.000		43.000.552		8.333.448
24м записи		5.031.910		3.963.161		1.068.749
24м – RSD		5.031.910		3.963.161		1.068.749
УКУПНО:		162.830.350		142.744.336		20.086.014

Укупне исплате по основу доспелих дугорочних државних обвезница у 2012. години, износе 31.990.538 хиљада динара и у целини се односе на исплату доспелих обавеза по основу старе девизне штедње грађана према банкама, Народној банци Србије и грађанима. Веза, Напомене 3.4.1.4. и 3.4.1.5.

Преостали исплаћени износ од 2.378.877 хиљада динара у 2012. години се односи на доспелу номиналну вредност емитованих амортизационих индексираних обвезница, од чега главница износи 2.221.967 хиљада динара а износ од 156.910 хиљада динара представља вредност усклађивања са кретањем индекса потрошачких цена у тренутку њихове исплате (вредност индексирања).

Отплата камата на домаће дугорочне хартије од вредности

Укупне отплате камата по основу дугорочних државних хартија од вредности у 2012. години износиле су 25.411.531 хиљада динара, од чега се на отплате камата по основу дугорочних државних записа односи 20.086.014 хиљада динара, на отплате камата по основу дугорочних државних обвезница – фиксне хартије од вредности односи 5.144.227 хиљада динара и на

отплате по основу доспелих купона (камате) на емитоване амортизационе индексиране обвезнице односи 181.290 хиљада динара.

На основу наведеног, утврђено је:

1. Обавезе Аутономне покрајине Војводине по основу Одлуке о емисији дугорочних хартија од вредности Број 422-12/2012 од 4. јуна 2012. године, исказане су у оквиру званичних евиденција Управе за јавни дуг о задуживању локалне власти на дан 31. децембар 2012. године у износу мањем за 404.878 хиљада динара, чиме је јавни дуг локалне власти мање исказан за исти износ.

2. На званичној интернет страници Министарства финансија и привреде – Управе за јавни дуг, нису објављени износи ануитета који су исплаћени у складу са следећим одлукама Владе:

- дана 11.12.2012. године, у износу од 324.570 хиљада динара, супротно одредбама Одлуке о емисији дугорочних државних хартија од вредности 05 Број: 424-4001/2012 од 7. јуна 2012. године;
- дана 05.09.2012. године, у износу од 370.646 хиљада динара, супротно одредбама Одлуке о емисији дугорочних државних хартија од вредности 05 Број: 424-1528/2012-1 од 1. марта 2012. године и
- дана 26.11.2012. године, у износу од 1.864.950 хиљада динара, супротно одредбама Одлуке о емисији дугорочних државних хартија од вредности 05 Број: 424-3736/2012 од 24. маја 2012. године.

Препорука 3:

Препоручује се Управи за јавни дуг да обавезе локалне власти, по основу хартија од вредности које су оне емитовале а код којих постоји обавеза индексирања у складу са одлуком о њиховој емисији, исказује у оквиру званичних евиденција о задуживању локалне власти са извршеним индексирањем главнице дуга.

Препорука 4:

Препоручује се Управи за јавни дуг да на својој званичној интернет страници објављује износе ануитета који се исплаћују, а за које постоји обавеза објављивања у складу са одлуком Владе о емисији државних хартија од вредности.

3.4.1.3. Обавезе по основу дугорочних кредита од домаћих јавних финансијских институција

У главној књизи трезора на рачуну Обавезе по основу дугорочних кредита од домаћих јавних финансијских институција, исказане су обавезе у износу од 296.736 хиљада динара. Односе се на обавезе по основу Уговора Г. број 299 од 13. јануара 2006. године закљученог између Војвођанске банке а.д. Нови Сад, Народне банке Србије и Републике Србије, коју заступа Агенција за осигурање депозита, о преносу Републици Србији свих права власништва Војвођанске банке а.д. Нови Сад на трајним улозима у мешовитим банкама са територије Барање, Славоније и Западног Срема са стањем на дан 30. новембра 2005. године и преносу Републици Србији обавеза Војвођанске банке а.д. Нови Сад, према Народној банци Србије по основу одобреног кредита за ликвидност из примарне емисије.

Међутим, у Извештају о примљеним кредитима, домаћим и иностраним и извршеним отплатама дугова у току 2012. године, као саставном делу Образложења уз финансијске извештаје Нацрта завршног рачуна буџета за 2012. годину, није укључен наведени дуг по основу преноса Републици Србији обавеза Војвођанске банке а.д. Нови Сад према Народној банци Србије по основу одобреног кредита за ликвидност из примарне емисије у износу од 296.736 хиљада динара.

У циљу отклањања наведене неправилности утврђене ревизионим налазом, Управа за јавни дуг је дописом број 401-1880/2013-001 од 4. новембра 2013. године, обавестила Управу за трезор о овом пропусту учињеном приликом израде Извештаја о примљеним кредитима, домаћим и иностраним и извршеним отплатама дугова у току 2012. године, како би се извршила допуна Образложења уз финансијске извештаје Нацрта завршног рачуна буџета за 2012. годину, на начин да се обухвати и образложење за дуг по основу преноса Републици Србији обавеза Војвођанске банке а.д. Нови Сад према Народној банци Србије.

На основу наведеног, утврђено је:

У Извештају о примљеним кредитима, домаћим и иностраним и извршеним отплатама дугова у току 2012. године, као саставном делу Образложења уз финансијске извештаје Нацрта завршног рачуна буџета за 2012. годину, није укључен дуг по основу преноса Републици Србији обавеза Војвођанске банке а.д. Нови Сад према Народној банци Србије по основу одобреног кредита за ликвидност из примарне емисије у износу од 296.736 хиљада динара.

Препорука 5:

Препоручује се Управи за јавни дуг да у Извештају о примљеним кредитима, домаћим и иностраним и извршеним отплатама дугова у току године, као саставном делу Образложења уз финансијске извештаје Нацрта завршног рачуна буџета за буџетску годину, укључи дуг по основу преноса Републици Србији обавеза Војвођанске банке а.д. Нови Сад према Народној банци Србије по основу одобреног кредита за ликвидност из примарне емисије у износу од 296.736 хиљада динара.

3.4.1.4. Обавезе по основу дугорочних кредита од домаћих пословних банака

Обавезе по основу дугорочних кредита од домаћих пословних банака по стању на дан 31. децембар 2012. године износе EUR 340.606.945 или 38.733.243 хиљада динара и односе се на :

- стару девизну штедњу – банке у износу од EUR 37.932.735 или 4.313.646 хиљада динара;
- стару девизну штедњу – НБС у износу од EUR 2.151.220 или 244.633 хиљаде динара;
- дугорочне кредите домаћих пословних банака у износу од EUR 300.522.990 или 34.174.964 хиљада динара.

У наставку се даје преглед обавеза по основу дугорочних кредита од домаћих пословних банака, са стањем на дан 31. децембар 2012. године.

*Напомене уз Извештај о ревизији Јавног дуга Републике Србије за 2012. годину
у оквиру Министарства финансија и привреде, Управе за јавни дуг*

Опис	Стање дуга у EUR 31.12.2012.	Стање дуга у 000 РСД 31.12.2012.	Рок отплате у месецима	Период почека у месецима	Први датум отплате главнице	Последњи датум отплате главнице	Каматна стопа	Износ отплаћене главнице у EUR у 2012.	Износ отплаћене камате у EUR у 2012.
<i>I Стара девизна штедња – банке</i>									
Alpha banka а.д. Београд	34.213.562	3.890.708			04.07.2003	04.07.2016	Фиксна 2%	6.701.840	
Среду Банка а.д. Крагујевац	110.165	12.528						21.579	
Привредна Банка Београд а.д. Београд	2.306.562	262.298						451.815	
Југобанка Југбанка а.д. Косовска Митровица	1.302.446	148.112						255.126	
Укупно	37.932.735	4.313.646						7.430.360	
<i>II Стара девизна штедња – НБС</i>									
	2.151.220	244.633			20.12.2005.	до 2016.	Фиксна 2%	47.919*	
<i>III Дугорочни кредити домаћих пословних банака</i>									
Комерцијална банка а.д. Београд – за Амбасаду у Бриселу–из 2008. године	9.821.429	1.116.876	120	36	28.08.2011	28.02.2018	ЕУРИБОР 3м+1,35%	1.785.714	236.845
Војвођанска банка а.д.Нови Сад–из 2009. године	10.000.000	1.137.183	60	12	29.04.2011	29.10.2014	ЕУРИБОР 1м+4,75%	5.000.000	651.800
Alpha Bank Srbija а.д. Београд–из 2009.године	15.000.000	1.705.775	60	12	04.05.2011	04.11.2014	ЕУРИБОР 1м+4,75%	7.500.000	1.046.256
Piraeus Bank а.д. Београд–из 2009. године	20.000.000	2.274.366	60	12	26.5.20011	26.11.2014	ЕУРИБОР 1м+4,75%	10.000.000	1.401.030
Нуро Алре-Adria-Bank а.д. Београд- Универзијада 2009. године	2.198.415	250.000	48	13	31.10.2010	30.04.2013	БЕЛИБОР 6м+1,75%	500.000*	85.362*
Војвођанска банка а.д.Нови Сад–из 2010. године	11.666.667	1.326.713	60	12	28.05.2011	28.04.2015	ЕУРИБОР 1м+4,35%	5.000.000	670.374
Војвођанска банка а.д.Нови Сад–из 2010. године	15.000.000	1.705.775	60	12	17.06.2012	17.12.2015	ЕУРИБОР 3м+5,25%	5.000.000	1.063.124
Eurobank EFG а.д. Београд – из 2010. године- за Мин. за науку и технолош. развој	10.029.772	1.140.569	60	12	25.03.2011	25.03.2015	ЛИБОР 3м +4,75%	USD 5.882.353	USD 896.159
Banca Intesa а.д. Београд–из 2010. године	29.169.000	3.317.049	60	12	20.06.2012	20.12.2015	ЕУРИБОР 3м+5,30%	9.723.000	2.284.463
Eurobank EFG а.д. Београд–2 из 2010. године	15.000.000	1.705.775	60	12	17.06.2012	17.12.2015	ЕУРИБОР 3м+5,20%	5.000.000	1.150.711
Нуро Алре-Adria-Bank а.д. Београд – из 2010. године	17.500.000	1.990.070	60	12	31.12.2012	30.06.2016	ЕУРИБОР 3м+5,30%	2.500.000	1.244.076
КВС банка а.д. Београд – из 2010. године	7.691.498	874.664	60	12	15.06.2012	15.12.2015	ЕУРИБОР 3м+4,25%	2.308.502	473.287
Raiffeisen Bank а.д. Београд– из 2010. буџет	29.169.000	3.317.049	60	12	20.06.2012	20.12.2015	ЕУРИБОР 3м+5,30%	9.723.000	2.284.463
Société Générale Банка а.д. Београд – из 2010. године	11.665.500	1.326.581	60	12	20.06.2012	20.12.2015	ЕУРИБОР 3м+5,30%	3.888.500	912.594
Unicredit Bank а.д. Београд – из 2010. године	34.996.500	3.979.742	60	12	20.06.2012	20.12.2015	ЕУРИБОР 3м+5,30%	11.665.500	2.740.862
Комерцијална банка а.д. Београд (Аероинжењеринг)-из 2012. године	13.000.000	1.478.338	60	12	30.07.2013	30.01.2017	ЕУРИБОР 6м+4,20%	0	314.581
Пословне банке преко Фонда за развој Републике Србије	48.615.209	5.528.439	48		31.03.2012	28.04.2016	Референтна каматна стопа НБС +2.5%	745.211*	332.820*
	300.522.990	34.174.964							
Укупно (I+II+III)	340.606.945	38.733.243							

* у 000 динара

I Обавезе по основу старе девизне штедње – банке (члан 16. Закона о регулисању јавног дуга Савезне Републике Југославије по основу девизне штедње грађана²⁷), износе EUR 37.932.735 или 4.313.646 хиљада динара. У 2012. години на име доспелих обавеза за стару девизну штедњу према банкама је плаћено 851.533 хиљада динара или EUR 7.430.360, према куповном курсу на дан плаћања 04. јула 2012. године.

II Обавезе по основу старе девизне штедње – НБС (члан 31. Закона о регулисању јавног дуга Савезне Републике Југославије по основу девизне штедње грађана), износе EUR 2.151.220 или 244.633 хиљаде динара. У 2012. години на име доспелих обавеза за стару девизну штедњу према НБС плаћено је 47.919 хиљаде динара.

III Обавезе по основу дугорочних кредита домаћих пословних банака износе EUR 300.522.990 или 34.174.964 хиљаде динара и односе се на кредите одобрене и повучене у периоду од 2008. до 2012. године.

У 2012. години, повучени су следећи кредити:

1. Дугорочан кредит Комерцијалне банке а.д. Београд

Законом о задуживању Републике Србије код Комерцијалне банке а.д. Београд за потребе куповине зграде Аероинжењеринга и извођење неопходних радова на објекту за потребе смештаја Првог основног суда у Београду²⁸, уређено је да ће се Република Србија задужити за потребе куповину зграде „Аероинжењеринг“-а и извођење неопходних радова на објекту за потребе смештаја Првог основног суда у Београду. Уговор о кредиту је закључен дана 25. јануара 2012. године у износу од EUR 13.000.000 а средства су повучена дана 30. јануара 2012. године. Кредит је одобрен са роком враћања од 5 година од датума првог повлачења средстава укључујући и период чека од 12 месеци. Каматна стопа се обрачунава у висини 6М EURIBOR плус 4,20% на годишњем нивоу. Камата се обрачунава конформном методом на бази календарског броја дана у месецу. Стање дуга на дан 31.12.2012. године износи EUR 13.000.000 или 1.478.338 хиљада динара. У 2012. години није било отплата главнице дуга, док су издаци на име камате износили EUR 314.581 и пратећих трошкова задужења EUR 65.000.

2. Дугорочни кредити реализовани као комисиони послови преко Фонда за развој Републике Србије

У складу са Законом о подстицању грађевинске индустрије²⁹, Уредбом о начину предлагања пројеката чија је реализација у функцији подстицања грађевинске индустрије Републике Србије и о праћењу динамике финансирања тих пројеката³⁰ и Програмом ванредне подршке грађевинској индустрији у условима светске економске кризе у 2010. години, закључен је Уговор о регулисању међусобних односа од 4. октобра 2010. године и Анекс бр.1 истог уговора од 19. јануара 2012. године, између Фонда за развој Републике Србије, банака и Министарства финансија Републике Србије. Уговором је регулисано да пословне банке пласирају средства Фонду за развој Републике Србије по референтној каматној стопи Народне банке Србије + 2,5%, која се обрачунава применом конформне методе, на рок од пет година, укључујући период чека од годину дана који се рачуна од дана пуштања прве транше кредита у течај. У периоду чека камата се не плаћа, већ се применом конформне методе обрачунава тромесечно уназад и приписује главном дугу. Отплата кредита, по истеку грејс периода се врши у шеснаест једнаких тромесечних анuitета.

Овлашћени предлагачи чији се пројекти за подстицање грађевинске индустрије реализују закључују уговор о комисионим пословима са Фондом за развој Републике Србије. За пројекте на нивоу Републике (пројекти министарстава), средства за отплату кредита пословним банкама обезбеђују се из буџета Републике Србије, са раздела Министарства финансија – јавни дуг, у висини 100% кредитног задужења код банке а за пројекте са нивоа локалне власти (пројекти Фонда за капитална улагања АП Војводине и пројекти јединица локалних самоуправа),

²⁷ „Службени лист СРЈ“, бр. 36/2002 и „Службени гласник РС“, бр. 80/2004 и 101/2005

²⁸ „Службени гласник РС“, бр. 99/2011

²⁹ „Службени гласник РС“, бр. 45/2010

³⁰ „Службени гласник РС“, бр. 50/2010, 60/2010, 64/2010 и 91/2010

средства за отплату кредита пословним банкама се обезбеђују из буџета Републике Србије, са раздела Министарства финансија – јавни дуг у висини од 50% док се преосталих 50% обезбеђује из средстава буџета аутономне покрајине односно јединица локалне самоуправе.

На основу података Фонда за развој Републике Србије, закључно са 31. децембром 2011. године, од пословних банака је повучено 9.990.328 хиљада динара кредитних средстава, а у 2012. години још 1.458.888 хиљада динара. Интеркаларна камата је приписана главном дугу у 2011. години у износу од 484.092 хиљаде динара а у 2012. години у износу од 131.373 хиљаде динара. Према подацима Фонда за развој Републике Србије, достављених Управи за јавни дуг, обавезе Републике Србије према банкама (које се односе само на буџет Републике Србије), по основу комисионих послова преко Фонда за развој Републике Србије, на дан 31.12.2012. године, износе 5.528.439 хиљада динара. *На име главнице дуга у току 2012. године плаћено је 745.211 хиљада динара, а по основу камате 332.820 хиљада динара.*

Према евиденцијама Управе за јавни дуг о кредитном задужењу јединица локалне самоуправе на дан 31.12.2012. године, обавезе буџета аутономне покрајине односно буџета јединица локалне самоуправе према наведеним банкама, износе 5.188.951 хиљада динара. Укупне обавезе (буџета Републике Србије и буџета аутономне покрајине односно буџета јединица локалне самоуправе), према наведеним банкама, на дан 31.12.2012. године, износе 10.717.390 хиљада динара.

3.4.1.5. Обавезе по основу дугорочних кредита од домаћинстава у земљи

Обавезе по основу дугорочних кредита од домаћинстава у земљи износе EUR 1.905.275.228 или 216.664.660 хиљада динара, односе се на:

1. обавезе према грађанима – за девизну штедњу у износу EUR 1.867.095.227 или 212.322.895 хиљада динара;
2. обавезе према грађанима – за зајам за привредни развој у износу EUR 7.846.007 или 892.235 хиљада динара;
3. обавезе према грађанима – за ПИО запослених у износу EUR 6.407.148 или 728.610 хиљада динара и
4. обавезе према грађанима – за ПИО пољопривредника у износу EUR 23.926.846 или 2.720.920 хиљада динара.

Обавезе по основу старе девизне штедње – грађана односе се на јавни дуг Републике Србије, утврђен на основу Закона о регулисању јавног дуга Савезне Републике Југославије по основу девизне штедње грађана³¹ и Закона о регулисању јавног дуга Савезне Републике Југославије по уговорима о девизним депозитима грађана ороченим код Дафимент банке а.д. Београд, у ликвидацији и по девизним средствима грађана положеним код Банке приватне привреде Црне Горе ДД, Подгорица.

Стање дуга према грађанима по основу старе девизне штедње на дан 31.12.2012. године износи EUR 1.867.095.227 или 212.322.895 хиљада динара. *У 2012. години на име обвезница старе девизне штедње грађана уплаћено је EUR 267.613.393.*

Обавезе према грађанима – за зајам за привредни развој, утврђене су Законом о регулисању обавеза Републике Србије по основу зајма за привредни развој³². Обавезе су настале прикупљањем наменске девизне штедње и издавањем обвезница које гласе на страна средства плаћања по основу зајма расписаног у складу са Законом о зајму за привредни развој у Социјалистичкој Републици Србији³³

Стање дуга према грађанима - за зајам за привредни развој на дан 31.12.2012. године износи EUR 7.846.007 или 892.235 хиљаде динара. *У 2012. години по основу зајма за привредни развој исплаћено је EUR 170.000.*

³¹ „Службени лист СРЈ“, бр. 36/2002

³² „Службени гласник РС“, бр. 43/2004

³³ „Службени гласник СРС“, бр. 25/1989, 49/1989, 56/1989, 57/1989, 9/1990 и 32/1990 и "Службени гласник РС", број 5/1991

Обавезе према грађанима – за ПИО запослених у износу од EUR 6.407.148 или 728.610 хиљада динара односе се на обавезе које је као јавни дуг Република Србија преузела од републичких фондова за пензијско и инвалидско осигурање по основу неисплаћених пензија и новчаних накнада.

Обавезе Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање запослених утврђене су Законом о јавном дугу Републике Србије по основу преузимања обавеза Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање запослених насталих по основу неисплаћених пензија и новчаних накнада³⁴.

Обавезе су преузете у укупном износу до 23.500.000 хиљада динара, односно, у висини 1,5 неисплаћених пензија који је настао пре 2000. године. У 2010, 2011. и 2012. години отплате дуга по није било, тако да је стање јавног дуга по овом основу на дан 31. децембар 2012. године остало непромењено у односу на 31. децембар 2009. године и износи 728.610 хиљада динара.

Обавезе према грађанима – за ПИО пољопривредника у износу од EUR 23.926.846 или 2.720.920 хиљада динара, односе се на обавезе које је као јавни дуг преузела Републике Србија од републичких фондова за пензијско и инвалидско осигурање по основу неисплаћених пензија и новчаних накнада.

Обавезе Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање пољопривредника утврђене су Законом о јавном дугу Републике Србије по основу преузимања обавеза Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање пољопривредника насталих по основу неисплаћених пензија и новчаних накнада.

Обавезе су, преузете у укупном износу до 20.000.000 хиљада динара, односно, у висини 20,5 неисплаћених пензија који је настао пре 2000. године. У 2012. години по овом основу отплаћено је по основу главнице дуга 287.397 хиљада динара.

Б. СТРАНЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

3.4.1.6. Дугорочне стране обавезе по основу емитованих хартија од вредности, изузев акција

Дугорочне стране обавезе по основу емитованих хартија од вредности, изузев акција обухватају обавезе по основу дугорочних државних хартија од вредности емитованих на иностраном финансијском тржишту, исказане у износу од 236.984.825 хиљада динара.

Регулаторни оквир

Емитовање и продаја државних хартија од вредности на иностраном финансијском тржишту регулисани су чланом 3. Закона о јавном дугу и Уредбом о општим условима за емисију и продају дугорочних државних хартија од вредности на иностраном финансијском тржишту³⁵, и детаљно су објашњени у Извештају Државне ревизорске институције о ревизији Јавног дуга Републике Србије за 2011. годину у оквиру Министарства финансија, Управе за јавни дуг, Број: 400-244/2012-01/1 од 21. децембра 2012. године.

Емисија евро-обвезнице (eurobond) Републике Србије

У 2012. години извршене су две емисије дугорочних државних хартија од вредности на иностраном финансијском тржишту (еврообвезнице - eurobonds) и то:

- А. Повећање обима и реотварање (поновно отварање) емисије од 28. септембра 2011. године, извршено дана 4. октобра 2012. године, укупне номиналне вредности еврообвезница од USD 1.000.000.000, на основу Одлуке о емисији дугорочних

³⁴ „Службени гласник РС”, бр. 85/2005 и 115/2005

³⁵ „Службени гласник РС”, бр. 65/2011

државних хартија од вредности на иностраном финансијском тржишту 05 Број: 424-6502/2012³⁶ од 28. септембра 2012. године и

- В. Нова емисија еврообвезница у 2012. години, извршена дана 21. новембра 2012. године, укупне номиналне вредности еврообвезница од USD 750.000.000, на основу Одлуке о емисији дугорочних државних хартија од вредности на иностраном финансијском тржишту 05 Број: 424-8085/2012³⁷ од 16. новембра 2012. године.

А. Повећање обима и реотварање (поновно отварање) емисије еврообвезница из 2011. године

На основу Одлуке Владе о емисији дугорочних државних хартија од вредности на иностраном финансијском тржишту 05 Број: 424-6502/2012 од 28. септембра 2012. године, Република Србија је емитовала дугорочне државне хартије од вредности на иностраном финансијском тржишту, ради финансирања буџетског дефицита и рефинансирања дуга, кроз повећање обима и реотварање (поновно отварање) емисије од 28. септембра 2011. године.

Дугорочне државне хартије од вредности на иностраном финансијском тржишту емитоване на основу ове одлуке су консолидоване и представљају једну серију са дугорочним државним хартијама од вредности које је Република Србија емитовала 28. септембра 2011. године.

На Лондонској берзи, дана 4. октобра 2012. године спроведено је салдирање трансакције по којој су емитоване дугорочне обвезнице Републике Србије, номиналне вредности USD 1.000.000.000, са роком доспећа 28. септембар 2021. године, купонском стопом 7,25% годишње и полугодишњом исплатом купона (датуми доспећа купона су 28. март и 28. септембар; прва исплата камате, за период од и укључујући 28. септембар 2012. године, ће бити извршена 28. марта 2013. године). Обвезнице су емитоване по цени од 104,179 процента од номиналне вредности + обрачуната камата за период од и укључујући 28. септембар 2012. године до датума салдирања 4. октобра 2012. године и стопом приноса од 6,625%.

Стање јавног дуга Републике Србије по основу емитованих дугорочних државних хартија од вредности на иностраном финансијском тржишту – за дугорочне обвезнице које доспевају 2021. године (eurobond 2021), по номиналној вредности на дан 31. децембар 2012. године, износи 172.352.600 хиљада динара (USD 2.000.000.000).

В. Нова емисија еврообвезница Републике Србије у 2012. години

У складу са Закључком Владе 05 Број: 424-7600/2012-1 од 2. новембра 2012. године а на основу Одлуке 05 Број: 424-8085/2012 од 16. новембра 2012. године, Влада је емитовала дугорочне државне хартије од вредности на иностраном финансијском тржишту, ради финансирања буџетског дефицита и рефинансирања дуга.

На Лондонској берзи, дана 21. новембра 2012. године спроведено је салдирање трансакције по којој су емитоване дугорочне обвезнице Републике Србије, номиналне вредности USD 750.000.000, са роком доспећа 21. новембар 2017. године, купонском стопом 5,25% годишње и полугодишњом исплатом купона (датуми доспећа купона су 21. мај и 21. новембар, почевши од 21. маја 2013. године). Обвезнице су емитоване по цени од 99,135 процента од номиналне вредности и стопом приноса од 5,45%.

Стање на дан 31. децембар 2012. године

Стање јавног дуга Републике Србије по основу укупно емитованих дугорочних државних хартија од вредности на иностраном финансијском тржишту (еврообвезнице – eurobonds), по номиналној вредности на дан 31. децембар 2012. године, износи 236.984.825 хиљада динара (USD 2.750.000.000) и то:

³⁶ „Службени гласник РС“, бр. 94/2012

³⁷ „Службени гласник РС“, бр. 109/2012

Врста дугорочне ХоВ	ISIN	Датум емитовања	Тржишна вредност у тренутку емисије		Стање на дан 31. децембар 2012. године (номинална вредност)	
			USD	у 000 динара	USD	у 000 динара
			Eurobond 2021 – емисија 2011:	XS0680231908/ US817477AB81	28/09/2011	982.630.000
Eurobond 2021 – реотварање 2012:	XS0680231908/ US817477AB81	04/10/2012	1.042.623.319	92.904.306	1.000.000.000	86.176.300
Eurobond 2021:					2.000.000.000	172.352.600
Eurobond 2017 – нова емисија 2012:	XS0856951263/ US817477AC64	21/11/2012	743.287.472	65.806.287	750.000.000	64.632.225
Eurobond – УКУПНО:					2.750.000.000	236.984.825

Отплате камата на дугорочне државне хартије од вредности емитоване на иностраном финансијском тржишту

Укупне отплате камата у 2012. години по основу емитованих дугорочних државних хартија од вредности на иностраном финансијском тржишту (еврообвезнице – eurobonds) износиле су 6.247.477 хиљада динара, и у целини се односе на исплату доспелих купона у 2012. години, што је приказано у следећем прегледу:

Врста дугорочних обвезница	ISIN	Датуми доспећа купона у 2012. години	Номинална вредност	Купонска стопа	Вредност исплаћених полугодишњих купона	
			USD	(годишња)	USD	у 000 динара
Eurobond 2021 – емисија 2011	XS0680231908/ US817477AB81	28/03/2012	1.000.000.000	7,25%	36.250.000	3.023.485
Eurobond 2021 – емисија 2011	XS0680231908/ US817477AB81	28/09/2012	1.000.000.000	7,25%	36.250.000	3.223.992
Eurobond 2021 – емисија 2011:			1.000.000.000	7,25%	72.500.000	6.247.477

Трошкови у вези са емитовањем дугорочних државних хартија од вредности на иностраном финансијском тржишту (еврообвезнице – eurobonds) у 2012. години, износили су 97.042 хиљаде динара, од чега се на укупне провизије за оцену рејтинга еврообвезница – Eurobond 2017 односи 60.849 хиљада динара (692.500 USD), на укупне трошкове ангажовања правног саветника за еврообвезнице – Linklaters односи 34.108 хиљада динара (298.731 EUR) и др.

3.4.1.7. Обавезе по основу дугорочних кредита од страних влада

Обавезе по основу дугорочних кредита од страних влада у износу EUR **2.278.704.113** или **259.130.358** хиљаде динара односе се на:

1. репрограмирани дуг према Париском клубу поверилаца у износу EUR 1.475.865.997 (односно USD 1.947.553.702) или 167.832.972 хиљада динара;
2. обавезе према EXIM Bank of China у износу EUR 221.879.585 (односно USD 292.792.440) или 25.231.769 хиљада динара;
3. кредит Немачке банке за развој – KfW у износу EUR 8.810.432 или 1.001.907 хиљада динара;
4. кредите осталих страних влада у укупном износу EUR 572.148.099 или 65.063.710 хиљада динара.

Репрограмирани дуг према Париском клубу поверилаца, по стању на дан 31. децембар 2012. године, износио је EUR 1.475.865.997 (односно USD 1.947.553.702) или 167.832.972 хиљада динара. Јавни дуг Републике Србије према Париском клубу се односи на обавезе Републике Србије по Закону о потврђивању Усаглашеног записника о консолидацији дуга Савезне Републике Југославије³⁸. Усаглашени записник о консолидацији дуга Савезне Републике Југославије потписан је 13. децембра 2001. године а после преговора са државама чланицама Париског клуба, потписани су билатерални споразуми између Савезне Републике Југославије и земаља поверилаца, којима су путем репрограмирања или рефинансирања

³⁸ „Службени лист СРЈ – Међународни уговори“, бр. 2/2002

одобрене олакшице дуга за Савезну Републику Југославију. Укупан отпис дуга износио је 66%, при чему је 51% отписано 2002. године а додатних 15% је отписано 2006. године. У 2012. години по основу главног дуга плаћено је USD 49.069.472, капиталисане камате USD 32.814.103 и камате USD 59.749.557.

Обавезе према EXIM Bank of China у укупном износу EUR 221.879.585 (односно USD 292.792.440) или 25.231.769 хиљада динара, односе се на:

1. EUR 59.267.308 (односно USD 78.209.177) или 6.739.778 хиљада динара, на споразум о реструктурирању дуга између Републике Србије као зајмопримца и EXIM Bank of China као зајмодавца, потписаном 20. фебруара 2009. године (некадашњи кредит од USD 200.000.000 – ВЛА 99012). У 2012. години на име главнице дуга плаћено је USD 9.201.080 и на име камате USD 1.645.483.

2. EUR 23.888.346 (односно USD 31.523.077) или 2.716.542 хиљада динара, на повучена кредитна средства у 2010. и 2011. години по Уговору о државном концесионом зајму за Пројекат систем NUCTECH™ за инспекцију контејнера/возила између Владе Републике Србије као зајмопримца и Кинеске Export-Import банке као зајмодавца³⁹. Кредит је одобрен у вредности од USD 31.523.077. У 2012. години на име камате је плаћено USD 1.000.705. Отплате главнице дуга није било.

3. EUR 70.013.360 (односно USD 92.389.688) или 7.961.801 хиљаде динара, на кредит EXIM Bank of China за изградњу моста Земун-Борча. Кредит је уговорен у износу од USD 217.400.000, од чега је повучено у 2012. години USD 42.537.187. У 2012. години плаћено је на име камате USD 1.401.957, на име провизије на неповучена средства USD 1.307.186. Отплате главнице дуга није било.

4. EUR 68.710.561 (односно USD 90.670.500) или 7.813.648 хиљада динара, на кредит EXIM Bank of China за прву фазу Пакет пројекта KOSTOLAC-B POWER PLANT PROJECTS. Кредит је уговорен у износу од USD 293.000.000, од чега је повучено у 2012 години USD 90.670.500. Током 2012 године плаћања главнице и камате није било, на име провизије на неповучена средства плаћено је USD 103.770, а на име осталих провизија USD 2.930.000.

Обавеза према Немачкој банци за развој – KfW, Франкфурт на Мајни, у износу од EUR 8.155.981 или 927.484 хиљада динара, односи се на кредит одобрен по Закону о потврђивању Споразума о зајму и финансирању⁴⁰. Наведеним Споразумом о зајму и финансирању, KfW је одобрио Републици Србији као зајмопримцу EUR 12.000.000 зајма и EUR 8.000.000 финансијске подршке за реализацију програма "Рехабилитација локалног система грејања у Србији – фаза III", а Република Србија се обавезала да право на коришћење ових средстава у укупном износу од EUR 20.000.000 пренесе на предузећа за производњу и дистрибуцију топлотне енергије – учеснике Програма (Топлане) – Краљево, Крагујевац, Пирот, Сомбор, Ниш и Зрењанин. У 2012. години плаћено је на име главног дуга EUR 1.331.653 и камате EUR 387.609.

По Закону о потврђивању Уговора о зајму и финансирању између KfW, Франкфурт на Мајни и Републике Србије – Програм водоснабдевања и канализације у општинама средње величине у Србији I–фаза 2а⁴¹, уговорени износ кредита од EUR 25.000.000 Стање дуга на дан 31.12.2012. износило је EUR 654.451 или 74.423 хиљаде динара. У 2012. години није било плаћања на име главнице, на име камате плаћено је EUR 29.346 и на име провизије за неповучена средства је уплаћено EUR 61.311.

KfW-Кредит Немачке банке за развој-програм водоснабдевања и канализације у општинама средње величине у Србији-II фаза-2А Уговорени износ кредита је EUR 17.500.000. Стање дуга

³⁹ Закон о потврђивању Уговора о државном концесионом зајму за Пројекат систем NUCTECH™ за инспекцију контејнера/возила између Владе Републике Србије као зајмопримца и Кинеске Export-Import банке као зајмодавца ("Службени гласник РС – Међународни уговори", бр. 10/2010)

⁴⁰ „Службени гласник РС“, бр. 70/2007

⁴¹ „Службени гласник РС – Међународни уговори“, бр. 19/2010

по овом кредиту на крају 2012. је било 0,00. У току 2012. године је на име провизије на неповучена средства плаћено је EUR 32.326, а на име осталих провизија EUR 87.500.

KFW-Кредит Немачке банке за развој - „Рехабилитација система даљинског грејања у Србији“ - фаза 4. Уговорени износ кредита је EUR 45.000.000. Стање дуга на дан 31. децембра 2012. године је било 0,00 динара. Плаћање по основу главнице и камате није било, на име провизије на неповучена средства плаћено је EUR 84.375 док је на име осталих провизија плаћено EUR 225.000.

Обавезе према осталим страним владама у укупном износу EUR 572.148.099 или 65.063.709 хиљада динара, односе се:

1. EUR 27.708.333 или 3.150.944 хиљада динара, на **Кредит Владе Републике Италије** за Пројекат развоја приватног сектора – подршка малим и средњим предузећима кроз систем домаћих банака.

Кредит је одобрен из средстава зајма Владе Републике Италије по Закону о ратификацији Споразума између Савета министара Србије и Црне Горе и Владе Републике Италије о зајму са циљем реализације Програма развоја приватног сектора као подршке малим и средњим предузећима кроз систем домаћих банака⁴².

Уговором о уступању средстава из кредита Владе Италије, између Агента (Народне банке Србије) и одабраних домаћих банака, обезбеђен је правни оквир за реализацију кредитне линије. У 2012. години отплаћено је на име главног дуга EUR 2.770.833, док је на име камате плаћено EUR 294.479.

2. EUR 15.000.000 или 1.705.774 хиљада динара, на **Кредит Владе Републике Италије** за Пројекат развоја приватног сектора – подршка малим и средњим предузећима кроз систем домаћих банака II. Кредит је одобрен у износу од EUR 30.000.000. У 2012. години није било плаћања главнице, док је на име камате плаћено EUR 52.500.

3. EUR 136.404.906 (односно USD 180.000.000) или 15.511.734 хиљада динара, на државни кредит **Владе Руске Федерације** одобрен Републици Србији у 2010. години за финансирање буџетског дефицита, у износу од USD 200.000.000.

Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Руске Федерације о одобрењу државног кредита Републици Србији⁴³, ступио је на снагу 6. августа 2010. године.

Отплата кредита се врши у 40 једнаких тромесечних рата и почела је 15. марта 2012. године, а завршава се 15. децембра 2021. године. У 2012. години отплаћено је на име главног дуга USD 20.000.000 и на име камате плаћено је USD 7.214.495.

4. EUR 284.719.746 (односно USD 375.715.037) или 32.377.731 хиљада динара, на **Споразум о репрограму дуга закључен између Кувајтске државне агенције за инвестиције КИА и Републике Србије**. У 2012. години отплате главног дуга није било, док је на име камате плаћено USD 5.729.654.

5. EUR 8.103.100 или 921.471 хиљада динара, на **Споразум о зајму ради спровођења Финансијског протокола закљученог 15. децембра 2009. године између Владе Републике Србије и Владе Републике Француске**, између Владе Републике Србије и Natixis који поступа у име и за рачун Владе Републике Француске, у износу од EUR 11.185.000. Зајам је намењен за Пројекат националне инфраструктуре геопросторних података и центра за даљинско детектовање Републике Србије. Закон о потврђивању наведеног споразума⁴⁴, ступио је на снагу 6. августа 2010. године. У току 2012. године је повучено EUR 2.520.500. У 2012. години отплате главног дуга није било а на име камате је плаћено EUR 13.218.

⁴² „Службени лист СЦГ – Међународни уговори“, бр. 1/2005

⁴³ „Службени гласник РС – Међународни уговори“, бр. 8/2010

⁴⁴ „Службени гласник РС – Међународни уговори“, бр. 8/2010

6. EUR 38.613.013 (односно USD 50.953.758) или 4.391.006 хиљада динара, на неусаглашен дуг Републике Србије према Либији – испорука фармацеутских производа компанији „Хемофарм“ а.д. Вршац.

7. ЕУР 61.600.000 или 7.005.047 хиљада динара, односи се на кредит Владе Републике Азербејџан за финансирање изградње деонице аутопута Е-763 у Републици Србији у уговореном износу од EUR 300.000.000. У 2012. години отплате главног дуга није било, док је на име камате плаћено EUR 148.515, на име провизије на неповучена средства плаћено је EUR 910.202.

3.4.1.8. Обавезе по основу дугорочних кредита од мултилатералних институција

Обавезе по основу дугорочних кредита од мултилатералних институција у износу EUR 3.050.412.561 или 346.887.731 хиљада динара односе се на следеће кредитне:

Назив мултилатералне институције	Стање на дан 31. децембар 2012. године	
	Износ	
	EUR	у 000 динара
IDA	521.200.067	59.269.986
IBRD	1.452.546.714	165.181.143
EIB	555.957.282	63.222.517
CEB	45.492.000	5.173.273
MMF	452.330.170	51.438.218
EBRD – коридор X	22.886.328	2.602.594
Укупно:	3.050.412.561	346.887.731

1. Међународно удружење за развој – IDA (EUR 521.200.067 (471.414.268 SDR) или 59.269.986 хиљада динара)

IDA кредити добијени су од Међународног удружења за развој (IDA).

У 2012. години по основу главнице дуга плаћено је SDR 9.954.817 а на име трошкова сервисирања кредита плаћено је SDR 3.412.129. Укупно повучена средства у 2012. години износила су SDR 9.893.169.

Јавни дуг Републике Србије према Међународном удружењу за развој – IDA се односи на задужење Републике Србије ради финансијске подршке развојним пројектима (укупно 19) од којих су највећи:

- Приватизација и банкарство у износу 64.595.000 специјалних права вучења што представља противвредност EUR 75.349.354 по Закону о задужењу Савезне Републике Југославије код Међународног удружења за развој⁴⁵. Стање дуга на дан 31. децембар 2012. године износи 8.568.600 хиљада динара.
- Структурно прилагођавање социјалног сектора у износу 60.400.000 специјалних права вучења што представља противвредност EUR 70.347.028 по Закону о задужењу Србије и Црне Горе код Међународног удружења за развој и финансирање структурног прилагођавања социјалног сектора⁴⁶. Стање дуга на дан 31. децембар 2012. године износи 7.999.744 хиљада динара.
- Пројекат прилагођавања социјалног сектора у износу 58.700.000 специјалних права вучења по Закону о задужењу Србије и Црне Горе код Међународног удружења за развој (други кредит за прилагођавање социјалног сектора)². Стање дуга на дан 31. децембар 2012. године износи 7.774.586 хиљада динара.

⁴⁵ „Службени лист СРЈ“, бр. 36/02

⁴⁶ „Службени лист СЦГ“, бр. 27/03

2. IBRD кредити (EUR 1.452.546.714 или 165.181.143 хиљада динара)

IBRD кредити се односе на консолидационе зајмове и зајмове за финансирање пројеката одобрених од стране Међународне банке за обнову и развој (IBRD). Регулисани су Законом о потврђивању Споразума о зајму између Савезне Републике Југославије и Међународне банке за обнову и развој (Консолидациони зајам А)⁴⁷.

- Консолидациони зајмови за територију Централне Србије износе EUR 356.735.703 или 40.567.378 хиљада динара, а за Централну Србију и АП Војводину EUR 677.907.683 или 77.090.509 хиљада динара.
- Други програмски зајам за развој приватног и финансијског сектора у износу EUR 70.800.000 или 8.051.255 хиљада динара.
- Други програмски зајам за развој јавних финансија у износу од EUR 100.000.000 или 8.617.630 хиљада динара.
- Програмски зајам за развој јавних финансија у износу од EUR 70.100.000 или 7.971.652 хиљада динара.
- Зајмови за финансирање пројеката односе се на Програмски зајам за развој приватног и финансијског сектора у износу EUR 34.900.000 или 3.968.769 хиљада динара.
- Пројекат енергетске ефикасности за Србију у износу EUR 12.868.616 или 1.463.397 хиљада динара.
- Пружање услуга на локалном нивоу –ДИЛС у износу EUR 18.115.311 или 2.060.042 хиљада динара.
- Регионални развој Бора у износу од EUR 6.408.657 или 728.782 хиљада динара.
- Пројекат реформе пољопривреде у транзицији у износу од EUR 7.311.531 или 831.455 хиљада динара.
- Зајам за "Коридор X" у износу од EUR 48.124.459 или 5.472.632 хиљада динара.
- Пројекат реконструкције саобраћаја у износу од EUR 33.923.740 или 3.857.750 хиљада динара.
- Средства за рехабилитацију система за наводњавање и одводњавање у износу од EUR 25.626.903 или 2.914.248 хиљада динара.
- Пројекат здравља у износу од EUR 10.174.322 или 1.157.761 хиљада динара и друге пројекте.

Стање Јавног дуга по основу кредита IBRD - 7465 пројекат здравља је међусобно неусклађено између евиденција Управе за јавни дуг и главне књиге трезора за EUR 19.743 или 2.244 хиљада динара, односно у евиденцијама Управе за јавни дуг стање обавезе по овом кредиту је исказано у износу од EUR 10.174.322 или 1.157.006 хиљада динара, а у главној књизи трезора у износу од EUR 10.154.579 или 1.154.762 хиљада динара.

Неусклађеност је настала због тога што је повраћај више уплаћених средстава, који је извршила World bank у износу напред наведене разлике, евидентиран у главној књизи трезора, а исти није спроведен у евиденцијама Управе за јавни дуг у 2012. години. Управа за јавни дуг је евидентирала наведени повраћај средстава у 2013. години.

У 2012. години плаћања на име отплате главнице дуга по кредиту IBRD износила су EUR 57.409.201 док је на име камате плаћено EUR 38.123351 и USD 55.369 и трошкова за неповучена средства EUR 167.458. Укупна повлачења средстава у 2012. години износила су EUR 70.534.865 и USD 5.000.000.

3. ЕИВ кредити (EUR 555.957.282 или 63.222.517 хиљада динара)

ЕИВ кредит – Пројекат клинички центри А уговорен је у износу од EUR 80.000.000, а односи се на пројекат модернизације, унапређења и проширења (доградње-четири болнице у Србији: у Београду, Крагујевцу, Нишу и Новом Саду). *Стање дуга на дан 31. децембар 2012. године по*

⁴⁷ „Службени лист СРЈ – Међународни уговори“, бр. 13/2001

овом кредиту износи EUR 5.000.000 или 568.591 хиљада динара. Плаћање главнице по овом кредиту у 2012. години није било, док је на име камате плаћено EUR 225.250.

EIB кредит – Пројекат Истраживање и развој у јавном сектору – уговорен је у износу од EUR 200.000.000, а односи се на кредитну линију намењену за инфраструктурне пројекте малог и средњег обима које реализују јединице локалне самоуправе.

Стање дуга на дан 31. децембар 2012. године по овом кредиту износи EUR 60.000.000 или 6.823.098 хиљада динара. Повлачење у 2012. износило је EUR 40.000.000. Плаћање главнице по овом кредиту у 2012. години није било, док је на име камате плаћено EUR 886.489.

У 2012. години на име отплате главног дуга укупних EIB кредита плаћено је EUR 31.065.429 и CHF 2.411.257 док је на име камате плаћено EUR 10.400.912 и 90.616. Укупна повлачења у 2012. години износила су EUR 184.438.297.

APEX GLOBAL кредити су такође одобрени од стране Европске инвестиционе банке (EIB), и то:

Кредит Апекс глобал 1 у износу EUR 731.611 или 83.198 хиљада динара односи се на задужење по Закону о задужењу Савезне Републике Југославије код Европске инвестиционе банке за финансирање пројеката малих и средњих предузећа и инфраструктурних пројеката на општинском и градском нивоу⁴⁸ и Закону о потврђивању финансијског уговора између Савезне Републике Југославије и Европске инвестиционе банке (Анекс глобални кредити)⁴⁹.

Кредит Апекс глобал 2 у износу EUR 29.863.100 или 3.395.981 хиљада динара односи се на задужење по Закону о задужењу Србије и Црне Горе код Европске инвестиционе банке (Апекс глобални кредит II – Србија и Црна Гора)⁵⁰ и Закону о ратификацији финансијског уговора (Апекс глобални кредит II – Србија и Црна Гора) између Србије и Црне Горе Европске инвестиционе банке⁵¹.

Апекс глобал 3 – МСП у износу EUR 205.216.284 или 24.478.014 хиљада динара, односи се на задужење по Закону о потврђивању финансијског уговора између Републике Србије и Европске инвестиционе банке и Народне банке Србије– "Апекс зајам за мала и средња предузећа"⁵². Финансијски уговор су закључили Република Србија – Зајмопримац, Европска инвестициона банка Луксембург и Народна банка Србије у својству Агента Зајмопримца.

У 2012. години на име отплате главног дуга APEX кредита је плаћено EUR 27.074.147 и CHF 2.411.257 док је на име камате плаћено EUR 5.236.906 и CHF 90.616. Укупно повлачење средстава за APEX кредите у 2012. години износило је EUR 124.060.752.

4. СЕВ кредити (EUR 45.492.000 или 5.173.273 хиљада динара)

СЕВ кредити одобрени су од стране Развојне банке Савета Европе (СЕВ).

У 2012. години није било отплате главног дуга а на име камате плаћено је укупно EUR 1.011.385.

5. ММФ кредити (EUR 452.330.170 или 51.438.218 хиљада динара)

ММФ кредити одобрени су од стране Међународног монетарног фонда у износу 388.370.952 СПВ (специјалних права вучења) EUR 452.330.170, по Закону о регулисању обавеза Републике Србије према Међународном монетарном фонду по основу коришћења средстава алокације специјалних права вучења, одобрених резолуцијама одбора гувернера бр. 64-3 и бр. 52-4⁵³. Коришћење средстава алокације специјалних права вучења (СПВ) одобрено је Републици Србији Резолуцијом Одбора гувернера Међународног монетарног фонда бр. 64-3 од 7. августа

⁴⁸ „Службени лист СРЈ“, 63/2002

⁴⁹ „Службени лист СРЈ – Међународни уговори“, бр. 8/2002

⁵⁰ „Службени лист СЦГ – Међународни уговори“, бр. 31/2004

⁵¹ „Службени лист СЦГ – Међународни уговори“, бр. 17/2004

⁵² „Службени гласник РС – Међународни уговори“, бр. 73/2009

⁵³ „Службени гласник РС“, бр. 88/09

2009. године и Резолуцијом о четвртој измени Статута Међународног монетарног фонда бр. 52-4 од 23. септембра 1997. године која је ступила на снагу 10. августа 2009. године у укупном износу од СПВ 388.370.952, и то СПВ 346.710.593 по основу опште алокације и СПВ 41.660.359 по основу посебне алокације.

У 2012. години није било отплате главног дуга док је на име камате плаћено укупно USD 741.783.

6. EBRD-коридор X (EUR 22.886.328 или 2.602.594 хиљаде динара)

Обавезе по основу кредита од **EBRD за финансирање коридора X** са стањем на дан 31. децембар 2012. године износе EUR 22.886.327 или 2.602.594 хиљада динара. У 2012. години отплате главнице није било док је на име камата плаћено EUR 306.749 и провизије на неповучена средства EUR 702.338. Укупна повлачења средстава у 2012. години износила су EUR 10.205.534.

3.4.1.9. Обавезе по основу дугорочних кредита од страних пословних банака

Обавезе по основу дугорочних кредита од страних пословних банака у износу EUR 1.058.437.000 или 120.363.657 хиљада динара односе се на:

Назив финансијске институције	Стање на дан 31. децембар 2012. године	
	Износ	
	EUR	RSD (у 000)
Лондонски клуб	652.087.001	74.154.225
Societe Generale	292.600.000	33.273.975
Marfin bank – Кипар	60.416.666	6.870.481
Erste Bank – Амстердам	22.500.000	2.558.662
Erste Bank – Амстердам	23.333.333	2.653.427
Нова кредитна банка Марибор	7.500.000	852.887
Укупно:	1.058.437.000	120.363.657

Јавни дуг Републике Србије према Лондонском клубу се односи на обавезе Републике Србије по Закону о реструктурирању дуга по НФА и ТДФА издавањем обвезница Републике Србије⁵⁴. Основ задужења су неизмирене рефинансиране обавезе по Новом финансијском споразуму од 20. септембра 1988. године (НФА) и депозит по Споразуму од трговинској и депозитној олакшици од 20. септембра 1988. године (ТДФА). Реструктурирање дуга извршено је издавањем дугорочних обвезница, на основу Закона о ратификацији Меморандума о разумевању о реструктурирању дуга по НФА и ТДФА између Републике Србије и Међународног координационог комитета⁵⁵. Дуг обухвата и обавезе према повериоцима Лондонског клуба утврђене Законом о регулисању односа између Савезне Републике Југославије и правних лица и банака са територије Савезне Републике Југославије које су првобитни дужници или гаранти према повериоцима Париског и Лондонског клуба⁵⁶.

Обавезе по основу Лондонског клуба поверилаца укњижене су у главној књизи трезора у децембру 2005. године у износу 77.996.412 хиљада динара, уз задужење рачуна активних временских разграничења.

Стање дуга по основу дугорочних кредита од Лондонског клуба у главној књизи трезора и извештајима завршних рачуна буџета Републике Србије, исказано на рачунима активних временских разграничења (Обрачунати неплаћени расходи) и на рачунима обавеза (Обавезе по основу дугорочних кредита од Лондонског клуба), на крају 2005. године, када је извршено иницијално књижење, до 2012. године износило је:

⁵⁴ „Службени гласник РС“, бр. 61/05

⁵⁵ „Службени гласник РС“, бр. 84/04

⁵⁶ „Службени лист СРЈ“, бр. 36/02 и 7/03

Година	Износ	
	USD	у 000 динара
2005.	1.080.000.000	77.996.412
2006.	1.080.000.000	64.773.756
2007.	1.075.617.760	57.789.392
2008.	1.075.617.760	67.656.357
2009.	1.075.617.760	71.774.359
2010.	1.003.909.976	79.590.184
2011.	932.202.197	75.383.649
2012.	860.494.419	74.154.225

Стање дуга по овом кредиту на дан 31. децембар 2012. године износи USD 860.494.419 или 74.154.225 хиљада динара. У 2012. години је отплаћено на име главног дуга USD 71.707.778 док је на име камате плаћено USD 61.713.579.

3.4.1.10. Обавезе по основу дугорочних кредита од осталих страних кредитора

Обавезе по основу дугорочних кредита од осталих страних кредитора (Европска унија за макроекономску помоћ) односе се на задужење Савезне Републике Југославије у износу EUR 55.000.000 ради подршке платном билансу и јачању девизних резерви земље, од чега се на Републику Србију односи EUR 49.500.000 или 5.629.056 хиљада динара. Преостали износ од EUR 100.000.000 или 11.371.830 хиљада динара се односи на Споразум о кредитирању између Европске уније, Републике Србије и Народне банке Србије.

Стање дуга по овом кредиту на дан 31. децембар 2012. године износи EUR 149.500.000 или 17.000.886 хиљада динара. У 2012. години отплате главног дуга није било док је на име камате плаћено EUR 5.265.268.

В. КРАТКОРОЧНЕ ДОМАЋЕ ОБАВЕЗЕ

3.4.1.11. Краткорочне домаће обавезе по основу емитованих хартија од вредности, изузев акција

Краткорочне домаће обавезе по основу емитованих хартија од вредности, изузев акција обухватају обавезе по основу емитованих краткорочних државних хартија од вредности у Републици Србији, исказане у износу од 27.069.532 хиљаде динара.

Стање на дан 31. децембар 2012. године

Стање јавног дуга Републике Србије, по основу емитованих краткорочних државних хартија од вредности у Републици Србији на дан 31. децембар 2012. године, по номиналној вредности, износи 28.635.880 хиљада динара, од чега се 6.889.230 хиљада динара односи на 3-месечне државне записе а 21.746.650 хиљада динара на 6-месечне државне записе.

ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ЕМИТОВАНИХ КРАТКОРОЧНИХ ДРЖАВНИХ ХоВ				
Врста краткорочне ХоВ	Стање на дан 31. децембар 2012. (номинална вредност)		Тржишна вредност у тренутку емисије (дисконтована вредност)	Разлика (обрачуната камата)
	EUR	у 000 динара		
3м записи	60.581.542	6.889.230	6.690.120	199.110
6м записи	191.232.634	21.746.650	20.379.412	1.367.238
12м записи	/	/	/	/
УКУПНО:	251.814.176	28.635.880	27.069.532	1.566.348

Нове емисије краткорочних државних хартија од вредности у 2012. години

У 2012. години Управа за јавни дуг је спровела 17 аукција краткорочних хартија од вредности, од којих се 7 (седам) односи на аукције 3-месечних државних записа а 10 (десет) на аукције 6-месечних државних записа. У 2012. години није било емисија 12-месечних државних записа. Сви краткорочни државни записи емитовани у 2012. години су деноминирани у динарима.

Укупна номинална вредност понуђених емисија краткорочних државних записа у 2012. години је износила 85.000.000 хиљада динара, док је реализација емисија износила 59.587.820 хиљада динара, по номиналној вредности. Тржишна вредност у тренутку емисије (дисконтвана вредност) је износила 56.670.432 хиљада динара.

Стопа реализације укупних емисија краткорочних државних записа у 2012. години је износила 70,10%, а гледано по врстама: за 3-месечне државне записе 61,71% док је за 6-месечне државне записе износила 74,45%, и то:

Врста краткорочне ХоВ	Број аукција	Номинална вредност емисије ХоВ	Реализација	Номинална вредност реализованих емисија	у 000 динара
					Тржишна вредност у тренутку емисије (дисконтвана вредност)
3м записи	7	29.000.000	61,71%	17.894.650	17.351.101
6м записи	10	56.000.000	74,45%	41.693.170	39.319.331
12м записи	/	/	/	/	/
УКУПНО:	17	85.000.000	70,10%	59.587.820	56.670.432

Према намени, од укупно емитованих државних краткорочних хартија од вредности од 59.587.820 хиљада динара, износ од 54.765.030 хиљада динара се односи на финансирање буџетског дефицита и рефинансирање дуга, док се преостали износ од 4.822.790 хиљада динара односи на спречавање наступања последица ванредних околности које могу да угрозе живот и здравље људи или проузрокују штету већих размера, у складу са чланом 35. Закона о буџету Републике Србије за 2012. годину, на основу Одлуке Владе о емисији државних записа Републике Србије Број: 424-6410-2012⁵⁷.

Посматрано по доспећу реализованих емисија краткорочних државних записа у 2012. години, износ од 30.951.940 хиљада динара (номинална вредност) се односи на краткорочне државне записе који су и емитовани и доспели (исплаћени) у 2012. години, док се преостали износ од 28.635.880 хиљада динара (номинална вредност) односи на краткорочне државне записе који су емитовани у 2012. години а на исплату доспевају у 2013. години.

Краткорочне ХоВ	Номинална вредност реализованих емисија	у 000 динара
		Тржишна вредност у тренутку емисије (дисконтвана вредност)
Краткорочне ХоВ емитоване у 2012. и доспеле у 2012.	30.951.940	29.600.900
Краткорочне ХоВ емитоване у 2012. а доспевају у 2013.	28.635.880	27.069.532
УКУПНО:	59.587.820	56.670.432

Остварене извршне дисконтне стопе на аукцијама у 2012. години

Преглед остварених извршних дисконтних стопа на реализованим аукцијама краткорочних државних хартија од вредности у 2012. години, по врстама хартија од вредности, приказан је у наставку:

Врста краткорочне ХоВ	Распон остварених извршних дисконтних стопа	Просечна извршна дисконтна стопа у 2012. години ⁵⁸
3м записи	11,25% - 12,99%	12,44%
6м записи	10,48% - 13,49%	11,89%
12м записи	/	/

⁵⁷ „Службени гласник РС“, бр. 93/2012

⁵⁸ Просечна извршна дисконтна стопа на аукцијама у 2012. години добијена је као аритметичка средина (просек) извршних дисконтних стопа остварених на реализованим аукцијама краткорочних државних хартија од вредности у 2012. години, по свакој врсти хартија од вредности.

Просечна извршна дисконтна стопа остварена на реализованим аукцијама 3-месечних државних записа у 2012. години је износила 12,44% док је на реализованим аукцијама 6-месечних државних записа износила 11,89%.

На званичној интернет страници Министарства финансија и привреде – Управе за јавни дуг, објављен је оквирни план аукција за 2013. годину, који садржи План емисија динарских државних хартија од вредности на домаћем финансијском тржишту и План емисија евро државних хартија од вредности на домаћем финансијском тржишту.

Исплате по основу доспећа краткорочних државних хартија од вредности у 2012. години

Укупне исплате по основу доспећа краткорочних државних записа у 2012. години износиле су 72.110.800 хиљада динара. Тржишна вредност у тренутку емисије (дисконтована вредност) ових записа износила је 67.899.551 хиљада динара, док преостали износ од 4.211.249 хиљада динара предствља исплаћену камату по основу ових хартија од вредности.

Посматрано по врстама краткорочних државних записа, исплате по основу доспећа 3-месечних записа су износиле 15.005.420 хиљада динара, исплате по основу доспећа 6-месечних записа су износиле 47.072.320 хиљаде динара док се преостали износ од 10.033.060 хиљада динара односи на исплате по доспећу 12-месечних записа и то:

Врста краткорочне ХоВ	Укупне исплате на доспећу (номинална вредност)	у 000 динара	
		Тржишна вредност у тренутку емисије (дисконтована вредност)	Разлика (КАМАТА)
3м записи	15.005.420	14.547.033	458.387
6м записи	47.072.320	44.566.381	2.505.939
12м записи	10.033.060	8.786.137	1.246.923
УКУПНО:	72.110.800	67.899.551	4.211.249

Отплата камата на краткорочне државне хартије од вредности у 2012. години

Укупне отплате камата у 2012. години по основу доспелих краткорочних државних хартија од вредности, износиле су 4.211.249 хиљада динара.

Од укупних отплата камата, по основу 3-месечних државних записа отплаћено је 458.387 хиљада динара, по основу 6-месечних државних записа 2.505.939 хиљада динара, док је по основу 12-месечних државних записа отплаћено 1.246.923 хиљада динара.

3.4.2. Упоредни преглед стања јавног дуга

Стање и кретање Јавног дуга Републике Србије утврђено је према подацима који се исказују у Министарству финансија, Управи за јавни дуг и Билтену јавних финансија, као званичне публикације тог министарства.

Како осим наведеног, податке о јавном дугу објављује и Народна банка Србије, у наставку извештаја даје се упоредни преглед података о јавном дугу.

3.4.2.1. Стање јавног дуга у Извештају о примљеним кредитима, домаћим и иностраним, и извршеним отплатама дугова у току 2012. године (Део Образложења уз финансијске извештаје завршног рачуна буџета Републике Србије)

Према Извештају о примљеним кредитима, домаћим и иностраним, и извршеним отплатама дугова у току 2012. године који је у складу са одредбама члана 7. став 4. тачка 2. Уредбе о буџетском рачуноводству саставни део завршног рачуна буџета Републике Србије, стање Јавног дуга Републике Србије на дан 31. децембар 2012. године износи **EUR 17.671.261.980** или **2.009.545.871** хиљада динара.

Од исказаног стања јавног дуга у наведеном износу на директне обавезе се односи EUR 15.070.897.486 или 1.713.836.842 хиљада динара, а на индиректне обавезе EUR 2.600.364.494 или 295.709.029 хиљада динара.

3.4.2.2. Стање Јавног дуга Републике Србије на дан 31. децембар 2012. године према подацима из Билтена јавних финансија Министарства финансија и привреде

Управа за јавни дуг сваког месеца, у Билтену јавних финансија, званичној публикацији коју издаје Министарство финансија Републике Србије, објављује Извештај о стању јавног дуга Републике Србије. Податак о стању Јавног дуга Републике Србије на дан 31. децембар 2012. године објављен је у Билтену јавних финансија за месец децембар 2012. године.

Према наведеном стању Јавног дуга Републике Србије на дан 31. децембар 2012. године износи **EUR 17.671.055 хиљада**.

Од исказаног стања јавног дуга на директне обавезе се односи EUR 15.070.691 хиљада, а на индиректне обавезе EUR 2.600.364 хиљада.

3.4.2.3. Стање Јавног дуга Републике Србије на дан 31. децембар 2012. године према подацима Народне банке Србије

У рачуноводственој евиденцији и финансијским извештајима Народне банке Србије послови у вези Јавног дуга Републике Србије исказани су у ванбилансној евиденцији, осим обавеза према Међународном монетарном фонду по основу Stand by аранжмана, која је евидентирана у оквиру обавеза Народне банке Србије у износу од EUR 1.388,72 милиона или 157.922,8 милиона динара и обавеза према Народној Републици Кини у износу од EUR 60,81 милиона или 6.914,64 милиона динара по основу реструктурирања финансијског кредита од 100 милиона USD.

Обавезе по основу јавног дуга исказују се у главној књизи трезора у складу са прописима којима се уређује буџетско рачуноводство. У пословним књигама Народне банке Србије обавезе по основу јавног дуга исказују се по прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, и пратећем пропису о Контном оквиру за Народну банку Србије.

Обавезе Републике Србије по основу јавног унутрашњег дуга, за које је Народна банка Србије администратор, иста исказује на одговарајућим рачунима у књиговодственој евиденцији евиденцији и то:

1. Обавезе за стару девизну штедњу према грађанима на дан 31.12.2012. године износе EUR 1.867, 09 милиона или 212.322.895 хиљада динара.
2. Обавезе за стару девизну штедњу према банкама, по члану 16. Закона о регулисању јавног дуга Савезне Републике Југославије по основу девизне штедње грађана износе EUR 37,9 милиона или 4.313.646 хиљада динара.
3. Обавезе за стару девизну штедњу према Народној банци Србије, по члану 31. Закона о регулисању јавног дуга Савезне Републике Југославије по основу девизне штедње грађана, износе EUR 2,2 милиона или 244.633 хиљаде динара.
4. Зајам за привредни развој износи EUR 7,84 милиона или 892.235 хиљада динара.

Укупан Јавни дуг Републике Србије – унутрашњи и спољни на дан 31. децембар 2012. године према евиденцијама Народне банке Србије износи **EUR 14.102,35 милиона** или **1.603.695,02 милиона динара**.

Од наведеног износа укупног Јавног дуга Републике Србије на дан 31. децембар 2012. године на **спољни дуг јавног сектора** односи се **EUR 12.187,32 милиона** или **1.385.921,61 милиона динара** (од чега се на спољни дуг државе односи EUR 9.477,85 милиона или 1.077.805,13 милиона динара, монетарне власти-Народне банке Србије износ од EUR 1.449,52 милиона или 164.837,41 милиона динара, а државно гарантовани спољни дуг EUR 1.259,95 милиона или 143.279,07 милиона динара), а на унутрашњи јавни дуг **EUR 1.915,03 милиона** или **217.773,41 милиона динара**.

У наставку се даје упоредни преглед Јавног дуга Републике Србије према извору података, по стању на дан 31. децембар 2012. године.

УПОРЕДНИ ПРЕГЛЕД СТАЊА ЈАВНОГ ДУГА Републике Србије

подаци из извештаја на дан 31. децембар 2012. године

Стање Јавног дуга Републике Србије на дан 31.12.2012. године (у милионима EUR)

Сектор / Кредитор	Извештај о прим кред, домаћим и иностраним и изв. отплатама дугова.- образложење ЗР	Управа за јавни дуг	Минист. Финансија -Билтен	Народна банка Србије	Разлике (5-3)	Разлике (3-4)
1	2	3	4	5	6	7
1. СПОЉНИ ДУГ¹⁾	10.498,84	10.498,84	10.495,92	12.187,32	1.688,48	2,9
1.1. Средњорочни и дугорочни дуг	10.498,84	10.498,84	10.495,92	12.187,32	1.688,48	2,9
1.1.1. Сектор монетарне власти - НБС*	0,00	0,00	0,00	1.449,52	1.449,52	-
ММФ	0,00	0,00	0,00	1.388,72	1.388,72	-
Кина - реструктурирање финансијског кредита од 100 млн. УСД	0,00	0,00	0,00	60,81	60,81	-
1.1.2. Општи ниво државе	10.498,84	10.498,84	10.495,92	10.737,80	238,96	2,9
1.1.2.1. Централни ниво власти - укупно	10.394,71	10.394,71	10.391,78	10.424,00	29,29	2,9
1.1.2.1.1. Централни ниво власти	8.621,04	8.621,04	8.618,11	9.268,15	647,11	2,9
Међународне финансијске организације	3.199,93	3.199,93	3.199,93	3.800,62	600,68	(0,0)
СПВ - алокација ММФ	452,33	452,33	452,33	452,33	0,00	(0,0)
ИБРД - консолидовани дуг	1.034,64	1.034,64	1.034,64	1.034,64	0,00	-
ИБРД	417,92	417,92	417,92	417,92	0,00	(0,0)
ИДА	521,20	521,20	521,20	536,66	15,46	-
ЕУ - Европска унија	149,50	149,50	149,50	328,54	179,04	-
ЕИБ	555,96	555,96	555,96	962,14	406,18	(0,0)
ЕУРОФОНД - ЦЕБ	45,49	45,49	45,49	45,49	0,00	-
ЕБРД	22,89	22,89	22,89	22,89	0,00	(0,0)
Владе и развојне банке страних влада	2.278,70	2.278,70	2.275,78	2.301,83	23,13	2,9
Париски клуб - консолидовани дуг ²⁾	1.475,87	1.475,87	1.475,87	1.475,87	0,00	-
Владе	592,80	592,80	592,80	614,82	22,02	-
Развојне банке страних влада	171,42	171,42	171,42	172,53	1,11	-
Владе - Либија	38,61	38,61	35,69	38,61	0,00	-
Лондонски клуб - регулисани дуг ⁴⁾	652,09	652,09	652,09	652,09	0,00	(0,0)
Еврообвезнице	2.083,96	2.083,96	2.083,96	2.083,96	0,00	(0,0)
Остали кредитори	406,35	406,35	406,35	406,35	0,00	-
Клиринг - Дуг у неконвертибилној валути	0,00	0,00	0,00	23,30	23,30	-
1.1.2.1.2. Централни ниво власти - гарантовани дуг	1.773,67	1.773,67	1.773,67	1.155,85	-617,82	(0,0)
Међународне финансијске организације	1.245,15	1.245,15	1.245,15	843,20	-401,94	-
ЕУРОФИМА	112,23	112,23	112,23	112,23	0,00	(0,0)
ЕБРД	353,58	353,58	353,58	353,38	1,80	-

*Напомене уз Извештај о ревизији Јавног дуга Републике Србије за 2012. годину
у оквиру Министарства финансија и привреде, Управе за јавни дуг*

ЕИБ	779,33	779,33	779,33	375,59	-403,74	-
Развојне банке страних влада	162,93	162,93	162,93	162,93	0,00	-
Владе	33,16	33,16	33,16	33,16	0,00	-
Остали кредитори	332,44	332,44	332,44	116,56	-215,88	-
1.1.2.2. Влада - Фондови и агенције	0,00	0,00	0,00	65,00	65,00	(0,0)
Остали кредитори - негарантовани дуг	0,00	0,00	0,00	65,00	65,00	(0,0)
1.1.2.3. Локална власт - укупно	104,13	104,13	104,13	248,80	144,67	-
1.1.2.3.1. Локална власт - негарантовани дуг	0,00	0,00	0,00	144,70	144,70	-
ЕБРД	0,00	0,00	0,00	144,06	144,06	-
Остали кредитори	0,00	0,00	0,00	0,64	0,64	-
1.1.2.3.2. Локална власт - гарантовани дуг	104,13	104,13	104,13	104,10	-0,03	-
ЕИБ	95,82	95,82	95,82	95,82	0,00	-
ЕБРД	8,31	8,31	8,31	8,28	-0,03	-
1.2. Краткорочни дуг	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
2. УНУТРАШЊИ ДУГ	7.172,42	7.175,03	7.175,14	1.915,03	-5.260,01	-0,11
2.1. Унутрашњи дуг - негарантовани дуг						
- од чега:						
2.1.1. Унутрашњи јавни дуг по основу старе девизне штедње и зајма- **	1.915,03	1.915,03	1.915,13	1.915,03	-	-0,11
Јавни дуг - стара девизна штедња грађани ⁵	1.867,10	1.867,10	1.867,20	1.867,10	-	-0,11
Јавни дуг по члану 16. Закона ⁶	37,93	37,93	37,93	37,93	-	-
Јавни дуг по члану 31. Закона ⁷	2,15	2,15	2,15	2,15	-	-
Зајам за привредни развој ⁸	7,85	7,85	7,85	7,85	-	-
Јавни дуг по издатим хов и обавеза према банкама*** - (2.1.2.+2.2.)	5.257,40	5.260,01	5.260,01	0,00	-5.260,01	0,00
2.1.2. Обавезе према банкама и ХоВ- негарантовани дуг	4.534,84	4.537,44	4.537,44	0,00	-4.537,44	0,00
Краткорочне хартије од вредности РСД	251,81	251,81	251,81	-	-	-
Дугорочне државне хартије од вредности деноминване у динарима	3.008,44	3.008,44	3.008,44	-	-	-
Дугорочне државне хартије од вредности деноминване у еврима	943,72	943,72	943,72	-	-	-
Обавезе по основу неисплаћених пензија - пољопривредницима	23,93	23,93	23,93	-	-	-
Обавезе по основу неисп.пензија- фонд запослених	6,41	6,41	6,41	-	-	-
Обавезе према Комерцијалној банци АД Београд (за куповину зграде Амбасаде у Бриселу)	9,82	9,82	9,82	-	-	-
Обавезе према НУРО-ALPE-ADRIABANKA.Д Београд	2,20	2,20	2,20	-	-	-
Обавезе према Војвођанској банци а.д.Нови Сад 1	10,00	10,00	10,00	-	-	-
Обавеза према ALPHABANKSRBIJA а.д.Београд	15,00	15,00	15,00	-	-	-
Обавеза према PIRAEUSBANKа.д.Београд	20,00	20,00	20,00	-	-	-
Обавеза према Eurobank EFGa.d.Београд	10,03	10,03	10,03	-	-	-
Обавезе према Војвођанској банци а.д.Нови Сад 2	11,67	11,67	11,67	-	-	-
Обавезе према Banca Intesa а.д.Београд	29,17	29,17	29,17	-	-	-
Обавезе према Raiffeisen A.D.Београд	29,17	29,17	29,17	-	-	-
Обавезе према Unicredit banka а.д.Београд	35,00	35,00	35,00	-	-	-
Обавезе према Societe generale banka а.д.Београд	11,67	11,67	11,67	-	-	-
Обавезе према НуроAlpeAdria а.д.Београд	17,50	17,50	17,50	-	-	-

*Напомене уз Извештај о ревизији Јавног дуга Републике Србије за 2012. годину
у оквиру Министарства финансија и привреде, Управе за јавни дуг*

Обавезе према Eurobank EFG a.d.Београд	15,00	15,00	15,00	-	-	-
Обавезе према Војвођанској банци а.д. Нови Сад 3	15,00	15,00	15,00	-	-	-
Обавезе према КВС банка а.д. Београд	7,69	7,69	7,69	-	-	-
Комерцијала банка а.д.Београд - 2	13,00	13,00	13,00	-	-	-
Фонд за развој Републике Србије	48,62	48,62	48,62	-	-	-
Војвођанска банка примарна емисија	-	2,61	2,61		-2,61	
2.2. Унутрашњи дуг - гарантовани дуг	722,56	722,56	722,56	-	-	-
Обавезе према UniCredit Bank Srbija a.d. Београд - „ЈП Путеви Србије”	29,10	29,10	29,10	-	-	-
Обавезе према Marfin Bank a.d. Београд-„ЈП Путеви Србије”	23,27	23,27	23,27	-	-	-
Обавезе према Vanca Intesa a.d. Београд- „ЈП Србијагас”	50,00	50,00	50,00	-	-	-
Обавезе према Vanca Intesa a.d. Београд-„ ЈП Србијагас”	120,00	120,00	120,00	-	-	-
Обавезе према Vanca Intesa a.d. Београд- „ ЈП Србијагас”	45,00	45,00	45,00	-	-	-
Обавезе према Societe Generale Bank a.d. Beograd- „ЈП Србијагас”	40,00	40,00	40,00	-	-	-
Обавезе према Erste banka Beograd-„ЈП Србијагас”	40,00	40,00	40,00	-	-	-
Обавезе премаКомерцијалној банци АД Београд - „ЈП Србијагас”	20,00	20,00	20,00	-	-	-
Обавезе према Нуро Alpe Adria Bank a.d. Београд - „ЈП Србијагас”	35,00	35,00	35,00	-	-	-
Обавезе према UniCredit Bank a.d. Beograd- „ЈП Србијагас”	30,00	30,00	30,00	-	-	-
Обавезе према Societe Generale Bank a.d. Beograd- „ЈП Србијагас”	10,00	10,00	10,00	-	-	-
Обавезе премаВојвођанској банци а.д.Нови Сад - „ЈП Србијагас”	20,00	20,00	20,00	-	-	-
Обавезе према UniCredit Bank Srbija a.d. Београд - „ЈП Србијагас”	10,00	10,00	10,00	-	-	-
Обавезе према Sberb bank (Volksbank) a.d Srbija- „ЈП Србијагас”	70,00	70,00	70,00	-	-	-
Обавезе према OTP banka Srbija a.d.- „ЈП Србијагас”	10,00	10,00	10,00	-	-	-
Обавезе према UniCredit Bank Srbija a.d.Београд - ЈП „ЈАТ Airways” а.д.	18,46	18,46	18,46	-	-	-
Обавезе према Societe Generale Bank Srbija- ЈП „ЈАТ Airways” а.д.	18,46	18,46	18,46	-	-	-
Обавезе према UniCredit Bank Srbija a.d. Београд - ЈП„ЈАТ Airways” а.д.	4,38	4,38	4,38	-	-	-
Обавезе према Societe Generale Bank Srbija- ЈП „ЈАТ Airways” а.д.	4,38	4,38	4,38	-	-	-
Обавезе према UniCredit Bank Srbija a.d.Београд - ЈП „ЈАТ Airways” а.д.	0,92	0,92	0,92	-	-	-
Обавезе према Societe Generale Bank Srbija- ЈП „ЈАТ Airways”а.д.	0,92	0,92	0,92	-	-	-
Обавезе према Нуро Alpe Adria Bank a.d. Београд- Општина Зубин поток -Финансирање зај.изградње регион.система видоснабдевања	0,13	0,13	0,13	-	-	-
Обавезе према Нуро Alpe Adria Bank a.d. Београд- Општина Звечан - Финансирање зај .изградње регион.система видоснабдевања	0,13	0,13	0,13	-	-	-
Обавезе према Нуро Alpe Adria Bank a.d. Београд- Општина Косовска митровица- Финансирање зај.изградње регион.система видоснабдевања	0,26	0,26	0,26	-	-	-
Обавезе према Комерцијалној банци а.д. Београд- Грађевинска Дирекција Србије д.о.о. Београд	11,82	11,82	11,82	-	-	-
Обавезе према Societe Generale Bank a.d.- Галеника а.д. Београд- рефинансирање постојећег дуга	10,00	10,00	10,00	-	-	-
Обавезе према UniCredit Bank a.d. Београд- Галеника а.д. Београд- рефинансирање постојећег дуга	30,00	30,00	30,00	-	-	-
Обавезе према АИК банка а.д. Ниш- Галеника а.д. Београд- рефинансирање постојећег дуга и измирење дуга према добављачима	20,00	20,00	20,00	-	-	-

*Напомене уз Извештај о ревизији Јавног дуга Републике Србије за 2012. годину
у оквиру Министарства финансија и привреде, Управе за јавни дуг*

Обавезе према Комерцијалној банци а.д. Београд - Галеника а.д. Београд-рефинансирање постојећег дуга и измирење дуга према добављачима	10,00	10,00	10,00	-	-	-
Обавезе према Комерцијалној банци а.д. Београд - Галеника а.д. Београд-рефинансирање постојећег дуга и измирење дуга према добављачима	2,50	2,50	2,50	-	-	-
Обавезе према АИК банка а.д. Ниш- Галеника а.д. Београд-рефинансирање постојећег дуга и измирење дуга према добављачима	2,50	2,50	2,50	-	-	-
Обавезе према Societe generale bank AD Beograd- Грађевинска Дирекција Србије д.о.о. Београд	2,08	2,08	2,08	-	-	-
Обавезе према Societe generale bank AD Beograd- Грађевинска Дирекција Србије д.о.о. Београд	2,11	2,11	2,11	-	-	-
Обавезе према Нуро алре адриа bank AD Beograd- Грађевинска Дирекција Србије д.о.о. Београд	3,24	3,24	3,24	-	-	-
Обавезе према Нуро алре адриа bank AD Beograd- Грађевинска Дирекција Србије д.о.о. Београд	3,69	3,69	3,69	-	-	-
Обавезе према Нуро алре адриа bank AD Beograd- Грађевинска Дирекција Србије д.о.о. Београд	9,66	9,66	9,66	-	-	-
Обавезе према Комерцијалној банци а.д. Београд- ЈП „ЈАТ Airways” а.д.	10,00	10,00	10,00	-	-	-
Обавезе према UniCredit Bank Srbija а.д. Београд - ЈП „ЈАТ Техника” д.о.о.	4,53	4,53	4,53	-	-	-
УКУПНО	17.671,26	17.673,87	17.671,05	14.102,35	-3.571,52	-2,82

Напомена

* Сектор монетарне власти - извор НБС

** Податак који се води у МФ и НБС

*** Податак Министарства финансија који се не евидентира у НБС

¹⁾ Спољним дугом Републике Србије обухваћене су и обавезе по јавном дугу према методологији Међународног монетарног фонда, у којима су, поред репрограмираних старих дугова и нових задужења државе, приказане и обавезе Народне банке Србије, нерегулисане обавезе Републике Србије укључујући клириншки дуг, као и део дуга локалне самоуправе и државних агенција без гаранције државе.

²⁾ Дуг према Париском клубу поверилаца консолидован је 2001. године када је утврђено да укупни отпис дуга износи 66%, при чему је 51% отписано 2002. године, док је додатних 15% отписано 6.2.2006. године.

³⁾ У складу са споразумом о репрограму дуга према Париском клубу, у периоду од марта 2002. до децембра 2005. године капитализована је редовна камата у износу од 60%, за коју је планирана отплата у периоду од 2007. до 2014. године.

⁴⁾ Споразумом о репрограму дуга Републике Србије са Лондонским клубом поверилаца, потписаним јула 2004. године, утврђен је отпис дуга од око 62%.

⁵⁾ Јавни дуг Републике Србије, по основу старе девизне штедње и депозита утврђен је Законом у износу од 4,2 млрд. евра.

⁶⁾ Обавеза РС по члану 16. Закона према банкама, регулисана је Одлуком Владе и евидентира се у еврима у укупном износу од 88,2 млн. евра. Обавеза доспева сваког 4. јула у периоду од 2003. до 2016. године.

⁷⁾ Обавеза РС према НБС утврђена чланом 31. Закона, износи 525,8 млн. динара, измирује се почев од 2005. до 2016. године, уплатом из Буџета у динарима на рачун НБС 880-112-29 -Примарна емисија по основу старе девизне штедње.

⁸⁾ Законом о зајму утврђена је обавеза РС у износу од 56,0 млн. евра, односно, Република Србија емитовала је обвезнице у том износу, са роковима доспећа 31. август у периоду 2004 - 2007. године.

РАЗЛИКЕ У ИЗВЕШТАЈИМА

1. Разлике у подацима о стању јавног дуга према евиденцијама Управе за јавни дуг и према подацима из Билтена Министарства финансија и привреде

Укупан Јавни дуг Републике Србије на дан 31. децембар 2012. године према подацима Министарства финансија и привреде – Управе за јавни дуг износи EUR 17.673.871.376 или 2.009.842.607 хиљада динара, од чега се на директне обавезе односи EUR 15.073.506.882 или 1.714.133.578 хиљада динара, а на индиректне обавезе EUR 2.600.364.494 или 295.709.029 хиљада динара.

Укупан јавни дуг Републике Србије на дан 31. децембар 2012. године према подацима Министарства финансија и привреде исказаном у Билтену јавних финансија за месец децембар 2012. године износи EUR 17.671.055 хиљада, од чега се на директне обавезе односи EUR 15.070.691 хиљада и на индиректне обавезе EUR 2.600.364 хиљада.

Разлика у наведеним износима Јавног дуга Републике Србије од **EUR 2.816 хиљада** (EUR 17.673.871 – EUR 17.671.055) односи се на разлике у више исказаном укупном унутрашњем дугу у износу од EUR 108 хиљада и разлике у мање исказаном укупном спољном дугу у износу од EUR 2.924 хиљада у Билтену јавних финансија за месец децембар 2012. године у односу на податке о јавном дугу на дан 31. децембар 2012. године достављеним од стране Министарства финансија и привреде – Управе за јавни дуг.

Разлике се односе на различите податке о стању јавног дуга по следећим кредитима:

- a) Стара девизна штедња – „грађани“ према Билтену јавних финансија износи EUR 1.867.203 хиљада, а према подацима о јавном дугу по истом основу на дан 31. децембар 2012. године достављеним од стране Министарства финансија и привреде – Управе за јавни дуг износи EUR 1.867.095 хиљада, односно исказан је у износу **већем за EUR 108 хиљада** у односу на евиденције јавног дуга.
- b) Кредит Владе Либије – нерегулисани део дуга у Билтену јавних финансија износи EUR 35.689 хиљада, а према евиденцијама Управе за јавни дуг EUR 38.613 хиљада, односно исказан је у износу **мањем за EUR 2.924 хиљада**.

2. Разлике у подацима о стању јавног дуга достављеним од стране Управе за јавни дуг и података Народне банке Србије

Укупан јавни дуг Републике Србије на дан 31. децембар 2012. године према подацима Министарства финансија и привреде – Управе за јавни дуг износи EUR 17.673.871 хиљада, од чега се на спољни дуг односи EUR 10.498.840 хиљада а на унутрашњи дуг EUR 7.175.031 хиљада.

Укупан јавни дуг Републике Србије – унутрашњи и спољни на дан 31. децембар 2012. године према евиденцијама Народне банке Србије износи EUR 14.102.348 хиљада, од чега се на спољни дуг односи EUR 10.737.799 хиљада, на унутрашњи дуг 1.915.025 хиљада а на дуг монетарног сектора EUR 1.449.524 хиљада.

Разлике у наведеном износу Јавног дуга Републике Србије од **EUR 3.571.523 хиљада** односе се на следеће:

1. ДУГ МОНЕТАРНЕ ВЛАСТИ – НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ

Дуг монетарне власти – Народне банке Србије у износу од EUR 1.449.524 хиљада не исказује се као дуг Републике Србије у подацима Министарства финансија и привреде.

2. ДИРЕКТНЕ ОБАВЕЗЕ – УНУТРАШЊИ ДУГ

Податак о унутрашњем дугу у Народној банци Србије од EUR 1.915.025 хиљада евидентиран је и у Министарству финансија и привреде и односи се на обавезе Републике Србије по основу старе девизне штедње и зајма за привредни развој, али се у

Управи за јавни дуг, поред наведеног, воде и подаци о унутрашњем дугу по основу хартија од вредности, обавеза по основу неисплаћених пензија и по основу Уговора о кредитима са банкама за финансирање буџетског дефицита у укупном износу од EUR 4.537.444 хиљада.

3. ДИРЕКТНЕ ОБАВЕЗЕ – СПОЉНИ ДУГ

Разлика од EUR 25.228 хиљада односи се на стање по следећим кредитима, које је укупно више исказано у Народној банци Србије и то:

- a) Кредит Међународне банке за обнову и развој (ИБРД – 7695 - Додатно финансирање пројекта здравства - 10,5 млн EUR) у износу од EUR 10.174 хиљада је исказан у подацима Министарства финансија и привреде, Управе за јавни дуг а по истом кредиту у Народној банци Србије исказан је износ од EUR 10.155 хиљада
- b) Кредит Владе Републике Кине Export – Import Bank of China – набавка скенера у Народној банци Србије износи EUR 24.942 хиљада а према евиденцији Управе за јавни дуг исти износи EUR 23.888 хиљада.
- c) Кредит Влада Русије – (преостали део дуга од USD 180 милиона) у износу од EUR EUR 892 хиљада није исказан у евиденцијама Управе за јавни дуг.
- d) Клириншки дуг према бившој Чехословачкој у износу од EUR 23.301 хиљада није исказан у евиденцијама Управе за јавни дуг.

4. ИНДИРЕКТНЕ ОБАВЕЗЕ – УНУТРАШЊИ ДУГ

Индириктне обавезе – унутрашњи дуг у износу од EUR 722.562 хиљада односе се на обавезе по уговорима о кредитима са пословним банкама јавних предузећа (ЈП "Србијагас", ЈП "Путеви Србије", "ЈАТ Airways" а.д., Грађевинске дирекције Србије д.о.о. Београд, "Галеника" а.д. Београд као и општина: Косовска Митровица, Звечан и Зубин Поток и исти се не исказује у Народној банци Србије.

5. ИНДИРЕКТНЕ ОБАВЕЗЕ – СПОЉНИ ДУГ

Разлика при исказивању индириктних обавеза – спољног дуга износи укупно EUR 213.731 хиљада, а односи се на кредите ЕБРД, ЕИБ, осталих страних кредитора - комерцијалних банака, који су више исказани у Народној банци Србије.

3.5. Интерна ревизија

Одредбама члана 82. став 1. Закона о буџетском систему прописано је да корисници јавних средстава успостављају интерну ревизију а одредбама члана 2. став 1. тачка 19) Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору⁵⁹, прописано је да је субјект ревизије организација, унутрашња организациона јединица, програм, активност или функција која је предмет интерне ревизије.

Одредбама члана 3. наведеног правилника је уређено успостављање и организација интерне ревизије у јавном сектору, на начин да су, осим успостављања посебне функционалне независне јединице за интерну ревизију, прописане и друге могућности за организовање те функције (организовањем заједничке јединице за интерну ревизију са другим корисником јавних средстава или да наведене послове обавља интерни ревизор запослен код другог корисника јавних средстава).

Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству финансија - Управи за јавни дуг од 28. децембра 2009. године и изменама тог правилника од 17. августа 2011. године, није предвиђено успостављање и организација интерне ревизије у Министарству финансија, Управи за јавни дуг, у смислу Правилника о заједничким

⁵⁹ „Службени гласник РС“, бр. 99/2011

критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Државна ревизорска институција је у Извештају о ревизији Јавног дуга Републике Србије за 2011. годину у оквиру Министарства финансија, Управе за јавни дуг, бр. 400-244/2012-01/1 од 21. децембра 2012. године, препоручила Управи за јавни дуг да успостави интерну ревизију у складу са наведеним Правилником.

Приликом оцене веродостојности одазивног извештаја Управе за јавни дуг поводом обављене ревизије Јавног дуга Републике Србије за 2011. годину, Државна ревизорска институција је утврдила да је Управа за јавни дуг предузела одговарајуће мере и активности да се неправилности откривене ревизионим налазом не понављају у будућем периоду, односно да се пословање управе обухвати интерном ревизијом, тако што је иницирала код надлежног министарства повећање броја стално запослених због потребе организовања интерне ревизије или у супротном ангажовање лица са сертификатом интерног ревизора као екстерног сарадника по уговору о делу или на одређено време. Такође, одређена су три запослена у Управи за јавни дуг, који ће проћи обуку код надлежног Сектора Министарства финансија и привреде за успостављање система финансијског управљања и контроле.

Управа за јавни дуг је дописом од 11. јуна 2013. године обавестила Државну ревизорску институцију да Министарство финансија и привреде – Управа за јавни дуг није нормативно успоставила интерну ревизију сходно Закону о буџетском систему и Правилнику о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору и навела да је почетком априла 2013. године споразумно преузет овлашћени интерни ревизор (службеник Министарства финансија и привреде), али још увек није усвојена измена Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места.

Министарство финансија – Управа за јавни дуг је у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору, дана 25.09.2013. године, донела: Повељу интерне ревизије; Етички кодекс интерне ревизије; Стратешки план интерне ревизије за период 2013. – 2015. године; и Годишњи план интерне ревизије за период октобар – децембар 2013. године од 27.09.2013. године, међутим, **нема сачињене извештаје о обављеним интерним ревизијама и активностима интерне ревизије, односно није успоставила интерну ревизију.**

На основу наведеног, утврђено је:

Министарство финансија – Управа за јавни дуг није успоставила интерну ревизију, супротно одредбама члана 82. став 1. Закона о буџетском систему и Правилнику о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Препорука 6:

Препоручује се Управи за јавни дуг, да успостави интерну ревизију, у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

3.6. Стање Јавног дуга Републике Србије на дан 31. децембар 2012. године – по налазу ревизије

У поступку ревизије обухваћени су делови финансијских извештаја Нацрта закона о завршном рачуну буџета Републике Србије за 2012. годину, Образложење делова наведених извештаја и званичне евиденције у оквиру Управе за јавни дуг, а које чине Јавни дуг Републике Србије на дан 31. децембар 2012. године.

Утврђено је да стање јавног дуга општег нивоа државе на дан 31. децембар 2012. године износи EUR 18.262.464.919 или 2.076.776 милиона динара.⁶⁰

У наведени износ Јавног дуга Републике Србије од EUR 18.262.464.919, није урачунат дуг Сектора монетарне власти – Народне банке Србије, исказан у евиденцијама Народне банке Србије у укупном износу од EUR 1.449.524.058, који се односи на обавезу Републике Србије према Међународном монетарном фонду по основу Stand by аранжмана у износу од EUR 1.388.719.050 (СПВ 1.192.355.000), као и на обавезу према Народној Републици Кини у износу од EUR 60.805.008 по основу реструктурирања финансијског кредита од 100 милиона USD.

На основу наведеног утврђено је да укупан дуг Републике Србије са стањем на дан 31. децембар 2012. године износи EUR 19.711.988.977, у који је урачунат дуг општег нивоа државе у износу од EUR 18.262.464.919 и дуг Сектора монетарне власти – Народне банке Србије у износу од EUR 1.449.524.058, који је исказан у евиденцијама Народне банке Србије.

УКУПАН ЈАВНИ ДУГ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ на дан 31. децембар 2012. године
- по налазу ревизије и према подацима Управе за јавни дуг -

у милионима EUR

Сектор / Кредитор	Налаз ревизије	Подаци Управе за јавни дуг
А. УКУПАН ДУГ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ¹⁾:	19.711,98	
Б. Сектор монетарне власти - НБС:	1.449,52	
В. ДУГ ОПШТЕГ НИВОА ДРЖАВЕ*:	18.262,46	
Г. ДУГ ЦЕНТРАЛНОГ НИВОА ДРЖАВЕ*:	17.717,03	17.673,87
1. СПОЉНИ ДУГ:	12.162,43	10.498,84
1.1. Средњорочни и дугорочни дуг	12.162,43	10.498,84
1.1.1. Сектор монетарне власти - НБС	1.449,52	
ММФ	1.388,72	
Кина - реструктурирање финансијског кредита од 100 млн. USD	60,80	
1.1.2. Општи ниво државе - спољни дуг	10.712,91	
1.1.2.1. Централни ниво државе - укупан спољни дуг	10.498,84	10.498,84
1.1.2.1.1. Централни ниво државе - директни спољни дуг	8.621,04	8.621,04
1.1.2.1.1.1. Међународне финансијске организације	3.199,93	3.199,93
СПВ - алокација ММФ	452,33	452,33
IBRD - консолидовани дуг	1.034,64	1.034,64
IBRD	417,92	417,92
IDA	521,20	521,20
ЕУ - Европска унија	149,50	149,50
EIB	555,96	555,96
EUROFOND – СЕВ	45,49	45,49
EBRD	22,89	22,89
1.1.2.1.1.2. Владе и развојне банке страних влада	2.278,70	2.278,70
Париски клуб - консолидовани дуг ²⁾	1.475,87	1.475,87
- од чега: капитализована камата ³⁾	37,45	37,45
Владе	533,54	533,54
Владе - Либија	38,61	38,61
Развојне банке страних влада	230,69	230,69
1.1.2.1.1.3. Лондонски клуб - регулисани дуг ⁴⁾	652,09	652,09
1.1.2.1.1.4. Еврообвезнице	2.083,96	2.083,96
Eurobond 2021	1.515,61	1.515,61
Eurobond 2017	568,35	568,35
1.1.2.1.1.5. Остали кредитори	406,35	406,35

⁶⁰ Износ Јавног дуга Републике Србије на дан 31. децембар 2012. године у динарима исказан је применом званичног средњег курса Народне банке Србије, који је на дан 31. децембар 2012. године износио 1 EUR = 113,7183 RSD.

1.1.2.1.2. Централни ниво државе - индиректни спољни дуг	1.877,80	1.877,80
1.1.2.1.2.1. Међународне финансијске организације	1.528,32	1.528,32
EUROFIMA	112,23	112,23
EBRD	361,90	361,90
EIB	875,15	875,15
ЕУ - Европска унија (225)	179,04	179,04
1.1.2.1.2.2. Владе	54,36	54,36
1.1.2.1.2.3. Развојне банке страних влада	162,93	162,93
1.1.2.1.2.4. Остали кредитори	132,19	132,19
1.1.2.2. Влада - Фондови и агенције - директни спољни дуг⁵⁾	65,00	
Erste Bank AG Аустрија	40,00	
National bank of Greece S.A. Athena	25,00	
1.1.2.3. Локална власт - директни спољни дуг⁶⁾	149,07	149,07
EBRD	149,07	149,07
1.2. Краткорочни дуг	0,00	0,00
2. УНУТРАШЊИ ДУГ:	7.549,55	7.175,03
2.1. Општи ниво државе - унутрашњи дуг	7.549,55	
2.1.1. Централни ниво државе - укупан унутрашњи дуг	7.218,19	7.175,03
2.1.1.1. Централни ниво државе - директни унутрашњи дуг	6.495,63	6.452,47
2.1.1.1.1. Јавни дуг по основу старе девизне штедње грађана и зајма	1.915,03	1.915,03
Јавни дуг - стара девизна штедња грађана	1.867,10	1.867,10
Јавни дуг по члану 16. Закона	37,93	37,93
Јавни дуг по члану 31. Закона	2,15	2,15
Зајам за привредни развој	7,85	7,85
2.1.1.1.2. Емитоване државне хартије од вредности	4.203,98	4.203,98
Краткорочни записи	251,81	251,81
Дугорочне хартије од вредности	3.952,16	3.952,16
Дугорочни записи	2.691,11	2.691,11
- деноминирани у EUR	628,57	628,57
- деноминирани у RSD	2.062,54	2.062,54
Дугорочне обвезнице	1.261,05	1.261,05
- деноминирани у EUR	315,15	315,15
- деноминирани у RSD	945,90	945,90
од чега: Амортизационе обвезнице:	200,90	200,90
2.1.1.1.3. Обавезе по основу неисплаћених пензија-пољопривредници	23,93	23,93
2.1.1.1.4. Обавезе по основу неисплаћених пензија-фонд запослених	6,41	6,41
2.1.1.1.5. Обавезе према домаћим пословним банкама	251,91	251,91
Комерцијална банка АД Београд (за куповину зграде Амбасаде у Бриселу)	9,82	9,82
HYPO ALPE-ADRIA BANK АД Београд - (Универзијада 2009)	2,20	2,20
Војвођанска банка АД Нови Сад - 1	10,00	10,00
ALPHA BANK SRBIJA АД Београд	15,00	15,00
PIRAEUS BANK АД Београд	20,00	20,00
Eurobank EFG АД Београд	10,03	10,03
Војвођанска банка АД Нови Сад - 2	11,67	11,67
Banca Intesa АД Београд	29,17	29,17
Raiffeisen АД Београд	29,17	29,17
Unicredit Banka АД Београд	35,00	35,00
Societe generale Banka АД Београд	11,67	11,67
Нуро Alpe Adria АД Београд	17,50	17,50
Eurobank EFG АД Београд	15,00	15,00
Војвођанска банка АД Нови Сад - 3	15,00	15,00
KBC banka АД Београд	7,69	7,69
Комерцијална банка АД Београд (куповина зграде за потребе Првог основног суда у Београду)	13,00	13,00
2.1.1.1.6. Обавезе Републике Србије по кредитима од домаћих пословних банака реализованих као комисиони послови преко Фонда за развој РС - подстицај грађевинске индустрије у 2011. ⁷⁾	48,61	48,61
2.1.1.1.7. Дуг по основу преноса Републици Србији обавеза Војвођанске банке а.д. Нови Сад према НБС по основу одобреног кредита за ликвидност из примарне емисије** ⁷⁾	2,61	2,61
2.1.1.1.8. Дуг по основу преузимања обавеза здравствених установа према велелогеријама по основу набавке лекова и медицинског материјала и	43,16	

претварању тих обавеза у јавни дуг Републике Србије		
2.1.1.2. Централни ниво државе - индиректни унутрашњи дуг	722,56	722,56
2.1.1.2.1. Издате гаранције по кредитима јавних предузећа	689,43	689,43
UniCredit Bank Србија АД Београд - ЈП „Путеви Србије“	29,10	29,10
Marfin Bank АД Београд - ЈП „Путеви Србије“	23,27	23,27
Banca Intesa АД Београд - ЈП „Србијагас“	50,00	50,00
Banca Intesa АД Београд - ЈП „Србијагас“	120,00	120,00
Banca Intesa АД Београд - ЈП „Србијагас“	45,00	45,00
Societe Generale Bank Србија АД Београд - ЈП „Србијагас“	40,00	40,00
Erste Bank АД Београд - ЈП „Србијагас“	40,00	40,00
Комерцијална банка АД Београд - ЈП „Србијагас“	20,00	20,00
Нуро-Алре-Адриа-Банк АД Београд - ЈП „Србијагас“	35,00	35,00
UniCredit Bank Србија АД Београд - ЈП „Србијагас“	30,00	30,00
Societe Generale Bank Србија АД Београд - ЈП „Србијагас“	10,00	10,00
Војвођанска банка АД Нови Сад - ЈП „Србијагас“	20,00	20,00
UniCredit Bank Србија АД Београд - ЈП „Србијагас“	10,00	10,00
Sberbank Србија Belgrade (бивша Volksbank) - ЈП „Србијагас“	70,00	70,00
ОТР Банка Србија АД Нови Сад - ЈП „Србијагас“	10,00	10,00
UniCredit Bank Србија АД Београд - ЈП „ЈАТ Airways“	18,46	18,46
Societe Generale Bank Србија АД Београд - ЈП „ЈАТ Airways“	18,46	18,46
UniCredit Bank Србија АД Београд - ЈП „ЈАТ Airways“	4,38	4,38
Societe Generale Bank Србија АД Београд - ЈП „ЈАТ Airways“	4,38	4,38
UniCredit Bank Србија АД Београд - ЈП „ЈАТ Airways“	0,92	0,92
Societe Generale Bank Србија АД Београд - ЈП „ЈАТ Airways“	0,92	0,92
Комерцијална банка АД Београд - ЈП „ЈАТ Airways“	10,00	10,00
UniCredit Bank Србија АД Београд - ЈП „ЈАТ Техника доо“	4,53	4,53
Societe Generale Bank Србија АД Београд - „Галеника“ АД Београд	10,00	10,00
UniCredit Bank Србија АД Београд - „Галеника“ АД Београд	30,00	30,00
АИК Банка АД Ниш - „Галеника“ АД Београд	20,00	20,00
Комерцијална банка АД Београд - „Галеника“ АД Београд	10,00	10,00
Комерцијална банка АД Београд - „Галеника“ АД Београд	2,50	2,50
АИК Банка АД Ниш - „Галеника“ АД Београд	2,50	2,50
2.1.1.2.2. Издате гаранције по кредитима локалне власти	0,52	0,52
Општина Зубин поток - Финансирање заједничке изградње регионалног система водоснабдевања	0,13	0,13
Општина Звечан - Финансирање заједничке изградње регионалног система водоснабдевања	0,13	0,13
Општина Косовска Митровица - Финансирање заједничке изградње регионалног система водоснабдевања	0,26	0,26
2.1.1.2.3. Издате гаранције по кредитима Грађевинске Дирекције Србије	32,61	32,61
Комерцијална банка а.д. Београд	11,82	11,82
Societe Generale Bank Србија АД Београд	2,08	2,08
Societe Generale Bank Србија АД Београд	2,11	2,11
Нуро-Алре-Адриа-Банк АД Београд	3,24	3,24
Нуро-Алре-Адриа-Банк АД Београд	3,69	3,69
Нуро-Алре-Адриа-Банк АД Београд	9,66	9,66
2.1.2. Локална власт - директни унутрашњи дуг ⁶⁾	331,36	327,80
2.1.2.1. Обавезе по кредитима од домаћих финансијских институција	262,64	262,64
2.1.2.2. Емитоване дугорочне хартије од вредности локалне власти	68,72	65,16
АП Војводина	38,76	35,20
Град Нови Сад	29,00	29,00
Град Панчево	0,96	0,96

Рекапитулација:

Г. ДУГ ЦЕНТРАЛНОГ НИВОА ДРЖАВЕ*:	17.717,03	17.673,87
В. ДУГ ОПШТЕГ НИВОА ДРЖАВЕ*:	18.262,46	
Б. Сектор монетарне власти - НБС:	1.449,52	
А. УКУПАН ДУГ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ¹⁾:	19.711,98	

НАПОМЕНЕ:

* Дуг општег и централног нивоа државе дефинисани су чланом 2. Закона о буџетском систему.

¹⁾ Спољним дугом Републике Србије обухваћене су и обавезе по јавном дугу према методологији Међународног монетарног фонда, у којима су, поред репрограмираних старих дугова и нових задужења државе, приказане и обавезе Народне банке Србије, нерегулисане обавезе Републике Србије, као и директни дуг локалне самоуправе и државних агенција (Фонд за развој Републике Србије) без гаранције државе.

²⁾ Дуг према Париском клубу поверилаца консолидован је 2001. године када је утврђено да укупни отпис дуга износи 66%, при чему је 51% отписано 2002. године, док је додатних 15% отписано 6.2.2006. године.

³⁾ У складу са споразумом о репрограму дуга према Париском клубу, у периоду од марта 2002. до децембра 2005. године капитализована је редовна камата у износу од 60%, за коју је планирана отплата у периоду од 2007. до 2014. године.

⁴⁾ Споразумом о репрограму дуга Републике Србије са Лондонским клубом поверилаца, потписаним јула 2004. године, утврђен је отпис дуга од око 62%.

⁵⁾ Објашњено у Извештају Државне ревизорске институције о ревизији Јавног дуга Републике Србије за 2011. годину у оквиру Министарства финансија, Управе за јавни дуг Број: 400-244/2012-01/1 од 21. децембра 2012. године.

⁶⁾ Подаци из званичне евиденције Управе за јавни дуг о задуживању локалне власти, које Управа за јавни дуг не исказује у укупном стању Јавног дуга Републике Србије.

3.6.1. Утврђене разлике између стања Јавног дуга Републике Србије на дан 31. децембар 2012. године – по налазу ревизије и објављених података Управе за јавни дуг

Како поред Министарства финансија и Народна банка Србије објављује податке о јавном дугу, у поступку ревизије Јавног дуга Републике Србије за 2012. годину, поред обухваћених делова финансијских извештаја Нацрта закона о завршном рачуну буџета Републике Србије за 2012. годину у вези јавног дуга, Образложења делова наведених извештаја и евиденције Управе за јавни дуг, коришћени су и објављени подаци Народне банке Србије о јавном дугу, као и ванбилансне евиденције Народне банке Србије у којима се евидентирају послови везани за јавни дуг.

Користећи све наведене податке, утврђено је да су одређене позиције Јавног дуга Републике Србије исказане у извештају Народне банке Србије а нису исказане у објављеним подацима Управе за јавни дуг, као и да одређени износ Јавног дуга Републике Србије није исказан у објављеним подацима о јавном дугу.

А. Позиција Јавног дуга Републике Србије исказана у извештају Народне банке Србије, а која није исказана у објављеним подацима Управе за јавни дуг

Позиција Јавног дуга Републике Србије исказана у извештају Народне банке Србије, а која није исказана у објављеним подацима Управе за јавни дуг, износи укупно 65 милиона EUR.

Наведени износ је настао на основу задуживања у иностранству Фонда за развој Републике Србије, према закључцима Владе, што је детаљно објашњено у Извештају Државне ревизорске институције о ревизији Јавног дуга Републике Србије за 2011. годину у оквиру Министарства финансија, Управе за јавни дуг, број: 400-244/2012-01/1 од 21. децембра 2012. године (Напомена 3.7.1.).

Б. Јавни дуг Републике Србије утврђен у поступку ревизије, који није исказан у објављеним подацима Управе за јавни дуг

Управа за јавни дуг у својим званичним извештајима не објављује укупно стање јавног дуга општег нивоа државе у складу са Законом о буџетском систему, већ само одвојене податке о дугу централног нивоа државе и податке о дугу локалне власти. Веза, Напомене 3.1. и 3.2.

У званичним извештајима Управе за јавни дуг, у стање Јавног дуга Републике Србије на дан 31. децембар 2012. године, нису укључене одређене обавезе Републике Србије, које по налазу ревизије представљају дуг општег нивоа државе и то:

1. Директан дуг локалне власти (аутономне покрајине и локалне самоуправе), настао по основу директног задуживања локалне власти у земљи и иностранству, није укључен у стање Јавног дуга Републике Србије.

Управа за јавни дуг је, по овом основу, мање исказала стање Јавног дуга Републике Србије на дан 31. децембар 2012. године за 480,43 милиона EUR, од чега према евиденцијама Министарства финансија и привреде, у износу од 476,87 милиона EUR и по основу мање исказаних обавеза за емитоване дугорочне хартије од вредности локалне власти, због неизвршеног индексирања главнице дуга, у износу од 3,56 милиона EUR.

Према евиденцијама Министарства финансија и привреде, укупан директан дуг локалне власти на дан 31. децембар 2012. године износи 476,87 милиона EUR, од чега директан спољни дуг локалне власти износи 149,07 милиона EUR а директан унутрашњи дуг 327,80 милиона EUR. Директан унутрашњи дуг локалне власти чине обавезе по кредитима од домаћих поверилаца, у износу од 262,64 милиона EUR и емитованим дугорочним хартијама од вредности локалне власти, у износу од 65,16 милиона EUR.

За емитоване дугорочне хартије од вредности локалне власти, које су исказане према евиденцијама Министарства финансија и привреде у износу од 65,16 милиона EUR, у поступку ове ревизије је утврђено да су мање исказане у износу од 3,56 милиона EUR, и то по основу обавеза буџета Аутономне покрајине Војводине, због неизвршеног индексирања главнице дуга у складу са Одлуком о емисији дугорочних хартија од вредности број 422-12/2012 од 4. јуна 2012. године. Веза, *Напомена 3.4.1.2.-3.А.б*).

Правила о задуживању локалне власти прописана су одредбама од члана 33. до члана 37. Закона о јавном дугу.

Одредбама члана 44. истог закона, дефинисано је да у надлежност Управе за јавни дуг спада праћење задуживања локалне власти и вођење евиденција и финансијско извештавање, што укључује евидентирање и извештавање о задуживању локалне власти.

Извештавање о задуживању локалне власти као примаоца задужења које врши Управа за јавни дуг, детаљније је уређено Правилником о садржају и начину финансијског извештавања о планираним и оствареним приходима и планираним и извршеним расходима и издацима јединица локалне самоуправе, који се примењује од 1. новембра 2011. године⁶¹.

2. Јавни дуг организација обавезног социјалног осигурања

У директан унутрашњи дуг централног нивоа државе, Управа за јавни дуг није укључила износ од 43,16 милиона EUR, по основу преузимања обавеза здравствених установа према веледрогеријама по основу набавке лекова и медицинског материјала и претварању тих обавеза у јавни дуг Републике Србије.

У току 2012. и 2013. године, доношењем Закона о преузимању обавеза здравствених установа према веледрогеријама по основу набавке лекова и медицинског материјала и претварању тих обавеза у јавни дуг Републике Србије⁶², уређени су начин, поступак и динамика измиривања неизмирених обавеза здравствених установа према веледрогеријама насталих до 30. септембра 2012. године, тако што Република Србија преузима као јавни дуг Републике неизмирене обавезе здравствених установа према веледрогеријама по основу набавке лекова и медицинског материјала које су здравствене установе створиле у укупном износу до 4.908.021.845 динара.

Наведена средства се обезбеђују у буџету Републике Србије, која ће те обавезе према веледрогеријама извршавати преко Управе за трезор у 12 кварталних узастопних рата током 2013, 2014. и 2015. године, на основу података о усаглашеним износима обавеза и потраживања здравствених установа и веледрогерија, а за шта је поступак прописан

⁶¹ „Службени гласник РС“, бр. 79/2011

⁶² „Службени гласник РС“, бр. 119/2012 и 62/2013

Правилником о начину и поступку достављања података о преузимању обавеза здравствених установа према веледрогеријама по основу набавке лекова и медицинског материјала и претварању тих обавеза у јавни дуг Републике Србије⁶³.

Управа за јавни дуг је у поступку реализације Закључка Владе 05 Број: 401-2543/2013-2 од 28. марта 2013. године, упутила веледрогеријама допис од 28. марта 2013. године којим је захтевала инструкције за плаћање у вези са измиривањем наведених обавеза здравствених установама, по коме су веледрогерије поступиле и доставиле Управи за јавни дуг тражене податке.

Износ од 4.908.022 хиљаде динара (43,16 милиона EUR), настао по основу дуга здравствених установа према веледрогеријама закључно са 30. септембром 2012. године, а који је Република Србија преузела као јавни дуг, није обухваћен евиденцијама које се воде у Управи за јавни дуг на дан 31. децембра 2012. године, због чега је јавни дуг Републике Србије мање исказан у наведеном износу.

На основу наведеног, утврђено је:

- а) Управа за јавни дуг у својим званичним извештајима не објављује укупно стање јавног дуга општег нивоа државе у складу са Законом о буџетском систему, већ само одвојене податке о дугу централног нивоа државе и податке о дугу локалне власти.*
- б) Исказано стање Јавног дуга Републике Србије у званичним извештајима Управе за јавни дуг на дан 31. децембар 2012. године у износу од 17.673,87 милиона EUR је мање за 588,59 милиона EUR од утврђеног стања Јавног дуга Републике Србије – по налазу ревизије у износу од 18.262,46 милиона EUR, и то по следећим основама:*
 - директан дуг локалне власти у износу од 476,87 милиона EUR, према евиденцијама Управе за јавни дуг;*
 - директан дуг локалне власти у износу од 3,56 милиона EUR, по основу мање исказаних обавеза буџета Аутономне покрајине Војводине, због неизвршеног индексирања главнице дуга у складу са Одлуком о емисији дугорочних хартија од вредности број 422-12/2012 од 4. јуна 2012. године;*
 - износ од 65 милиона EUR, на име обавезе Фонда за развој Републике Србије, по закључцима Владе, који је исказан у извештају Народне банке Србије;*
 - износ од 43,16 милиона EUR, по основу дуга здравствених установа према веледрогеријама закључно са 30. септембром 2012. године, а који је Република Србија преузела као јавни дуг Републике Србије.*

Препорука 7:

Препоручује се Управи за јавни дуг да приликом извештавања о стању Јавног дуга Републике Србије, у стање јавног дуга укључи следеће обавезе Републике Србије које чине дуг општег нивоа државе у складу са Законом о буџетском систему:

- а) Директан дуг локалне власти - према својим евиденцијама.**
- б) Износ задуживања у иностранству Фонда за развој Републике Србије, према закључцима Владе, а из извештаја Народне банке Србије.**
- с) Дуг здравствених установа према веледрогеријама закључно са 30. септембром 2012. године, који је Република Србија преузела као јавни дуг Републике Србије.**

⁶³ „Службени гласник РС“, бр. 19/2013

3.6.2. Однос јавног дуга Републике Србије и бруто домаћег производа

У оквиру Општих принципа одговорног фискалног управљања у члану 27е Закона о буџетском систему, дефинисано је да дуг општег нивоа државе, не укључујући обавезе по основу реституције, не може бити изнад 45% бруто домаћег производа, при чему дуг општег нивоа државе обухвата: директни дуг општег нивоа државе и издате гаранције општег нивоа државе према страним и домаћим повериоцима (индиректни дуг).

За потребе одговорног фискалног управљања, како је дефинисано у члану 2. Закона о буџетском систему, **општи ниво државе** обухвата све субјекте који су одговорни за пружање, претежно нетржишних услуга и прерасподелу дохотка и богатства на свим нивоима државе; обухвата буџет Републике Србије, буџете локалних власти, ванбуџетске фондове, укључујући и фондове социјалног осигурања на свим нивоима власти, као и нетржишне и непрофитне институције које су контролисане и финансиране од стране државе на свим нивоима власти.

На основу података о стању Јавног дуга Републике Србије на дан 31. децембар 2012. године - по налазу ревизије, и података о висини бруто домаћег производа у 2012. години, према подацима Републичког завода за статистику⁶⁴, даје се упоредни преглед односа јавног дуга и бруто домаћег производа за период од 2008. до 2012. године:

ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА % УЧЕШЋА ЈАВНОГ ДУГА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У БДП-У

Индикатори	2008.	2009.	2010.	2011.		2012.	
	у милионима						
	EUR	EUR	EUR	RSD	EUR	RSD	EUR
1. БДП – текуће цене:	32.678,9	28.951,9	27.967,8	3.208.620,2	31.472,4	3.386.169,1	29.932,3
2. Дуг централног нивоа државе:	8.780,63	9.848,99	12.159,14	1.552.503	14.836,48	2.014.751	17.717,03
3. Дуг општег нивоа државе:	8.780,63	9.848,99	12.159,14	1.619.133	15.473,23	2.076.776	18.262,46
4. Сектор монетарне власти - НБС:	118,23	1.182,22	1.603,34	176.520	1.686,92	164.837	1.449,52
5. Укупан дуг Републике Србије* (3+4):	8.898,86	11.031,22	13.762,48	1.795.653	17.160,15	2.241.613	19.711,98
Учешће дуга централног нивоа државе у БДП (2/1):	26,87%	34,02%	43,48%	48,39%	47,14%	59,50%	59,19%
Учешће дуга општег нивоа државе у БДП (3/1):	26,87%	34,02%	43,48%	50,46%	49,16%	61,33%	61,01%
Учешће укупног дуга Републике Србије* у БДП (5/1):	27,23%	38,10%	49,21%	55,96%	54,52%	66,20%	65,86%

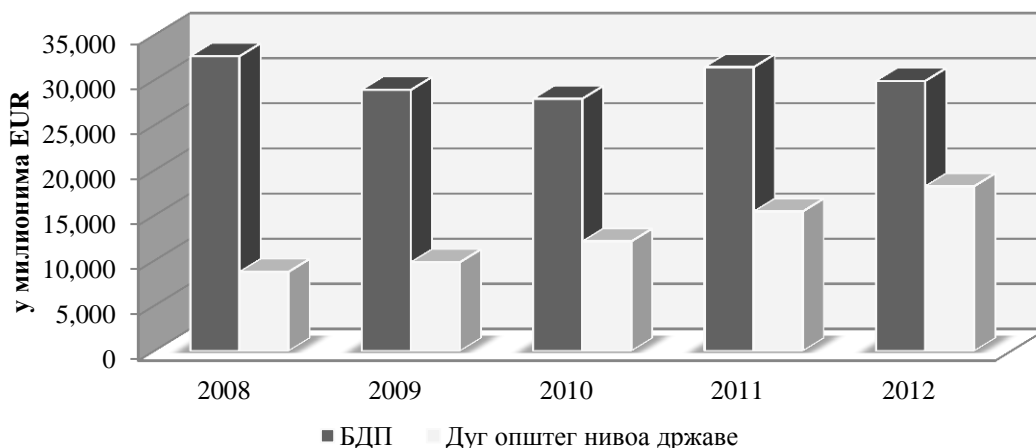
На основу наведеног утврђено је:

Учешће дуга општег нивоа државе, не укључујући обавезе по основу реституције, у бруто домаћем производу, на дан 31. децембар 2012. године износи 61,33%, што је изнад нивоа од 45% БДП-а, одређеног чланом 27е Закона о буџетском систему, у оквиру општих фискалних правила.

У наставку се даје графички преглед кретања дуга општег нивоа државе и бруто домаћег производа у периоду од 2008. до 2012. године, исказаних у апсолутним износима у милионима EUR:

⁶⁴ Подаци о бруто домаћем производу (БДП), користе се из објављених резултата годишњег обрачуна БДП Републичког завода за статистику (РЗС), који се периодично ревидира у складу са уобичајеним процедурама у оквиру међународних стандарда и препорука. Подаци о БДП-у за обрачун односа са Јавним дугом Републике Србије, су преузети из последњег ажурирања РЗС, објављеног: 23.07.2013. године.

Дуг општег нивоа државе и БДП од 2008. до 2012. године

Дуг општег нивоа државе приказан је без дуга Сектора монетарне власти – Народне банке Србије, који на дан 31. децембар 2012. године износи EUR 1.449.524.058.

На следећем графикону је представљен графички приказ кретања процентуалног учешћа дуга општег нивоа државе у бруто домаћем производу – израженом у текућим ценама, у RSD и EUR, за период од 2008. до 2012. године:

3.6.3. Динамика јавног дуга Републике Србије у периоду од 2008. до 2012. године

У структури и стању Јавног дуга Републике Србије, за период од 2008. до 2012. године, приказан је дуг општег нивоа државе, спољни и унутрашњи, у који није укључен дуг Сектора монетарне власти – Народне банке Србије са стањем на дан 31. децембар. Дуг сектора монетарне власти по домаћој регулативи се не укључује у обрачун јавног дуга, али по својој суштини представља јавни дуг и укључен је у укупан дуг Републике Србије.

У периоду од 2008. до 2012. године, укупно повећање Јавног дуга Републике Србије износи 9.481,83 милиона EUR, односно 107,99% од чега је спољни дуг повећан за 5.093,51 милиона EUR или 90,64% а унутрашњи дуг за 4.388,32 милиона EUR, односно 138,82%.

ДИНАМИКА КРЕТАЊА ЈАВНОГ ДУГА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЗА ПЕРИОД ОД 2008. ДО 2012. ГОДИНЕ

у милионима EUR

Сектор / Кредитор	Стање Јавног дуга Републике Србије ¹⁾					Индекс раста	Индекс раста
	31.12.2008.	31.12.2009.	31.12.2010.	31.12.2011.	31.12.2012.		
1	2	3	4	5	6	7 = 6 / 5	8 = 6 / 2
1. СПОЉНИ ДУГ (без Сектора монетарне власти):	5.619,40	5.663,76	7.247,41	9.082,42	10.712,91	118	191
1.1. Средњорочни и дугорочни дуг	5.619,40	5.663,76	7.247,41	9.082,42	10.712,91	118	191
1.1.2. Општи ниво државе - спољни дуг	5.619,40	5.663,76	7.247,41	9.082,42	10.712,91	118	191
1.1.2.1. Централни ниво државе - укупан спољни дуг	5.619,40	5.663,76	7.247,41	8.813,81	10.498,84	119	187
1.1.2.1.1. Централни ниво државе - директни спољни дуг	5.325,91	5.069,49	6.553,65	7.239,97	8.621,04	119	162
1.1.2.1.2. Централни ниво државе - индиректни спољни дуг	293,50	594,27	693,77	1.573,84	1.877,80	119	640
1.1.2.2. Влада - Фондови и агенције - директни спољни дуг				65,00	65,00	100	
1.1.2.3. Локална власт - директни спољни дуг				203,60	149,07	73	
1.2. Краткорочни дуг				0,00	0,00	100	
2. УНУТРАШЊИ ДУГ:	3.161,23	4.185,23	4.911,73	6.390,81	7.549,55	118	239
2.1. Општи ниво државе - унутрашњи дуг	3.161,23	4.185,23	4.911,73	6.390,81	7.549,55	118	239
2.1.1. Централни ниво државе - укупан унутрашњи дуг	3.161,23	4.185,23	4.911,73	6.022,67	7.218,19	120	228
2.1.1.1. Централни ниво државе - директни унутрашњи дуг	3.161,23	4.050,23	4.571,75	5.486,92	6.495,63	118	205
2.1.1.1.1. Стара девизна штедња	2.851,84	2.623,30	2.386,55	2.134,71	1.867,10	87	65
2.1.1.1.2. Јавни дуг по основу Зајма за привредни развој	8,57	8,17	8,02	8,02	7,85	98	92
2.1.1.1.3. Јавни дуг по основу члана 16. Закона	63,84	58,26	52,12	45,36	37,93	84	59
2.1.1.1.4. Јавни дуг по основу члана 31. Закона	4,65	3,92	3,19	2,80	2,15	77	46
2.1.1.1.5. Дугорочне ХоВ (Обавезе према НБС)	120,78	111,60	0,00	0,00	0,00		
2.1.1.1.6. Емитоване државне хартије од вредности	15,83	1.050,22	1.689,14	2.886,29	4.203,98	146	26558
Краткорочне хартије од вредности	15,83	1.050,22	1.499,80	393,33	251,81	64	1591
Дугорочне хартије од вредности	0,00	0,00	189,34	2.492,96	3.952,16	159	0
2.1.1.1.7. Обавезе по основу неисплаћених пензија - пољопривредници	74,70	69,03	62,70	28,76	23,93	83	32
2.1.1.1.8. Обавезе по основу неисплаћених пензија - фонд запослених	8,52	7,60	6,91	6,96	6,41	92	75
2.1.1.1.9. Обавезе према домаћим пословним банкама	12,50	118,14	363,14	327,72	251,91	77	2015
2.1.1.1.10. Обавезе Републике Србије према домаћим пословним банкама (залога потраживања) за финансирање инфраструктуре - аутопутеви Е-75 и Е-763				46,30	0,00		
2.1.1.1.11. Обавезе Републике Србије по кредитима од домаћих пословних банака					48,62		

*Напомене уз Извештај о ревизији Јавног дуга Републике Србије за 2012. годину
у оквиру Министарства финансија и привреде, Управе за јавни дуг*

реализованих као комисиони послови преко Фонда за развој РС - подстицај грађевинске индустрије у 2011. ²⁾							
2.1.1.1.12. Дуг по основу преноса Републици Србији обавеза Војвођанске банке а.д. Нови Сад према НБС по основу одобреног кредита за ликвидност из примарне емисије** ³⁾						2,61	
2.1.1.1.13. Дуг по основу преузимања обавеза здравствених установа према веледрогеријама по основу набавке лекова и медицинског материјала и претварању тих обавеза у јавни дуг Републике Србије ⁴⁾						43,16	
2.1.1.2. Централни ниво државе - индиректни унутрашњи дуг	0,00	135,00	339,97	535,75	722,56		135
2.1.2. Влада - Фондови и агенције - директни унутрашњи дуг				100,10	0,00		
2.1.2.1. Обавезе Републике Србије према домаћим пословним банкама по комисионим пословима преко Фонда за развој РС - подстицај грађевинске индустрије у 2011. години				100,10	0,00		
2.1.3. Локална власт - директни унутрашњи дуг				268,04	331,36		124
3. ДУГ ЦЕНТРАЛНОГ НИВОА ДРЖАВЕ:	8.780,63	9.848,99	12.159,14	14.836,48	17.717,03		202
4. ДУГ ОПШТЕГ НИВОА ДРЖАВЕ:	8.780,63	9.848,99	12.159,14	15.473,23	18.262,46		208
5. Сектор монетарне власти - НБС:	118,23	1.182,22	1.603,34	1.686,92	1.449,52	86	1226
6. УКУПАН ДУГ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ* (4+5):	8.898,86	11.031,22	13.762,48	17.160,15	19.711,98	115	222

НАПОМЕНЕ:

¹⁾ Стање и структура јавног дуга Републике Србије за 2012. годину су дати према извештају о укупном јавном дугу Републике Србије на дан 31. децембар 2012. године – по налазу ревизије, док је стање јавног дуга Републике Србије за претходне године (2008, 2009, 2010. и 2011.), дато као и у Извештају Државне ревизорске институције о ревизији Јавног дуга Републике Србије за 2011. годину у оквиру Министарства финансија, Управе за јавни дуг број: 400-244/2012-01/1 од 21. децембра 2012. године.

²⁾ Објашњено у Напомени 3.4.1.4.

³⁾ Објашњено у Напомени 3.4.1.3.

⁴⁾ Објашњено у Напомени 3.6.1.

Промене у стању јавног дуга Републике Србије у 2012. години у односу на 2011. годину

Стање јавног дуга Републике Србије на дан 31. децембар 2012. године, по налазу ревизије, износи EUR 18.262.464.919 (2.076.776 милиона динара), што представља **повећање од EUR 2.789.234.946** (457.643 милиона динара) **или 18,03%** у односу на стање јавног дуга Републике Србије на дан 31. децембар 2011. године, које је износило EUR 15.473.229.973 (1.619.133 милиона динара).

Од укупног повећања јавног дуга у 2012. години у односу на 2011. годину, у износу од EUR **2.789.234.946**, највећи део, у износу од EUR 2.628.854.408 или 94,25% се односи на повећање јавног дуга по основу емитованих државних хартија од вредности, од чега се износ од EUR 1.317.687.821 односи на емитоване државне хартије од вредности на домаћем тржишту, а износ од EUR 1.311.166.587 се односи на емитоване државне хартије од вредности на иностраном тржишту, што је приказано у следећем прегледу:

Емитоване државне хартије од вредности – по номиналној вредности								у 000
Врста државне ХоВ	Стање на дан 31.12.2011. године		у 2012. години ⁶⁵		Стање на дан 31.12.2012. године		Нето промена EUR	
			Укупно емитовано	Укупно отплаћено				
	EUR	RSD	RSD	RSD	EUR	RSD		
Емитоване на домаћем тржишту:								
<i>Дугорочне ХоВ:</i>	2.492.956	260.865.148	348.554.019	165.052.317	3.952.164	449.433.358	1.459.208	
Дугорочни записи:	2.153.724	225.367.572	241.814.389	162.830.350	2.691.112	306.028.668	537.388	
Дугорочне обвезнице:	339.232	35.497.476	106.739.630	2.221.967	1.261.052	143.404.690	921.820	
<i>Краткорочне ХоВ:</i>	393.334	41.158.860	59.587.820	72.110.800	251.814	28.635.880	(141.520)	
Укупно ХоВ на домаћем тржишту:	2.886.290	302.024.008	408.141.839	237.163.117	4.203.978	478.069.238	1.317.688	
Емитоване на иностраном тржишту:								
Eurobond 2021:	772.797	80.866.200	89.106.300	/	1.515.610	172.352.600	742.813	
Eurobond 2017:	/	/	66.400.575	/	568.354	64.632.225	568.354	
Укупно ХоВ на иностраном тржишту:	772.797	80.866.200	155.506.875	/	2.083.964	236.984.825	1.311.167	

Посматрано у односу на бруто домаћи производ, учешће јавног дуга Републике Србије у односу на бруто домаћи производ, на дан 31. децембар 2012. године, износи 61,33% БДП-а, што представља **повећање од 10,87 процентних поена** у односу на стање 31. децембра 2011. године, када је учешће јавног дуга Републике Србије у односу на бруто домаћи производ износило 50,46% БДП-а, и то:

Опис ⁶⁶	31. децембар 2011. године	31. децембар 2012. године	Допринос расту
	у милионима RSD	у милионима RSD	
1. Јавни дуг	1.619.133	2.076.776	14,26 п.п.
2. БДП	3.208.620	3.386.169	(3,39 п.п.)
3. Учешће јавног дуга у БДП-у (1/2):	50,46%	61,33 %	10,87 п.п.

Од укупног повећања учешћа јавног дуга у БДП у 2012. години у односу на 2011. годину, од 10,87 процентних поена, повећање јавног дуга даје допринос расту за 14,26 процентна поена, док повећање бруто домаћег производа умањује овај раст за 3,39 процентна поена.

⁶⁵ Износи емитованих и отплаћених државних хартија од вредности приказани су у динарима, по номиналној вредности, применом званичног средњег курса Народне банке Србије на дан емитовања (на дан салдирања трансакција) односно на дан извршене отплате доспелих државних хартија од вредности.

⁶⁶ Јавни дуг Републике Србије је приказан као дуг општег нивоа државе, према Закону о буџетском систему, док су за бруто домаћи производ (БДП) коришћени подаци Републичког завода за статистику из последњег ажурирања, објављеног: 23.07.2013. године.

3.7. Нова задуживања у 2012. години

Нова задуживања Републике Србије у 2012. години се односе на нове директне обавезе по основу зајмова и кредита одобрених од стране међународних финансијских институција и банака и на нове индиректне обавезе по основу датих гаранција Републике Србије.

3.7.1. Нове директне обавезе

У току 2012. године извршена су нова задуживања Републике по основима наведеним у следећем прегледу, у страниој валути, при чему је од укупних нових задужења закључно са 31. децембром 2012. године, повучено у динарској противвредности 8.483.385 хиљада динара.

ПРЕГЛЕД НОВИХ ДИРЕКТНИХ ОБАВЕЗА У 2012. ГОДИНИ

Ред. бр.	Уговор о кредиту/зајму Кредитор	Вал.	Уговорени износ у оригиналној валути	Основ задуживања	Датум повлачења средстава	Стање повучених средстава 31.12.2012. у 000 динара
1.	Споразум о зајму између Владе Републике Србије и Владе Републике Азербејџан за финансирање изградње деоница Љиг - Бољковци, Бољковци - Таково и Таково -Прелина аутопута Е-763 у Републици Србији потписан 02.фебруара 2012. године	EUR	300.000.000	Закон о потврђивању споразума о зајму између Владе Републике Србије и Владе Републике Азербејџан за финансирање изградње деоница Љиг - Бољковци, Бољковци - Таково и Таково -Прелина аутопута Е-763 у Републици Србији ⁶⁷	23.11.2012.	7.005.047
2.	Уговор о дугорочном кредиту бр. 00-410 0204189.6 закључен између Републике Србије и Комерцијалне банке а.д. Београд, потписан 25. јануара 2012. године	EUR	13.000.000	Закон о задуживању Републике Србије код Комерцијалне банке а.д. Београд, за потребе куповине зграде Аероинжењеринга и извођење неопходних радова на објекту за потребе смештаја Првог основног суда у Београду ⁶⁸	30.01.2012.	1.478.338
3.	Уговор о зајму за Програм водоснабдевања и пречишћавања отпадних вода у општинама средње величине у Србији III, потписан 18. децембра 2012. године	EUR	46.000.000	Закон о потврђивању уговора о зајму за програм водоснабдевања и пречишћавања отпадних вода у општинама средње величине у Србији III у износу до 46.000.000 евра између KfW, Франкфурт на Мајни и Републике Србије ⁶⁹	-	0
Укупно:						8.483.385

3.7.2. Нове индиректне обавезе

Нове индиректне обавезе односе се на гаранције издате од стране Републике Србије по задужењима јавних предузећа, локалне самоуправе и других привредних друштава код међународних финансијских институција и банака, у износу од EUR 760.000.000 и JPY 28.252.000.000. Укупан износ издатих гаранција је мањи од планираног износа у Закону о буџету Републике Србије за 2012. годину, по коме је предвиђено издавање гаранција до износа

⁶⁷ „Службени гласник РС - Међународни уговори“, бр. 1/12

⁶⁸ „Службени гласник РС“, бр. 99/2011

⁶⁹ „Службени гласник РС - Међународни уговори“, бр. 7/2012

од 149.195.560 хиљада динара (EUR 985.200.000, JPY 28.252.000.000, KWD 10.000.000 и RSD 4.000.000.000).

ПРЕГЛЕД НОВИХ ИНДИРЕКТНИХ ОБАВЕЗА У 2012. ГОДИНИ

Ред. бр.	Уговор о кредиту/зајму Кредитор	Вал.	Уговорени износ у оригиналној валути	Основ задуживања
1.	Уговор о дугорочном наменском кредиту између Комерцијалне банке а.д. Београд и акционарског друштва за ваздушни саобраћај „ЈАТ AIRWAYS” а.д. Београд бр.24/12, потписан 17.јануара 2012. год.	EUR	10.000.000	Закон о давању гаранције Републике Србије у корист Комерцијалне банке а.д. Београд за обавезе по задужењу акционарског друштва за ваздушни саобраћај „ЈАТ AIRWAYS” а.д. Београд ⁷⁰
2.	Уговор о дугорочном кредиту за рефинансирање постојећих краткорочних обавеза између Banca Intesa а.д.Београд и „ЈАТ AIRWAYS” а.д. Београд бр. 00-420-1305708.1 потписан 20.децембра 2012. год.	EUR	10.000.000	Закон о давању гаранције Републике Србије у корист Banca Intesa а.д. Београд по задужењу акционарског друштва за ваздушни саобраћај „ЈАТ AIRWAYS” а.д. Београд ⁷¹
3.	Уговори о дугорочним кредитима бр: Л 47/12, Л 45/12, Л 46/12 у износима од: EUR 15.075.000, EUR 4.635.000, EUR 4.950.000 између Нуро Алпе - Adria – Банке а.д.Београд и Грађевинске дирекције Србије д.о.о. потписани 23. јануара 2012; Уговори о дугорочном кредитима бр. ЛТЛ 261576, ЛТЛ 261582 у износима од: EUR 5.730.000, EUR 4.610.000 између Societe Generale banka Srbija а.д. Београд и Грађевинске дирекције Србије д.о.о. потписани дана 20.01.2012. године	EUR	35.000.000	Закон о давању гаранције Републике Србије у корист Нуро Алпе-Adria bank а.д.Београд и Societe Generale Banka Srbija а.д. Београд за измиривање обавеза Грађевинске дирекције Србије д.о.о. Београд, по основу Уговора о кредиту за изградњу стамбено-пословних објеката на локацији касарне „ Степа Степановић” ⁷²
4.	Уговор о дугорочном наменском кредиту између UniCredit Bank Srbija а.д. Београд и „ЈАТ-Техника” д.о.о. Београд бр. Р 0293/12 потписан дана 20.02.2012. године	EUR	5.000.000	Закон о давању гаранције Републике Србије у корист Unicredit bank Srbija а.д. Београд за изградњу анекса хангара 2, довођење у радну функцију одржавања и оправке за већ освојени тип авиона Boeing 737 NG и опремање у циљу освајања одржавања и оправке авиона типа Airbus 320 по задужењу "Јат Техника" д.о.о. Београд ⁷³
5.	Уговор о дугорочном кредиту између Јапан International Cooperation Agency и „Електропривреда Србије” д.о.о. Београд, потписан дана 24.11.2011. године	JPY	28.252.000.000	Закон о давању гаранције Републике Србије у корист Јапан International Cooperation Agency по задужењу Јавног предузећа „Електропривреда Србије” Београд ⁷⁴
6.	Уговори о дугорочном кредиту бр. LTL 259638 између Галеника ад Београд и Societe General banka Srbija а.д. Београд, Уговор бр. 04012012 између Галеника ад Београд и Erste GCIB Finance I B.V. Amsterdam, Уговор бр. 3109/11 између Галеника ад Београд и UniCredit Bank Srbija а.д. Београд, Уговор бр. 1422 Галеника ад Београд и АИК банке а.д. Ниш, потписани 26.12.2012. године	EUR	70.000.000	Закон о давању гаранције Републике Србије у корист Societe General banka Srbija а.д.Београд, Erste GCIB Finance I B.V. Amsterdam, UniCredit Bank Srbija а.д.Београд и Аик банке а.д. Ниш по задужењу Галенике а.д. Београд ⁷⁵
7.	Уговор дугорочном кредиту бр. 00-410-0300108.1 ,Уговор дугорочном кредиту Бр. 00-4100204624.3, између Галенике и Комерцијалне банке а.д. Београд и Уговор о дугорочном кредиту бр.105050458002544115 између Галенике и АИК банке а.д. Ниш , потписани дана 14. децембра 2012. године	EUR	15.000.000	Закон о давању гаранције Републике Србије у корист Комерцијалне банке а.д. Београд и АИК банке а.д. Ниш , по задужењу „Галенике” а.д. Београд ⁷⁶

⁷⁰ „Службени гласник РС”, бр. 15/12

⁷¹ „Службени гласник РС”, бр. 124/12

⁷² „Службени гласник РС”, бр. 15/12

⁷³ „Службени гласник РС”, бр. 15/12

⁷⁴ „Службени гласник РС”, бр. 15/12

⁷⁵ „Службени гласник РС”, бр. 15/12

⁷⁶ „Службени гласник РС”, бр. 124/12

Напомене уз Извештај о ревизији Јавног дуга Републике Србије за 2012. годину
у оквиру Министарства финансија и привреде, Управе за јавни дуг

8.	Уговор о кредиту закључен између ЈП „Србијагас” Нови Сад и Credit Suisse bank London, у износу од EUR 100.000.000, Уговор о кредиту закључен између ЈП „Србија-гас” Нови Сад и Војвођанске банке а.д. Нови Сад, у износу од EUR 20.000.000, Уговор о кредиту бр. P2749/12 закључен између ЈП „Србијагас” Нови Сад и UniCredit Bank Srbija а.д. Београд, у износу од EUR 20.000.000, Уговор о кредиту закључен између ЈП „Србијагас” Нови Сад и Deutsche bank AG London, у износу од EUR 30.000.000 потписани 20.12.2012.	EUR	170.000.000	Закон о давању гаранције Републике Србије у корист Credit Suisse bank London, Војвођанске банке а.д. Нови Сад, UniCredit Bank Srbija а.д. Београд и Deutsche bank AG London по задужењу Јавног предузећа „Србијагас” Нови Сад ⁷⁷
9.	Уговор о кредиту за Пројекат Јужни ток у износу од 30.000.000 евра закључен између ЈП „Србијагас” Нови Сад и Deutsche bank AG London, потписан 20.12.2012.	EUR	30.000.000	Закон о давању гаранције Републике Србије у корист Deutsche bank AG London по задужењу Јавног предузећа „Србијагас” Нови Сад ради реализације Пројекта Јужни ток ⁷⁸
10.	Уговор о зајму закључен између ЈП „Електропривреда Србије”, Београд и Европске банке за обнову и развој, потписан дана 7. децембра 2011. године	EUR	45.000.000	Закон о потврђивању уговора о гаранцији (ЕПС пројекат за мале хидроелектро-тране) између Републике Србије и Европске банке за обнову и развој ⁷⁹
11.	Уговор о зајму (АД Железнице Србије: Рехабилитација пруга) закључен између Европске банке за обнову и развој и АД „Железнице Србије”, потписан дана 27. јануара 2012. год.	EUR	95.000.000	Закон о потврђивању уговора о гаранцији (АД Железнице Србије: рехабилитација пруга) између Републике Србије и Европске банке за обнову и развој ⁸⁰
12.	Уговор о зајму (Пројекат унапређења водоводне мреже у Суботици) закључен између града Суботице и Европске банке за обнову и развој, потписан 4. маја 2012. год.	EUR	11.000.000	Закон о потврђивању уговора о гаранцији (пројекат унапређења водних система у Суботици) између Републике Србије и Европске банке за обнову и развој ⁸¹
13.	Споразум о зајму и финансирање пројекта закључен између Немачке развојне банке KfW, Франкфурт на Мајни и ЈП „Електропривреда Србије”, Београд, Споразум о финансирању закључен између Немачке развојне банке KfW, Франкфурт на Мајни, и ЈП „Електропривреда Србије”, Београд, Споразум о зајму и пројекту закљ. између Немачке развојне банке KfW, Франкфурт на Мајни ЈП „Електропривреда Србије”, Београд, који су потписани дана 12. октобра 2012. године	EUR	74.000.000	Закон о давању гаранције Републике Србије у корист Немачке развојне банке KfW, Франкфурт на Мајни, по задужењу Јавног предузећа „Електропривреда Србије”, Београд (Пројекат „Унапређење технологије експлоатације у РБ Колубара у циљу повећања ефикасности термоелектрана и смањења утицаја на животну средину”) ⁸²
14.	Уговор о кредиту број 00-421-0601649.0/КР 2012/864 закључ. између ЈП „Србијагас” Нови Сад и ОТП банка Србија а.д. Нови Сад, Уговор о дугорочном кредиту број 285-0000000077623-08, закљ. између ЈП „Србијагас” Нови Сад и „Volksbank” а.д. Београд, Уговор о кредиту бр. 02-13075 закљ. између ЈП „Србијагас” Нови Сад и Војвођанске банке а.д. Нови Сад, Уговор о дугорочном кредиту бр. ЛПЛ 343614, између ЈП „Србија-гас” Нови Сад и Societe Generale Banka Srbija а.д. Београд Уговор о дугорочном кредиту бр. П 1746/12 закљ. између ЈП „Србијагас” Нови Сад и UniCredit Bank Srbija а.д. Београд, Уговор о кредиту, закљ. између ЈП „Србијагас” Нови Сад и Amsterdam Trade Bank Netherlands, Уговор о кредиту, закљ. између између ЈП „Србијагас” Нови Сад и Deutsche bank AG London	EUR	190.000.000	Закон о давању гаранције Републике Србије у корист ОТП банка Србија а.д. Нови Сад, „Volksbank” а.д. Београд, Војвођанској банци а.д. Нови Сад, Societe General banka Srbija а.д. Београд, UniCredit Bank Srbija а.д. Београд, Amsterdam Trade Bank Netherlands и Deutsche bank AG London по задужењу Јавног предузећа „Србијагас” Нови Сад ⁸³
Укупно:		EUR	760.000.000	
		JPY	28.252.000.000	

⁷⁷ „Службени гласник РС”, бр 124/12

⁷⁸ „Службени гласник РС”, бр 124/12

⁷⁹ „Службени гласник РС – Међународни уговори”, бр. 1/2012

⁸⁰ „Службени гласник РС – Међународни уговори”, бр. 3/2012

⁸¹ „Службени гласник РС – Међународни уговори”, бр. 3/2012

⁸² „Службени гласник РС”, бр 121/12

⁸³ „Службени гласник РС”, бр 107/12

У Извештају о примљеним кредитима, домаћим и иностраним и извршеним отплатама дугова у току 2012. године, као саставном делу Образложења уз финансијске извештаје Нацрта завршног рачуна буџета за 2012. годину, нису обухваћена нова задуживања Републике Србије, у укупно уговореном износу од EUR 71.000.000, која су наведена у Прегледу нових директних обавеза у 2012. години, под редним бројем 3. у износу до EUR 46.000.000 и у Прегледу нових индиректних обавеза у 2012. години, под редним бројем 2. у износу до EUR 10.000.000 и под редним бројем 7. у износу до EUR 15.000.000.

На основу наведеног, утврђено је:

У Извештају о примљеним кредитима, домаћим и иностраним и извршеним отплатама дугова у току 2012. године, као саставном делу Образложења уз финансијске извештаје Нацрта завршног рачуна буџета за 2012. годину, у подацима о новим директним и индиректним обавезама Републике Србије у 2012. години, нису обухваћена нова задуживања у укупно уговореном износу од EUR 71.000.000 по основу Уговора закључених у току 2012. године за које су Закони о потврђивању уговора/давања гаранције објављени у Службеном гласнику Републике Србије и то:

1) по Уговору о зајму за Програм водоснабдевања и пречишћавања отпадних вода у општинама средње величине у Србији III од 18. децембра 2012. године, закљученим између KfW-а, Франкфурт на Мајни и Републике Србије у износу до EUR 46.000.000, по коме није било повлачења средстава у току 2012. године;

2) по Уговору о дугорочном кредиту за потребе одржавања текуће ликвидности од 20. децембра 2012. године закљученим између Banca Intesa а.д. Београд и акционарског друштва за ваздушни саобраћај „JAT AIRWAYS” а.д. Београд број 00-420-1305708.1 у износу од EUR 10.000.000, за које Република Србија гарант, по коме није било повлачења средстава у току 2012. године;

3) по Уговорима о дугорочном кредиту за рефинансирање постојећих краткорочних обавеза закљученим дана 14. децембра 2012. године између „Галенике“ а.д. Београд и Комерцијалне банке а.д. Београд број 00-410-0300108.1 у износу од EUR 2.500.000 и број 00-410-0204624.3 у износу од EUR 10.000.000 и Уговору о дугорочном кредиту бр. 105050458002544115 закљученом дана 14. децембра 2012. године између „Галенике“ а.д. Београд и АИК банке а.д. Ниш у износу од EUR 2.500.000, односно у укупном износу од EUR 15.000.000, за које је Република Србија гарант, а по којима су средстава повучена у целости у току 2012. године.

Препорука 8:

Препоручује се Управи за јавни дуг да у Извештају о примљеним кредитима, домаћим и иностраним и извршеним отплатама дугова у току 2012. године, као саставном делу Образложења уз финансијске извештаје Нацрта завршног рачуна буџета за 2012. годину, обухвати сва нова задуживања Републике Србије, без обзира да ли је током 2012. године било повлачења средстава од стране корисника зајмова/кредита по основу закључених Уговора.

3.8. Извршене отплате јавног дуга у 2012. години

Према подацима исказаним у главној књизи трезора, извршене отплате у вези јавног дуга Републике Србије у 2012. години износе **371.718.696** хиљада динара и веће су за 12,34% у односу на 2011. годину, када су износиле 330.875.707 хиљада динара.

Од укупног износа извршене отплате у вези јавног дуга Републике Србије у 2012. години, на **отплату главнице** јавног дуга се односи **308.541.024** хиљада динара, што представља повећање за 6,20% у односу на 2011. годину, када је отплата главнице јавног дуга износила 290.540.334 хиљада динара.

Преостали износ од **63.177.672** хиљада динара се односи на **отплату камата и пратећих трошкова задуживања** у 2012. години и већи је за 56,63% у односу на 2011. годину, када су отплате камата и пратећи трошкови задуживања износили 40.335.372 хиљада динара

3.8.1. Плаћене провизије на неповучена средства у 2012. години

На име провизија на неповучена средства по основу уговорених а неискоришћених средстава по кредитним аранжманима страних и домаћих кредитора, плаћено је у 2012. години укупно 584.102 хиљада динара, што је приказано у следећем прегледу:

Ред. бр.	Кредитор	Намена	Плаћене провизије у 2012.		
			Валута	у оригиналној валути	у 000 динара
1.	<i>KFW</i>	Више пројеката	EUR	490.512	51.091
2.	<i>EXIM bank of China:</i>		USD	1.410.957	125.201
2.1.	<i>EXIM bank of China</i>	Мост Земун-Борча	USD	1.307.186	115.357
2.2.	<i>EXIM bank of China</i>	Пројекат Костолац-Б Power plant projects	USD	103.771	9.844
3.	<i>Влада Републике Азербејџан</i>	Изградња аутопута Е-763	EUR	910.203	102.972
4.	<i>EBRD:</i>		EUR	1.990.103	224.569
4.1.	<i>EBRD</i>	Изградња дела Коридора Х	EUR	702.338	79.841
4.2.	<i>EBRD</i>	ЈП Путеви Србије	EUR	271.345	29.761
4.3.	<i>EBRD</i>	ЈП Железнице Србије	EUR	1.016.420	114.967
5.	<i>IBRD</i>	Више пројеката	EUR	68.919	8.066
6.	<i>EUROFIMA</i>	ЈП Железнице Србије	CHF	687.612	65.626
7.	<i>Комерцијална банка а.д. Београд</i>	За куповину зграде Аероинжињеринга	EUR	65.000	6.577
Укупно:					584.102

Највећи износи плаћених провизија на неповучена кредитна средства у 2012. години се односе на зајмове Европске банке за обнову и развој-EBRD у укупном износу од 224.569 хиљада динара, зајмове EXIM bank of China у укупном износу од 125.201 хиљада динара, зајам Владе Републике Азербејџан за изградњу аутопута Е-763 у износу од 102.972 хиљада динара и др.

На основу Закључка Владе 05 Број 420-5299/2013 од 25. јуна 2013 године, донетим на предлог Министарства финансија и привреде, прихваћен је Извештај о реализацији пројектних зајмова одобрених Републици Србији од стране међународних финансијских организација и других страних кредитора, април 2013. године и **наложено је министру финансија и привреде да на бази процене ефеката коришћења одобрених пројектних зајмова, по секторима и корисницима, у складу са процентом повучених средстава и индикатором успешности, ограничи одобравање нових пројектних зајмова и издавање гаранција Републике Србије оним корисницима код којих је стопа повлачења средстава по одобреним пројектним зајмовима нижа од 70%.**

Према образложењу наведеног закључка, Министарство финансија и привреде је утврдило да је разлог за све значајнија плаћања провизија на неповучена средства, то што се улазило у кредитне аранжмане, без предходно урађених и завршених пројеката или у случају завршених пројеката, без потребних дозвола од стране надлежних органа. У великом проценту, зајмови се анексирају, најчешће се продужава њихов рок, али и често сам почетак имплементације пројекта. Има примера да су зајмови одобрени и ефективни преко четири године, а да је реализација истих од 0% до 10%.

На основу наведеног, утврђено је:

Због неповлачења кредитних средстава у складу са динамиком која је одређена уговорима о задуживању, плаћено је у 2012. години на име провизија на неповучена средства укупно 584.102 хиљада динара.

Препорука 9:

Препоручује се Управи за јавни дуг да редовно информише Владу о плаћању провизија на неповучена средства по уговореним кредитним аранжманима и осталих трошкова по том основу, са циљем предузимања адекватних мера у вези са тим.

3.9. ЈАВНЕ НАБАВКЕ - еврообвезнице (eurobond) Републике Србије

Закључцима донетим у 2012. години, Влада Републике Србије је овластила Министарство финансија и привреде да у име и за рачун Републике Србије спроведе јавну набавку **правних услуга** - избор саветника који ће пружати правно саветовање у вези са емитовањем обвезница Републике Србије и јавну набавку **менаџментског консалтинга** - избор саветника који ће пружати стручну помоћ у вези са повећањем обима емисије дугорочних хартија од вредности које је Република Србија емитовала 2011. године на међународном финансијском тржишту.

Избор правних и финансијских саветника који ће за Републику Србије продавати обвезнице и пружати сваку другу стручну помоћ у вези са емитовањем обвезница регулисан је Уредбом о општим условима за емисију и продају дугорочних хартија од вредности на иностраном финансијском тржишту⁸⁴.

3.9.1. Правне услуге - избор саветника у вези са издавањем обвезница Републике Србије у 2012. години

Одредбама члана 6. став 3. Закона о јавним набавкама⁸⁵ прописано је да се на набавку услуга наведених у Анексу ИБ примењују одредбе тог закона којим се уређују јавне набавке мале вредности, без обзира на вредност тих услуга. У Анексу ИБ под бројем категорије 21. као предмет услуга наведене су правне услуге.

Закључком Владе 05 број: 404-3588/2012-1 од 24. маја 2012. године, овлашћено је Министарство финансија да у име и за рачун Републике Србије спроведе поступак јавне набавке правних услуга - избор саветника који ће пружати правно саветовање у вези са издавањем обвезница Републике Србије у 2012. години, и то да припреми конкурсну документацију и поднесе је на усвајање комисији за јавну набавку и да предузме друге радње у складу са Законом о јавним набавкама до доделе уговора.

Одлуком Владе о покретању поступка јавне набавке правних услуга - избор саветника који ће пружати правно саветовање у вези са издавањем обвезница Републике Србије у 2012. години, број 7- одлука 05 Број: 404-3587/2012-1 од 24. маја 2012. године, регулисани су предмет јавне набавке (набавка правних услуга - избор саветника који ће пружати правно саветовање у вези са емитовањем обвезница Републике Србије у 2012. години, **без навођења укупног износа, односно обима емисије обвезница, планираног Законом о буџету Републике Србије за 2012. годину, у износу од USD 1.400.000.000**), процењена вредност (највише до 0,1% од обима сваке појединачне емисије), врста поступка (јавна набавка мале вредности), оквирни рок за спровођење поступка јавне набавке (30 дана од дана доношења одлуке), као и да су средства за реализацију предметне јавне набавке обезбеђена у буџету Републике Србије за 2012. годину, при чему **нису наведени подаци о апропријацији у буџету**.

Решењем Владе о образовању Комисије за јавну набавку правних услуга - избор саветника који ће пружати правно саветовање у вези са издавањем обвезница Републике Србије у 2012. године, број 7 - решење 05 Број: 02-3589/2012-1 од 24. маја 2012. године, одређен је задатак комисије (да координира израду конкурсне документације; прикупља, јавно отвори и оцени приспеле понуде; спроведе поступак јавне набавке мале вредности, припреми и достави Влади ради усвајања извештаја о спроведеном поступку јавне набавке са предлогом избора најповољније понуде).

⁸⁴ „Службени гласник РС“, бр. 65/2011 (Напомена: Уредба важила до 14. јануара 2013. године)

⁸⁵ „Службени гласник РС“, бр. 116/2008

Сагласно наведеном решењу, комисија је упутила позив за подношење понуда пружаоцима консултантских услуга за обим емисије USD 1.400.000.000. Критеријум за избор најповољније понуде је била најнижа понуђена цена. Као крајњи рок за достављање понуда утврђен је 7. јун 2012. године, када је и извршено отварање три благовремено приспеле понуде. Понуде су отворене по редоследу приспећа, а после провере и формално правне исправности благовремено приспелих понуда о чему је сачињен Записник о отварању понуда и њихове стручне оцене, а након што је одустао понуђач White & Case LLP од своје понуде, Комисија је сачинила Извештај о стручној оцени понуда од 7. јуна 2012. године у коме је констатовала да је понуда понуђача Linklaters LLP најповољнија и ту понуду предложила Влади.

У Записнику о отварању понуда од 7. јуна 2012. године, није наведен број под којим су заведене приспеле понуде.

Одлуком Владе о избору најповољније понуде у поступку јавне набавке правних услуга - избор саветника који ће пружати правно саветовање у вези са издавањем обвезница Републике Србије у 2012. године, број 7 - одлука 05 Број: 404-4189/2012 од 21. јуна 2012. године, као најповољнија изабрана је понуда понуђача Linklaters LLP.

Влада Републике Србије је Закључком 05 Број: 424-5086/2012-2 од 16. августа 2012. године усвојила Нацрт писма о ангажовању - Емитовање обвезница од стране Републике Србије у 2012. години, а министар финансија и привреде је дана 17. септембра 2012. године са најповољнијим понуђачем Linklaters LLP, потписао Писмо о ангажовању - Емитовање обвезница од стране Републике Србије у 2012. години. **Писмо о ангажовању је закључено само на енглеском језику.**

Одредбама члана 28. став 1. Закона о јавним набавкама и одредбама члана 4. став 2. Правилника о поступку јавне набавке мале вредности⁸⁶, прописано је да наручилац покреће поступак јавне набавке доношењем одлуке о покретању поступка у писаном облику која између осталог садржи предмет јавне набавке и податке о апропријацији у буџету, односно финансијском плану за плаћање.

Одредбама члана 76. став 1. тачка 1. Закона о јавним набавкама и одредбама члана 7. став 1. алинеја 8) Правилника о поступку отварања понуда и обрасцу за вођење записника о отварању понуда⁸⁷, прописано је да записник о отварању понуда садржи податак о броју под којим је понуда, односно пријава, заведена.

Законом о службеној употреби језика и писма⁸⁸, одредбама чл. 1. и 2, прописано је да је у Републици Србији у службеној употреби српски језик и да се службеном употребом језика и писама, у смислу овог закона, сматра употреба језика и писама у раду државних органа, органа аутономних покрајина, градова и општина, установа, предузећа и других организација кад врше јавна овлашћења.

У поступку ревизије је утврђено:

1) У Одлуци о покретању поступка јавне набавке правних услуга - избор саветника који ће пружати правно саветовање у вези са издавањем обвезница Републике Србије у 2012. године 05 Број: 404-3587/2012-1 од 24. маја 2012. године коју је донела Влада Републике Србије:

- није наведен битан елемент – укупан износ, односно обим емисије (USD 1.400.000.000), супротно одредбама члана 28. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама;

- нису наведени подаци о апропријацији у буџету, супротно одредбама члана 28. став 1. тачка б) Закона о јавним набавкама и члана 4. став 2. тачка 5) Правилника о поступку јавне набавке мале вредности.

⁸⁶ „Службени гласник РС“, бр. 50/2009

⁸⁷ „Службени гласник РС“, бр. 50/2009

⁸⁸ „Службени гласник РС“, бр. 45/1991,53/1993,67/1993,48/1994,101/2005-др.закон и 30/2010

2) У поступку јавне набавке правних услуга, у Записнику о отварању понуда од 7. јуна 2012. године који су сачинили и потписали присутни чланови Комисије за спровођење јавне набавке, није наведен број под којим су заведене приспеле понуде, супротно одредбама члана 76. став 1. тачка 1. Закона о јавним набавкама и члана 7. став 1. алинеја 8. Правилника о поступку отварања понуда и обрасцу за вођење записника о отварању понуда.

3) Писмо о ангажовању - Емитовање обвезница од стране Републике Србије у 2012. години од 17. септембра 2012. године које је министар финансија и привреде потписао са понуђачем Linklaters LLP, сачињено је само на енглеском језику, супротно одредбама чл. 1. и 2. Закона о службеној употреби језика и писма.

3.9.2. Услуге менаџментског консалтинга - избор саветника у вези са повећањем обима емисије дугорочних државних хартија од вредности које је Републике Србије емитовала 2011. године на међународном тржишту

Одредбама члана 6. став 2. Закона о јавним набавкама, прописано је да се на набавку услуга наведених у Анексу IА примењују све одредбе тог закона. У Анексу IА под бројем категорије 11, као предмет услуга наведене су услуге менаџментског консалтинга (осим услуга арбитраже, поравнања и сродних услуга).

Закључком 05 број: 404-5272/2012 од 23. августа 2012. године, Влада је овластила Министарство финансија да у име и за рачун Републике Србије спроведе поступак јавне набавке за избор саветника за обављање консултантских услуга у складу са Одлуком о покретању поступка јавне набавке менаџментског консалтинга - избор саветника који ће пружати стручну помоћ у вези са повећањем обима емисије дугорочних државних хартија од вредности које је Република Србије емитовала 2011. године на међународном тржишту.

Одлуком Владе о покретању поступка јавне набавке менаџментског консалтинга - избор саветника који ће пружати стручну помоћ у вези са повећањем обима емисије дугорочних државних хартија од вредности које је Република Србија емитовала 2011. године на међународном финансијском тржишту, број 8 - одлука 05 Број: 404-5270/2012 од 23. августа 2012. године, регулисан је предмет јавне набавке (набавка менаџментског консалтинга - избор саветника који ће пружати стручну помоћ у вези са повећањем обима емисије дугорочних државних хартија од вредности које је Република Србије емитовала 2011. године на међународном тржишту, **без навођења укупног износа, односно обима емисије обвезница, у износу од USD 1.000.000.000**), процењена вредност предмета јавне набавке (највише до 0,0375% од обима емисије), врста поступка (преговарачког поступка без објављивања јавног позива, применом члан 24. став 1. тачка 8) Закона о јавним набавкама, због предузимања хитних мера ради финансирање буџетског дефицита у 2012. години и рефинансирања дуга Републике Србије), оквирни рок за спровођење поступка јавне набавке (30 дана од дана доношења одлуке), као и да су средства за реализацију предмета јавне набавке обезбеђена у буџету Републике Србије за 2012. годину, при чему **нису наведени подаци о апропријацији у буџету**.

Решењем Владе о образовању Комисије за јавну набавку менаџментског консалтинга, одређен је задатак комисије (да спроведе преговарачки поступак без јавног позива; да припреми и достави Влади ради усвајања извештај о спроведеном поступку јавне набавке са предлогом избора најповољније понуде; обавља друге послове у складу са Законом о јавним набавкама).

Сагласно решењу, комисија је позив за подношење понуда послала 28. августа 2012. године на две адресе, и то JP Morgan Securities plc, Лондон, Велика Британија и Deutsche Bank AG, филијала у Лондону, са позивом на члан 24. став 1. тачка 8) Закона о јавним набавкама, односно са позивом за директно преговарање. Као крајњи рок за достављање понуда одређен је 10. септембар 2012. године. Понуде су отворене по редоследу приспећа, а после провере и стручне оцене формално правне исправности приспелих понуда, Комисија је преговарала само о цени са понуђачем JP Morgan и Deutsche Bank AG, филијала у Лондону. У Извештају о стручној оцени понуда, Комисија је у складу са чланом 52. став 1. тачка 1) Закона о јавним

набавкама, предложила Влади понуду понуђача JP Morgan и Deutsche Bank AG, филијала у Лондону као најповољнију у наведеном поступку јавне набавке.

У Записнику о отварању понуда од 10. септембра 2012. године, није наведен број под којим су заведене приспеле понуде.

Одлуком Владе о избору најповољније понуде у поступку јавне набавке менаџментског консалтинга - избор саветника који ће пружати стручну помоћ у вези са повећањем обима емисије дугорочних државних хартија од вредности које је Република Србија емитовала 2011. године на међународном тржишту, број 8 - одлука 05 Број: 404-5917/2012 од 23. августа 2012. године, као најповољнија изабрана је понуда понуђача JP Morgan и Deutsche Bank.

Република Србија и JP Morgan Group и Deutsche Bank Group закључили су дана 27. септембра 2012. године уговор о ангажовању наведених саветника за пружање стручне помоћи у вези са повећањем обима емисије дугорочних државних хартија од вредности које је Републике Србије емитовала 2011. године на међународном финансијском тржишту. **Уговор је закључен само на енглеском језику.**

У поступку ревизије је утврђено:

1) У Одлуци о покретању поступка јавне набавке менаџментског консалтинга - избор саветника који ће пружати стручну помоћ у вези са повећањем обима емисије дугорочних државних хартија од вредности које је Републике Србије емитовала 2011. године на међународном финансијском тржишту, број 8 - одлука 05 Број: 404-5270/2012 од 23. августа 2012. године:

- није наведен битан елемент - укупан износ, односно обим емисије за који се повећава обим емисије дугорочних државних хартија од вредности (USD 1.000.000.000), супротно одредбама члана 28. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама;

- нису наведени подаци о апропријацији у буџету, супротно одредбама члана 28. став 1. тачка 6) Закона о јавним набавкама и супротно одредбама члана 4. став 2. тачка 5) Правилника о поступку јавне набавке мале вредности.

2) У поступку јавне набавке услуга менаџментског консалтинга, у Записнику о отварању понуда од 10. септембра 2012. године који су сачинили и потписали чланови Комисије за спровођење наведене јавне набавке, није наведен број под којим су заведене приспеле понуде, супротно одредбама члана 76. став 1. тачка 1. Закона о јавним набавкама и члана 7. став 1. алинеја 8. Правилника о поступку отварања понуда и обрасцу за вођење записника о отварању понуда.

3) У поступку јавне набавке услуга менаџментског консалтинга, Уговор о ангажовању саветника који ће пружати стручну помоћ у вези са повећањем обима емисије дугорочних државних хартија од вредности које је Републике Србије емитовала 2011. године на међународном финансијском тржишту који су Република Србија и JP Morgan Group и Deutsche Bank Group закључили дана 27. септембра 2012. године, закључен је само на енглеском језику, супротно одредбама чл. 1. и 2. Закона о службеној употреби језика и писма.

3.9.3. Финансијске услуге - Избор банака које врше услуге продаје, као и све друге финансијске услуге у вези са хартијама од вредности на иностраном финансијском тржишту

Решењем од 22. октобра 2012. године, министар је образовао радну групу за избор банака које ће вршити услуге продаје, као и све друге финансијске услуге у вези са хартијама од вредности на иностраном финансијском тржишту. Наведена радна група је на основу упућеног позива за подношење понуда за првих дванаест најбоље ранжираних банака са званичне „Bloomberg“ листе, ранжирала 11 понуђача, од којих су изабране HSBC Bank plc, Deutsche Bank AG и VTB Capital као три најбоље ранжиране које ће вршити наведене услуге, с тим да све три банке врше услуге по јединственој накнади која износи 0,03% од обима емисије.

Чланом 7. тачка 11) Закона о јавним набавкама је прописано да се одредбе овог закона не примењују на набавке финансијских услуга у вези са емитовањем, продајом, куповином или преносом хартија од вредности или других финансијских инструмената.

У поступку ревизије је утврђено да је Министарство финансија и привреде у 2012. години, у посебном поступку, без спровођења поступка јавне набавке због изузетка прописаног чланом 7. тачка 11) Закона о јавним набавкама, извршило избор банака које врше услуге продаје, као и све друге финансијске услуге у вези са хартијама од вредности на иностраном финансијском тржишту на основу мишљења Министарства финансија и привреде дописом број: 011-00-00324/2012-27 од 14. новембра 2012. године да се у конкретном случају не примењују одредбе Закона о јавним набавкама, с обзиром да се ради о услугама које су укључене у пружање финансијских услуга или су блиско повезане са овим услугама.

На основу наведеног, утврђено је:

У поступку јавне набавке правних услуга и поступку јавне набавке услуга менаџментског консалтинга:

- у Одлукама о покретању поступка јавне набавке нису наведени битни елементи – укупан износ, односно обим емисије хартија од вредности и подаци о апропријацији у буџету, супротно одредбама члана 28. став 1. Закона о јавним набавкама;

- у Записницима о отварању понуда није наведен број под којим су заведене приспеле понуде, супротно одредбама члана 76. Закона о јавним набавкама;

- Писмо о ангажовању правног саветника и Уговор о ангажовању саветника за услуге менаџментског консалтинга, закључени су са понуђачима само на енглеском језику, али не и на српском језику, супротно одредбама чл. 1. и 2. Закона о службеној употреби језика и писма.

Препорука 10:

Препоручује се Министарству финансија Републике Србије да приликом закључивања уговора на страном језику обавезно сачињава и потписује верзију уговора и на српском језику, у складу са одредбама Закона о службеној употреби језика и писма.

ПРЕПОРУКЕ:

Државна ревизорска институција препоручује Министарству финансија и Управи за јавни дуг следеће:

Препорука 1:

Препоручује се Министарству финансија да покрене иницијативу за усаглашавање одредаба Закона о јавном дугу са Законом о буџетском систему, у погледу обухвата, евидентирања и извештавања о стању јавног дуга Републике Србије, по свим нивоима власти. (Напомена 3.2.)

Препорука 2:

Препоручује се Министарству финансија да пропише форму и садржину годишњих и периодичних извештаја о стању јавног дуга Републике Србије по свим нивоима власти и именује субјекта који је одговоран за састављање истих. (Напомена 3.4.)

Препорука 3:

Препоручује се Управи за јавни дуг да обавезе локалне власти, по основу хартија од вредности које су оне емитовале а код којих постоји обавеза индексирања у складу са одлуком о њиховој емисији, исказује у оквиру званичних евиденција о задуживању локалне власти са извршеним индексирањем главнице дуга. (Напомена 3.4.1.2.)

Препорука 4:

Препоручује се Управи за јавни дуг да на својој званичној интернет страници објављује износе ануитета који се исплаћују, а за које постоји обавеза објављивања у складу са одлуком Владе о емисији државних хартија од вредности. (Напомена 3.4.1.2.)

Препорука 5:

Препоручује се Управи за јавни дуг да у Извештају о примљеним кредитима, домаћим и иностраним и извршеним отплатама дугова у току године, као саставном делу Образложења уз финансијске извештаје Нацрта завршног рачуна буџета за буџетску годину, укључи дуг по основу преноса Републици Србији обавеза Војвођанске банке а.д. Нови Сад према Народној банци Србије по основу одобреног кредита за ликвидност из примарне емисије у износу од 296.736 хиљада динара. (Напомена 3.4.1.3.)

Препорука 6:

Препоручује се Управи за јавни дуг, да успостави интерну ревизију, у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору. (Напомена 3.5.)

Препорука 7:

Препоручује се Управи за јавни дуг да приликом извештавања о стању Јавног дуга Републике Србије, у стање јавног дуга укључи следеће обавезе Републике Србије које чине дуг општег нивоа државе у складу са Законом о буџетском систему:

- a) Директан дуг локалне власти - према својим евиденцијама.*
- b) Износ задуживања у иностранству Фонда за развој Републике Србије, према закључцима Владе, а из извештаја Народне банке Србије.*
- c) Дуг здравствених установа према велерогијама закључно са 30. септембром 2012. године, који је Република Србија преузела као јавни дуг Републике Србије. (Напомена 3.6.1.)*

Препорука 8:

Препоручује се Управи за јавни дуг да у Извештају о примљеним кредитима, домаћим и иностраним и извршеним отплатама дугова у току 2012. године, као саставном делу Образложења уз финансијске извештаје Нацрта завршног рачуна буџета за 2012. годину, обухвати сва нова задуживања Републике Србије, без обзира да ли је током 2012. године било повлачења средстава од стране корисника зајмова/кредита по основу закључених Уговора. (Напомена 3.7.)

Препорука 9:

Препоручује се Управи за јавни дуг да редовно информисе Владу о плаћању провизија на неповучена средства по уговореним кредитним аранжманима и осталих трошкова по том основу, са циљем предузимања адекватних мера у вези са тим. (Напомена 3.8.1.)

Препорука 10:

Препоручује се Министарству финансија Републике Србије да приликом закључивања уговора на страном језику обавезно сачињава и потписује верзију уговора и на српском језику, у складу са одредбама Закона о службеној употреби језика и писма. (Напомена 3.9.)